

Allmänt bostadsbidrag

19.02.2024

Innehåll

1 Förmånsanvisning	1
1.1 Kundens helhetssituation	1
1.2 Syfte	1
1.3 Rätt och villkor	1
1.3.1 Rätt till allmänt bostadsbidrag	2
1.3.2 Villkor för beviljande	2
1.3.2.1 Hushåll	2
1.3.2.1.1 Samma hushåll	3
1.3.2.1.1.1 Tillfällig frånvaro	5
1.3.2.1.1.2 Separat hushåll	7
1.3.2.1.1.3 Samboförhållande	7
1.3.2.1.1.4 Bostadsbidrag till minderåriga och till unga som får eftervård	9
1.3.2.1.1.5 Person som inte hör till hushållet	10
1.3.2.2 Internationella situationer	10
1.3.2.2.1 Flyttning till Finland	11
1.3.2.2.2 Flyttning från Finland	13
1.3.2.3 Bostad	15
1.3.2.3.1 Självständig bostad	16
1.3.2.3.2 Duglig bostad	16
1.4 Förhållande till andra förmåner	16
1.4.1 Bostadstillägg för studerande	17
1.4.2 Bostadsbidrag för pensionstagare	19
1.4.3 Bostadsunderstöd i samband med militärunderstödet	20
1.4.4 Förhöjd kostnadsersättning - arbetslöshetsförmåner	21
1.5 Belopp	22
1.5.1 Självriskandelar	22
1.6 Bestämningsgrunder	24
1.6.1 Boendegifter	24
1.6.1.1 Hyresbostad	24
1.6.1.1.1 Hyresavtalsförhållande	25
1.6.1.1.2 Serviceboende och stödboende	26
1.6.1.1.3 Godtagbara boendegifter för hyresbostad	26
1.6.1.1.4 Andra avgifter	28
1.6.1.1.5 Underuthyrning och uthyrning i andra hand	29
1.6.1.1.6 Tjänstebostad	30
1.6.1.2 Bostadsrättsbostad och delägarbostad	30
1.6.1.2.1 Godtagbara boendegifter	30
1.6.1.3 Ägarbostad	31
1.6.1.3.1 Godtagbara boendegifter för aktiebostad	31
1.6.1.3.2 Godtagbara boendegifter för egnahemshus	32
1.6.1.3.3 Räntor på bostadslån	35
1.6.1.4 Fördelning av boendegifterna	36

1.6.1.5	Maximala boendeutgifter	37
1.6.1.5.1	Behovet av tilläggsutrymme för en person med funktionsnedsättning	40
1.6.2	Inkomster och avdrag	41
1.6.2.1	Inkomster som inte beaktas	44
1.6.2.2	Löneinkomst	45
1.6.2.3	Sociala förmåner	47
1.6.2.3.1	Förmåner för studerande	48
1.6.2.3.2	Arbetslöshetsförmåner	49
1.6.2.4	Inkomster av företagsverksamhet	50
1.6.2.5	Inkomster av skogsbruk	52
1.6.2.6	Stipendiaters inkomster	52
1.6.2.7	Kapitalinkomster	54
1.6.2.7.1	Uppgifter från penninginstitut	58
1.7	Ansökan	59
1.7.1	Hur ett ärende inleds	60
1.7.2	Vem kan söka förmåner?	60
1.7.2.1	Övriga sökande	61
1.7.3	Ansökningstid	61
1.7.4	Begäran om tilläggsutredningar	61
1.7.4.1	Tilläggsutredningar för bostadsbidrag	61
1.7.5	Återtågande av ansökan	62
1.8	Avgörande	63
1.8.1	Jäv	63
1.8.2	Tilläggsutredningar	63
1.8.3	Hörande	63
1.8.4	Meddelande av beslut	64
1.8.4.1	Beviljande för viss tid	64
1.8.4.2	Interimistiskt beslut	64
1.8.4.3	Beslutsmottagare	64
1.9	Utbetalning	65
1.9.1	Betalningsadress	65
1.9.2	Hyresvärd	67
1.9.2.1	Uppgifter om hyresvärderna	68
1.9.2.2	Frivillig återbetalning som görs av hyresvärderna	69
1.9.2.3	Återkrav hos hyresvärderna	70
1.9.3	Övriga betalningsmottagare	72
1.9.3.1	Intressebevakare eller intressebevakningsfullmäktig	72
1.9.3.2	Kommunalt organ	73
1.9.4	Temporärt avbrott i utbetalningen eller minskning av beloppet	73
1.9.5	Förskottsinnehållning	74
1.9.6	Utmätning	74
1.9.7	Inställelse av förmånsutbetalning från banken	74
1.10	Anmälningsskyldighet	74
1.11	Justering	75
1.11.1	Årsjustering	75

1.11.2 Mellanjustering	76
1.11.2.1 Mellanjusteringsgrunder	76
1.11.2.2 Skyddsbestämmelse	79
1.11.2.3 Justeringstidpunkt	79
1.11.3 Årsjustering i förhållande till mellanjustering	82
1.12 Indragning	82
1.12.1 Indragningstidpunkt	83
1.12.2 Indragning på begäran	85
1.13 Rättelse och undanröjande av beslut	85
1.14 Felaktig utbetalning	85
1.14.1 Återkrav	86
1.14.2 Regressförfarande	86
1.14.3 Återkrav av bostadsbidrag hos andra än den sökande	86
1.15 Bidragsfusk	88
1.16 Sökande av ändring	88

1 Förmånsanvisning

Förmånsanvisningarna används som hjälp vid handläggningen av förmåner. De är primärt avsedda för internt bruk vid FPA. Pdf-filen skapas automatiskt av webbsidorna med förmånsanvisningen på FPA:s intranät.

I pdf-formatet av anvisningarna saknas följande anvisningsavsnitt som innehåller delar som är gemensamma för alla anvisningar:

- rättelse och undanröjande av beslut
- återkrav
- sökande av ändring.

För dessa finns separata anvisningar i pdf-format.

1.1 Kundens helhetssituation

När du handlägger en ansökan om allmänt bostadsbidrag ska du först alltid kartlägga hushållets helhetssituation.

- Sätt dig in i varje hushållsmedlems situation och bilda dig en uppfattning om helhetssituationen med hjälp av de bakgrundsuppgifter som finns till FPA:s förfogande.
- Komplettera uppgifter som förblivit oklara genom att i första hand kontakta kunden per telefon. Använd vid behov meddelandetjänsten eller skicka ett kundbrev.
- Beakta även andra förmåner och uppmana vid behov kunden att ansöka om dessa.

Läs mer om [förhållandet mellan andra stöd för boendet och allmänt bostadsbidrag](#).

Läs mer om [hur övriga sociala förmåner inverkar på allmänt bostadsbidrag](#).

Läs mer: Modell för handlägningsarbetet

Om du vid kartläggningen av helhetssituationen märker att kunden har flera eller stora problem med hälsan, livshanteringen eller försörjningen kan hen ha nytta av multiprofessionell service. Läs mer: Multiprofessionell service

1.2 Syfte

Syftet med bostadsbidraget är att sänka boendeutgifterna (ABoBL 938/2014 1 §)

1.3 Rätt och villkor

Ett hushåll med små inkomster kan få allmänt bostadsbidrag för boendeutgifter för en stadigvarande hyres-, bostadsrätts- eller ägarbostad i Finland.

1.3.1 Rätt till allmänt bostadsbidrag

Det allmänna bostadsbidraget gäller samtliga hushåll i Finland med små inkomster som inte har rätt till något annat stöd i form av pengar som skulle minska boendeutgifterna, såsom bostadsbidrag för pensionstagare eller bostadstillägg för studerande.

1.3.2 Villkor för beviljande

Bostadsbidraget fastställs på basis av

- godtagbara boendeutgifter
- kommunen där bostaden finns
- antalet vuxna och barn i hushållet samt
- det sammanlagda beloppet av hushållets fortlöpande månadsinkomster.

Det allmänna bostadsbidraget betalas ut per månad vilket innebär att bostadsbidrag inte kan beviljas för en del av en månad. Boendet ska alltså pågå minst en hel kalendermånad för att bostadsbidrag ska kunna beviljas.

Se exemplen (på finska) om beviljande av bostadsbidrag för ofullständiga månader: Asumistuen myöntäminen vajaalle kuukaudelle.

Se exemplen (på finska) om begynnelse datum för hyresavtal: Vuokrasopimuksen alkamispäivä

Bostadsbidragets storlek är 80 procent av beloppet av de godtagbara boendeutgifterna, dock högst de maximala boendeutgifterna, som överstiger den bassjälvriskandel som är beroende av antalet vuxna och barn i hushållet samt av beloppet av de fortlöpande månadsinkomsterna för de personer som hör till hushållet. Bostadsbidraget är således 80 procent av skillnaden mellan högst de maximala godtagbara boendeutgifterna och bassjälvriskandelen.

Bassjälvriskan är 42 procent av de inkomster som ska beaktas i samband med bostadsbidraget, med avdrag för det inkomstbelopp som berättigar till fullt bidrag.

Läs mer om [bassjälvriskan](#).

1.3.2.1 Hushåll

Bostadsbidrag beviljas ett hushåll. De som varaktigt bor i samma bostad anses höra till samma hushåll.

Om några av dem som bor i bostaden genom särskilt hyresavtal eller motsvarande besittningsavtal förfogar över en del av bostaden, eller genom vårdavtal på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning har placerats i hushållet för att där få vård, anses de dock höra till olika hushåll. (ABoBL 938/2014 4 §).

Följande personer som bor i samma bostad anses ändå alltid höra till ett och samma hushåll:

- äkta makar eller sambor samt

- släktingar i rakt upp- eller nedstigande led (också adoptivbarn och fosterbarn).

I hushållet ingår inte

- studerande som har rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen
- studerande som flyttar från det finländska fastlandet till Åland för att studera och har rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd
- make eller maka som får permanent institutionsvård
 - Stryk hen från hushållet från och med ingången av den månad efter den då hen har konstaterats vara i behov av permanent institutionsvård.
- person, som enligt ett beslut om försäkringstillhörighet inte har rätt till allmänt bostadsbidrag. Det här innebär att personen har fått ett negativt avgörande om försäkringstillhörighet och att avgörandet inte ger rätt till allmänt bostadsbidrag eller att personen är försäkrad i Finland, avgörandet om försäkringstillhörighet innehåller en förmånsbegränsning som gäller allmänt bostadsbidrag.
 - Om det är fråga om en make ska du utreda det belopp med vilket hen understöder hushållet och beakta detta som inkomst för hushållet. Var den icke-försäkrade maken bor har ingen betydelse.

Hushållet företräds av bostadsinnehavaren eller bostadsinnehavarens make, av den som har fullmakt av kollektivhushållet eller av den i vars namn särskilt hyresavtal eller motsvarande besittningsavtal har ingåtts (ABoBL 938/2014 4 §).

Med sambor avses två personer som lever i ett samboförhållande, det vill säga fortgående i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden. (ABoBL 938/2014 5 §)

Med barn avses personer under 18 år som hör till hushållet. (ABoBL 938/2014 6 §)

Parterna i ett registrerat partnerskap jämställs med äkta makar (8 § i lagen om registrerat partnerskap).

Se exemplet (på finska) om Poste restante-adress (Poste restante-adress)

1.3.2.1.1 Samma hushåll

Till ett hushåll hör de som varaktigt bor i samma bostad, och även de som är tillfälligt frånvarande. Utred vem som bor i samma hushåll med hjälp av en boendeförfrågan.

- Om personerna bor i samma bostad och de har separata hyresavtal hör de inte till samma hushåll. Äkta makar, sambor och nära släktingar hör dock alltid till samma hushåll oberoende av hyresavtal.
 - Huruvida det är fråga om ett samboförhållande behöver man således ta ställning till endast om personerna har separata hyresavtal eller om den ena är underhyresgäst till den andra.

I samband med allmänt bostadsbidrag kan en person höra till endast ett hushåll i taget. Det avgörande är i regel var personen faktiskt bor. Frågan om till vilket hushåll ett barn hör när det gäller växelvist boende bestäms emellertid alltid enligt barnets fasta adress enligt befolkningsdatasystemet Även i sådana situationer där man tvistar om barnets boende anses barnet bo i bostaden på den adress som enligt befolkningsdatasystemet är barnets fasta adress.

Personer som varaktigt bor i bostaden anses höra till hushållet även om de ännu inte har gjort någon flyttningsanmälan. Å andra sidan anses personer som endast formellt har gjort flyttningsanmälan, men som bor någon annanstans, inte höra till hushållet.

Nära släktingar

Oberoende av hyresavtal anses nära släktingar alltid höra till samma hushåll, det vill säga

- äkta makar och sambor
- föräldrar och barn
- far- och morföräldrar

hör alltid till samma hushåll.

Se exemplet (på finska) om till vilket hushåll en minderårig hör: Mihin ruokakuntaan alaikäinen kuuluu

Kollektivhushåll

Det är fråga om kollektivhushåll till exempel då

- flera personer har hyrt en bostad med gemensamt hyresavtal, eller
- personerna hyrt en del av en bostad med separata hyresavtal men de enligt en bilaga till hyresavtalet fortlöpande är ansvariga för hyran för hela bostaden ifall de övriga boende försummar sin betalningsskyldighet
 - Villkoret, enligt vilket de återstående boende också ansvarar för hyresandelen för dem som flyttat ut ur bostaden, innebär inte att de boende sammanförs till ett och samma hushåll.
 - Villkoret, enligt vilket det att en persons hyresavtal upphör leder till att även de andras hyresavtal upphör, innebär inte heller att de boende sammanförs till ett och samma hushåll.

Det är fråga om kollektivhushåll också då en eller flera personer, som inte är nära släktingar till den sökande, bor stadigvarande i bostaden utan hyresavtal.

Se exemplet (på finska) om fullmakt i kollektivhushåll: Yhteisöruokakunnan valtuutus

Omhändertagande och vård utom hemmet

Om kommunen eller välfärdsområdet har placerat ett barn i ett hushåll för familjevård anses barnet höra till den här familjens hushåll, om placeringen eller omhändertagandet har varat i över ett år.

Se exemplen (på finska) om placering och omhändertagande: Sijoitus ja huostaanotto

Växelvist boende

Det är fråga om växelvist boende om barnet utifrån ett avtal som ett kommunalt organ eller välfärdsområdets organ har fastställt eller utifrån ett domstolsbeslut bor växelvis hos vardera föräldern och barnets fasta adress enligt befolkningsdatasystemet är hos den ena föräldern men barnet bor också hos den andra föräldern minst 40 % av tiden.

Frågan om till vilket hushåll barnet hör bestäms vid växelvist boende alltid utifrån barnets fasta adress enligt befolkningsdatasystemet

Närmare information om växelvist boende hittar du i anvisningarna Vårdnaden om barnen, boende samt Barnets boende

Se exemplen (på finska) om barns växelvisa boende hos båda föräldrarna: Lapsi asuu vuoroviikoin kummankin vanhemman luona

1.3.2.1.1.1 Tillfällig frånvaro

Som personer som bor i samma bostad betraktas även hushållsmedlemmar som tillfälligt inte bor i bostaden t.ex. på grund av

- sjukhusvård
- militärtjänst
- civiltjänstgöring
- utstationering eller annat förvärvsarbete
- fängelsevistelse eller av någon annan motsvarande orsak.
 - Läs mer om inverkan av en fängelsevistelse i olika situationer.

Flyttning utomlands inverkar på huruvida man betraktas som medlem av ett hushåll och föranleder undantag i reglerna om tillfällig frånvaro. Läs mer under [Flyttning från Finland](#).

Make (make/maka/sambo/registrerad partner)

- En i Finland bosatt make till en person som hör till hushållet anses höra till hushållet även om hen är frånvarande i över ett år, såvida inte makarna kan anses bo separat på grund av söndring. Således anses en make som bor på annan ort på grund av arbete, studier eller militärtjänst höra till hushållet.
 - Flyttning utomlands inverkar på huruvida man betraktas som medlem av ett hushåll och föranleder undantag i reglerna om tillfällig frånvaro. Läs mer under [Flyttning från Finland](#).
- Om den ena av två makar vistas utomlands på grund av utstationering eller studier och med stöd av ett avgörande om försäkringstillhörighet har rätt till allmänt bostadsbidrag anses makarna höra till samma hushåll.
- Då sambor flyttar isär avgörs huruvida de hör till samma hushåll utifrån den sökandes anmälan.

Hushållsmedlem, annan än make

- Frånvaron anses i regel vara tillfällig om den varar högst cirka ett år. En förutsättning är att resten av hushållet bor kvar i bostaden.
 - Flyttning utomlands inverkar på huruvida man betraktas som medlem av ett hushåll och föranleder undantag i reglerna om tillfällig frånvaro. Läs mer under [Flyttning från Finland](#).

Se exemplet (på finska) om när familjens barn åker utomlands: Perheen lapsi lähtee ulkomaille

Omhändertagande och vård utom hemmet

Om ett barn av skäl som anges i barnskyddslagen befinner sig i omedelbar fara, kan den vård och omsorg som barnet behöver ordnas som brådskande placering utanför hemmet. Placeringen görs till en början för 30 dagar och den kan fortgå högst 60 dagar. Grunden för placeringen upphör då en socialarbetare bedömer att barnet tryggt kan återvända hem. Placeringen kan också avslutas genom ett beslut om omhändertagande. Omhändertagandet gäller tillsvidare men för hur lång tid är inte klart i början. Med vård av barn utom hemmet avses att vården och fostran av ett omhändertaget eller i brådskande ordning placerat barn ordnas utanför hemmet.

Det avgörande med tanke på det allmänna bostadsbidraget är hur länge frånvaron fortgår:

- Om ett kommunalt organ har placerat ett barn som hör till ett bostadsbidragshushåll någon annanstans för en kortare tid än ett år, anses barnet vara tillfälligt frånvarande från hushållet.
- Om barnet fortsätter att bo någon annanstans i **över** ett år, ska stödet justeras från och med det datum då placeringen eller omhändertagandet har fortgått i ett år.

Då uppgiften om omhändertagande av ett barn inkommer i form av ett Tarkistettava asia-arbete (Ärende som ska kontrolleras), ska man skapa ett Seuranta-arbete (Uppföljning) i enlighet med anvisningarna.

Se exemplet (på finska) om placering och omhändertagande: Sijointus ja huostaanotto.

Institutionsvård eller fängelse

När en bidragstagare som bor ensam tas in för institutionsvård eller hamnar i fängelse, kan bostadsbidrag betalas för sex månader förutsatt att bidragstagaren fortfarande har boendeutgifter under tiden på institutionen. Om bidragstagarens boendeutgifter upphör när hen tas in på institutionen, ska bostadsbidraget dras in från ingången av den månad då boendeutgifterna upphör. Om institutionsvistelsen fortsätter längre än sex månader, ska bidraget dras in från ingången av den sjunde månaden efter att bidragstagaren tagits in på institution.

Utomlands eller av någon annan orsak borta från bostaden

Om hela hushållet är utomlands eller av någon annan orsak är borta från bostaden kan man fortsätta att betala bostadsbidrag i tre månader efter den månad då flytten skedde. En förutsättning är att hushållet svarar för boendeutgifterna även under frånvaron. Bostadsbidraget dras alltså in från ingången av den fjärde månaden efter flyttningen.

- Vid flytt till utlandet 1.1, dra in bostadsbidraget från ingången av den fjärde månaden efter flytten, dvs. från och med 1.5.
- Vid flytt till utlandet 15.1, dra in bostadsbidraget från ingången av den fjärde månaden efter flytten, dvs. från och med 1.5.

En person som flyttar från Finland till utlandet kan höra till ett hushåll som får bostadsbidrag om hen med stöd av ett avgörande om försäkringstillhörighet har rätt till allmänt bostadsbidrag. Detta betyder att

- hen kvarstår som försäkrad i Finland och att avgörandet om försäkringstillhörighet inte innehåller en förmånsbegränsning som gäller allmänt bostadsbidrag eller
- hen trots ett negativt avgörande om försäkringstillhörighet har enligt avgörandet om försäkringstillhörighet rätt till förmånen allmänt bostadsbidrag.

Se exemplet (på finska) om en make eller maka som arbetar utomlands men som hör till hushållet: Ulkomaille työskentelevän puolison kuulumisen ruokakuntaan.

Se exemplen (på finska) om personer som åker från Finland till utlandet för att arbeta: Suomesta ulkomaille työhön.

Se exemplen (på finska) om personer som åker från Finland till utlandet för studier eller semester: Suomesta ulkomaille opiskelemaan tai lomalle.

Två bostäder

Ett hushåll som har två bostäder i Finland kan välja för vilken bostad det ansöker om bostadsbidrag.

Se exemplet (på finska) om en värnpliktig medlem i ett hushåll: Asevelvollinen ruokakunnan jäsenenä.

1.3.2.1.2 Separat hushåll

Andra som bor i samma bostad än släktingar i rakt upp- eller nedstigande led och makar eller sambor kan anses höra till ett separat hushåll, om

- de har ett separat hyresavtal eller annat besittningsavtal för en del av bostaden eller
- de på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning placerats i hushållet genom vårdavtal.

En person som tillfälligt bor i bostaden anses inte höra till bostadsbidragshushållet om det rör sig om ett genuint tillfälligt arrangemang. Orsaken till att personen tillfälligt bor i bostaden ska utredas. En sådan person kan bo i bostaden högst sex månader utan att anses höra till bostadsbidragshushållet.

Till olika hushåll hör till exempel:

- Syskon som bor i samma bostad om de har egna hyresavtal som ingått antingen med hyresvärden eller som de ingått sinsemellan.

Se exemplet (på finska) om syskon av vilka den ena är arbetslös och den andra är pensionerad: Sisarukset, joista toinen on työtön ja toinen on eläkkeellä.

Om två personer har separata hyresavtal och inte ingår i samma hushåll på grund av släktskap eller äktenskap/samboförhållande, kan för samma bostad den ena beviljas allmänt bostadsbidrag och den andra bostadsbidrag för pensionstagare.

Situationer där ett äktenskap eller samboförhållande upphör

- Om en gift person ansöker om bostadsbidrag och meddelar att maken eller maken har flyttat från den gemensamma bostaden på grund av att parförhållandet har upphört, ska du avgöra huruvida de hör till samma hushåll utgående från den faktiska boendesituationen. Om uppgiften om att makarna flyttat isär kan anses vara tillförlitlig, kan bostadsbidrag beviljas även om man inte känner till den andra makens nya adress. Ett äktenskap anses ha upphört när makarna flyttar isär för att avsluta samlevnaden på grund av att parförhållandet har upphört. Om uppgiften om att makarna flyttat isär kan anses vara tillförlitlig, kan bostadsbidrag beviljas.
- Om en sambo ansöker om bostadsbidrag och meddelar att den andra parten har flyttat från den gemensamma bostaden och att samboförhållandet har upphört, ska du avgöra huruvida de hör till samma hushåll utifrån den sökandes anmälan. Ett samboförhållande anses ha upphört när parterna flyttar isär och de själva anser att samboförhållandet och det gemensamma hushållet har upphört.
- Vid avgörandet ska du också beakta hur ärendet avgörs i samband med eventuella andra FPA-förmåner som ska beviljas eller som redan betalas.

1.3.2.1.3 Samboförhållande

Med samboförhållande avses att två personer som inte är gifta med varandra stadigvarande lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden.

- Endast om personerna har separata hyresavtal eller den ena är underhyresgäst till den andra är man tvungen att utreda samboförhållandet på grund av hushållsbegreppet i samband med det allmänna bostadsbidraget.

Om kunden enligt uppgifterna i befolkningsregistret de facto bor i samma bostad som en annan person och

1. anger att hen är samboende
 - ska du betrakta samborna som tillhörande samma hushåll.
2. inte anger att hen är samboende
 - ska du ta del av de uppgifter som redan finns hos FPA.
 - vid behov be om ytterligare utredningar om boendet
 - bedöma samboendet utifrån en helhetsbedömning från fall till fall.

Utgångsläget är att en persons samboförhållande tolkas på samma sätt vid beviljandet av samtliga förmåner.

Bedömning av samboende

En relation tolkas som ett samboförhållande utifrån en helhetsbedömning från fall till fall och det finns inte någon enskild faktor som ensam är avgörande.

- Till exempel enbart stor åldersskillnad mellan personerna innebär inte att det inte är fråga om ett samboförhållande.

Vid bedömningen av om det är fråga om ett samboförhållande ska du beakta bland annat följande:

- bostaden
 - bostadens storlek
 - antalet rum
 - utrymmen som garanterar tillräcklig möjlighet till privatliv
- annan orsak att bo tillsammans än samboförhållande
 - kompisboende är vanligt bland personer av samma kön
 - bland studerande är kompisbostäder vanliga och boendet är ofta av tillfällig karaktär
 - i regel behöver inte samboförhållanden utredas i studentboenden.
- hyresavtal
- faktisk betalning av hyra
- barn som bor i bostaden
- gemensam boendehistoria
 - Om två personer tillsammans flyttar från en bostad till en annan är det i allmänhet ett tecken på att de har för avsikt att stadigvarande bo i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden.

I regel kan två personer anses vara samboende om de bor i samma bostad och

- inte är nära släkt med varandra
 - Kusiner betraktas inte i första hand som sambor.
- de har gemensamma barn
 - Om det utöver de två personerna bor ett eller flera barn i samma bostad kan detta utifrån allmän livserfarenhet vara ett tecken på att det är fråga om ett samboförhållande även om barnen inte är gemensamma.
- de sällskapar eller är förlovade eller
- det annars är fråga om en relation som kan anses etablerad.

Inledande och upphörande med samboende

Ett samboförhållande börjar när två personer flyttar ihop och anses vara samboende.

Ett samboförhållande upphör när samborna flyttar isär. Detta beror på samboförhållandets karaktär, där förhållandet uppkommer genom att man bor tillsammans.

- Ett samboförhållande anses ändå fortgå trots att samborna flyttat isär, om partnern själva anser att samboförhållandet fortgår.

1.3.2.1.4 Bostadsbidrag till minderåriga och till unga som får eftervård

Minderåriga barn som inte bor hos sina föräldrar anses i regel höra till föräldrarnas hushåll och kan inte få bostadsbidrag för ett självständigt hushåll.

- Om en minderårig ändå har så stora förvärvsinkomster eller med sådana jämförbara eller ersättande inkomster att hen kan anses försörja sig själv och själv stå för sina boendeutgifter, kan bostadsbidrag beviljas.
- Även minderåriga som omhändertagits kan beviljas eget bostadsbidrag på samma villkor.
 - Inte heller eftervård utgör något hinder för utbetalning av allmänt bostadsbidrag om den unga personen själv svarar för sina boendekostnader.
- Inkomster som kan jämföras med förvärvsinkomster är t.ex. arbetsmarknadsstöd.
- När bassjälvriskens bestäms anses den sökande alltid vara vuxen (ABoBL 938/2014 16 §).

Studiestöd till minderåriga

Om en minderårig har beviljats studiestöd kan du bevilja hen allmänt bostadsbidrag.

- Om en minderårig har beviljats statsgaranti för studielån räcker detta för beviljande av bostadsbidrag, dvs. personen behöver inte lyfta studielånet.
- Om en minderårig har beviljats läromaterialstillägg räcker detta, dvs. du kan bevilja bostadsbidrag.
 - Läromaterialstillägg beviljas inte om den studerande har rätt till avgiftsfri utbildning. Läromaterialstillägg beviljas i regel inte om den studerande går ut grundskolan år 2021 eller senare och hen är född år 2004 eller senare.

Om en minderårig inte har rätt till studiestöd, t.ex. på grund av föräldrarnas inkomster, har hen inte rätt till allmänt bostadsbidrag om hen inte har tillräckligt med andra inkomster.

Läs mer om minderårigas rätt till studiestöd. Specialfall med studerande som är under 17 år och bor självständigt

Minderårig som partner eller som medlem i ett hushåll

- Sambor kan beviljas bostadsbidrag om den ena sambon är myndig.
- Om bägge parterna är minderåriga, kan bostadsbidrag beviljas förutsatt att den ena parten eller bägge parter på ovannämnda sätt kan anses försörja sig själva och själva svara för sina boendeutgifter.
 - När bassjälvriskens bestäms anses båda samboparterna vara vuxna.

- Om minderåriga syskon bor tillsammans och de har ett gemensamt hyresavtal kan du bevilja dem allmänt bostadsbidrag ifall den ena beviljats studiestöd eller har tillräckligt med andra inkomster.

Ersättning för inkvartering

Personer som omfattas av läroplikten kan under vissa förutsättningar beviljas logiersättning (ovanlig situation). Logiersättningen beviljas och betalas av utbildningsanordnaren.

Se exemplet (på finska) om när en minderårig flyttar till självständigt boende: Alaikäinen muuttaa itsenäisesti asumaan

Se exemplet (på finska) om till vilket hushåll den minderåriga hör: Alaikäisen tulot ja tuen tarkistaminen tai lakkauttaminen

Se exemplet (på finska) om till vilket hushåll den minderåriga hör: Mihin ruokakuntaan alaikäinen kuuluu

Se exemplet (på finska) om syskon, av vilka bara den ena är myndig: Sisarukset, joista vain toinen on täysi-ikäinen

1.3.2.1.5 Person som inte hör till hushållet

Om det i bostaden bor en make eller någon annan person som enligt lagen om gränsöverskridande social trygghet inte hör till hushållet ska du

- dela boendekostnaderna enligt antalet medlemmar i hushållet
- Om det är fråga om en make ska du utreda det belopp med vilket hen understöder hushållet och beakta detta angivna belopp som inkomst för hushållet.

Dela på motsvarande sätt boendeutgifterna om det i bostaden bor en

- studerande som har rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen
- studerande som flyttar från det finländska fastlandet till Åland för att studera och har rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd.

1.3.2.2 Internationella situationer

Endast personer som bor i Finland anses tillhöra ett hushåll. För att få allmänt bostadsbidrag måste den sökande vara stadigvarande bosatt i Finland. Frågan om att vara bosatt i Finland avgörs enligt lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall.

Allmänt bostadsbidrag är inte en sådan förmån som omfattas av EU:s förordning 883/2004 om social trygghet. Därför avgörs frågan om huruvida en person är bosatt i Finland alltid enligt kriterierna i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall. I följande fall kan dock en person få bostadsbidrag, om personen är stadigvarande bosatt i Finland:

- En sjöman som arbetar på ett fartyg som seglar under något annat EU- eller EES-lands flagg har rätt till allmänt bostadsbidrag, om den stadigvarande boningsorten är i Finland.
 - Förordning 883/2004 innehåller en så kallad flaggbestämmelse, enligt vilken en person som hör till ett fartygs besättning omfattas av lagstiftningen i

fartygets flaggstat, men det allmänna bostadsbidraget är inte en förmån som omfattas av förordning 883/2004.

- En gränsarbetare som arbetar i ett annat EU- eller EES-land har rätt till allmänt bostadsbidrag, om den stadigvarande boningsorten är i Finland.
 - Enligt EU-förordning 883/2004 ska sysselsättningslandets lagstiftning tillämpas på den anställda oberoende av inom vilken medlemsstats territorium hen är bosatt, men det allmänna bostadsbidraget är inte en förmån som omfattas av 883/2004.
- Även en person som arbetar som distansarbetare i ett annat EU-land eller får sociala förmåner från ett annat EU-land har rätt till allmänt bostadsbidrag, om den stadigvarande boningsorten är i Finland.

Pensionsskyddscentralens avgörande om försäkringstillhörighet (A1-intyget) tar ställning endast till tillämpningen av EU-förordning 883/2004 och därigenom till de förmåner som omfattas av förordningens tillämpningsområde. Det allmänna bostadsbidraget omfattas inte av förordningen, så därför kan inte allmänt bostadsbidrag beviljas utifrån Pensionsskyddscentralens beslut.

- När du handlägger allmänt bostadsbidrag ska du komma ihåg att kontrollera om personen ansetts bo stadigvarande i Finland. Kontrollera också eventuella förmånsbegränsningar.

Se exemplet (på finska) om bostadsbidrag för personer som arbetar utomlands: Liikkuva henkilöstö ja yleinen asumistuki.

Se exemplet (på finska) om uppehållstillståndets inverkan på behandlingen av det allmänna bostadsbidraget: Oleskeluluvan vaikutus yleisen asumistuen käsittelyyn

1.3.2.2.1 Flyttning till Finland

- [Arbetstagare som kommer från ett EU- eller EES-land](#)
- [Arbetstagare som kommer från så kallat tredjeland](#)
- [Studerande](#)
- [Asylsökande](#)

En person som flyttar till Finland från utlandet kan få bostadsbidrag och ett hushåll kan omfatta en utlänning förutsatt att personen bor stadigvarande i Finland och avgörandet om försäkringstillhörighet inte innehåller en förmånsbegränsning som gäller allmänt bostadsbidrag. Huruvida en person anses bo i Finland avgörs enligt lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall.

Du kan fatta beslut om bostadsbidraget först efter att försäkringsärendet har avgjorts.

Allmänt bostadsbidrag är inte en sådan förmån som omfattas av EU:s förordning 883/2004 om social trygghet. Därför avgörs frågan om huruvida en person är bosatt i Finland alltid enligt kriterierna i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall.

I samband med allmänt bostadsbidrag tillämpas emellertid EU-förordning 492/2011 (arbetskraftens fria rörlighet, dvs. diskrimineringsförbud). Allmänt bostadsbidrag kan alltså beviljas en medborgare från ett EU- eller EES-land eller en schweizisk medborgare som har kommit till Finland för att arbeta.

Läs mer om försäkring på basis av bosättning

Läs mer om [fördelning av boendeutgifterna](#)

Läs mer om hur man utreder försäkringstillhörigheten

Läs mer: EU-länderna (Arbetskraftens fria rörlighet/Geografiskt tillämpningsområde)

Läs mer om bosättning i Finland

Läs mer om hur lagen om hemkommun inverkar på försäkringstillhörighet

Arbetstagare som kommer från ett EU- eller EES-land

Allmänt bostadsbidrag kan utifrån EU-förordning 492/2011 beviljas en medborgare från ett EU- eller EES-land eller en schweizisk medborgare som kommer till Finland för att arbeta, även om personen enligt lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall inte är stadigvarande bosatt i Finland. Tillämpningen av förordning 492/2011 förutsätter att arbetet är faktiskt och genuint.

- Ställningen som arbetstagare består även om arbetstagaren permitteras. Om arbetstagarens arbetsavtal fortfarande gäller, fortsätter således rätten till allmänt bostadsbidrag trots permitteringen.
- Ställningen som arbetstagare kan bestå också efter att anställningen har upphört, om personen har anmält sig som arbetslös arbetssökande hos arbets- och näringsbyrån. I sådana fall fortsätter rätten till allmänt bostadsbidrag så länge som personen är arbetslös arbetssökande.
 - Om personen ändå anses vara stadigvarande bosatt i Finland, bestäms rätten till allmänt bostadsbidrag i normal ordning på grundval av boende.

Även företagare jämställs med arbetstagare, om företagaren är FöPL-försäkrad eller om företagarens arbete är faktiskt och av väsentlig omfattning.

Också en EU-arbetstagares familjemedlem som kommit till Finland med en EU-arbetstagare kan få bostadsbidrag. EU-förordning 492/2011 tillämpas således på EU-arbetstagares familjemedlemmar som kommit till Finland med EU-arbetstagaren, oberoende av familjemedlemmarnas medborgarskap.

- Som familjemedlemmar betraktas familjemedlemmar enligt lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall, det vill säga make, maka, sambo samt egna och partners minderåriga barn.

Observera att förordning 492/2011 inte tillämpas om en tredjelandsmedborgare kommer från ett annat EU- eller EES-land eller från Schweiz till Finland för att arbeta.

Lägg också märke till att en familjemedlem till en tredjelandsmedborgare eller en finsk medborgare kan vara medborgare i ett EU- eller EES-land eller i Schweiz. Om personen kommer till Finland för att arbeta behandlas hen på samma sätt som EU-arbetstagare i allmänhet.

Se exemplet (på finska) om en person från ett annat EU-land som kommer till Finland för att arbeta: Suomeen työhön EU-maasta.

Läs mer om tillämpningen av förordning 492/2011

Arbetstagare som kommer från så kallat tredjeland

En person som kommer till Finland för att arbeta från något annat än ett EU- eller EES-land kan beviljas bostadsbidrag, om den stadigvarande boningsorten är i Finland.

Om en person har rätt till förmåner på grund av arbete i Finland, är det allmänna bostadsbidraget en förmånsbegränsning i försäkringslösningen.

Se exemplet (på finska) om en person som kommer till Finland från ett annat än ett EU-land för att arbeta: Suomeen työhön muusta kuin EU-maasta.

Studerande

En studerande som vistas i Finland enbart för att studera har inte rätt till allmänt bostadsbidrag, även om hen anses vara stadigvarande bosatt i Finland.

- En studerande som kommer från ett EU/EES-land anses i princip inte vara stadigvarande bosatt i Finland och har därför inte rätt till allmänt bostadsbidrag.
- En studerande som kommer från ett s.k. tredjeland har rätt till sociala förmåner i Finland men har ändå inte rätt till allmänt bostadsbidrag. I avgörandet om försäkringstillhörighet har hen alltså en förmånsbegränsning som gäller allmänt bostadsbidrag.

Se exemplen (på finska) om personer som kommer till Finland för att studera: Suomeen opiskelemaan.

Läs mer om situationen för studerande.

Asylsökande

Om ett hushåll som får allmänt bostadsbidrag i sitt hem tillfälligt vill inkvartera en asylsökande som är skriven på en flyktningförläggning, inverkar detta inte på hushållets bostadsbidrag. I sådana fall bor den asylsökande i bostaden endast tillfälligt.

Om en asylsökande är familjemedlem till en person som får allmänt bostadsbidrag, alltså partner eller barn, och flyttar in i bostaden permanent, ska den inflyttande personens andel dras av från de boendekostnader som beaktas i samband med bostadsbidraget eftersom en familjemedlem som inte bor stadigvarande i Finland inte kan höra till hushållet.

Se exemplet (på finska) om huruvida en asylsökande hör till hushållet: Turvapaikanhakijan kuuluminen ruokakuntaan.

1.3.2.2 Flyttning från Finland

- [Tillfällig frånvaro](#)
- [Arbetstagare](#)
- [Studerande](#)

En person som flyttar från Finland till utlandet kan höra till ett hushåll som får bostadsbidrag, om den stadigvarande boningsorten är i Finland.

- Observera att i en situation där personens avgörande om försäkringstillhörighet är negativt kan det i avgörandet ändå finnas ett allmänt bostadsbidrag som förmånsrätt.

Om hela hushållet som får bostadsbidrag åker utomlands för en längre tid än tre månader och hushållet fortsättningsvis har boendeutgifter för bostaden i Finland, kan bostadsbidrag fortsätta betalas ut och bostadsbidraget dras in först från ingången av den fjärde månaden efter flytten.

Tillfällig frånvaro

Om en medlem av hushållet reser utomlands för **högst ett år** hör denna fortfarande till hushållet, om den stadigvarande boningsorten fortfarande anses vara i Finland.

- Beakta personens inkomst i sin helhet som hushållets inkomst.

Om en medlem av hushållet åker utomlands för en **längre tid än ett år**, kan frånvaron inte längre betraktas som tillfällig. Då ska den som vistas utomlands direkt strykas ur det hushåll som får bostadsbidrag, även om den stadigvarande boningsorten fortsättningsvis anses vara i Finland.

- Undantag: Om partnern vistas utomlands på grund av utstationering eller studier men fortsättningsvis anses vara stadigvarande bosatt i Finland, anses parterna höra till samma hushåll, även om frånvaron har varat över ett år.

Läs mer under [Samma Hushåll > Tillfällig frånvaro](#).

Läs mer: EU-länderna (Arbetskraftens fria rörlighet/Geografiskt tillämpningsområde)

Arbetstagare

En person som far från Finland till ett annat EU- eller EES-land för att arbeta har i och med arbetet rätt till förmåner i sysselsättningsstaten, även om arbetet varar kortare tid än 6 månader.

- Huruvida en person har rätt till allmänt bostadsbidrag i egenskap av sökande av bostadsbidrag eller medlem av hushållet beror på om den stadigvarande boningsorten anses vara i Finland.
 - En person som arbetar i ett medlemsland en kortare tid än 6 månader anses i allmänhet fortfarande vara stadigvarande bosatt i Finland och stryks därför i regel inte från ett hushåll som får bostadsbidrag.
 - En person som far till ett EU/EES-land för att arbeta och enligt avgörandet om försäkringstillhörighet är stadigvarande bosatt i Finland hör fortfarande till ett hushåll som får bostadsbidrag.
 - Beakta personens inkomst i sin helhet som hushållets inkomst.
 - En person som far till ett EU/EES-land för att arbeta och enligt avgörandet om försäkringstillhörighet inte är stadigvarande bosatt i Finland ska strykas från hushållet.
 - Om det inte är fråga om söndring ska du beakta den del av makens inkomster med vilken maken understöder hushållet i Finland.

En au pair som reser till ett annat EU/EES-land och

- som endast får fickpengar för arbetet och försäkringspremier inte innehålls, kan fortfarande ha rätt till förmåner i Finland.
- som arbetar, har ett arbetsavtal och får lön, har som arbetstagare i allmänhet rätt till förmåner i sin sysselsättningsstat.

Au paires rätt till allmänt bostadsbidrag beror på om den stadigvarande boningsorten enligt avgörandet om försäkringstillhörighet fortfarande anses vara i Finland.

Se exemplet (på finska) om en make eller maka som arbetar utomlands men hör till hushållet: Ulkomailia työskentelevän puolison kuuluminen ruokakuntaan.

Se exemplen (på finska) om personer som åker från Finland till utlandet för att arbeta: Suomesta ulkomaille työhön.

Läs mer om att börja arbeta i ett EU- eller EES-land eller i Schweiz

Studerande

En studerande har rätt till förmåner i Finland, om

- hen studerar på heltid och har studiestöd från Finland
- den studerandes utlandsvistelse är avsedd att vara i högst sex månader, även om hen inte studerar på heltid och således inte har studiestöd från Finland.

Om den studerande enligt avgörandet om försäkringstillhörighet anses vara stadigvarande bosatt i Finland och

- det är fråga om en ensamboende studerande, kan bostadsbidraget fortsättningsvis betalas i tre månader, om den studerande fortfarande har boendekostnader för en bostad i Finland.
- det är fråga om ett hushåll med flera personer, iakttas [anvisningen om tillfällig frånvaro](#).

Om den studerande enligt avgörandet om försäkringstillhörighet inte anses vara stadigvarande bosatt i Finland och

- det är fråga om en ensamboende studerande, kan bostadsbidraget inte längre betalas ut. Det allmänna bostadsbidraget dras således in genast från och med avsedatumet.
 - Om den studerande åker utomlands den första dagen i månaden, ska du dra in bostadsbidraget från ingången av samma månad.
 - Om den studerande åker utomlands t.ex. den tionde dagen i månaden, ska du dra in bostadsbidraget från början av följande månad.
- om det är fråga om ett hushåll med flera personer, stryks den studerande från hushållet.

Se exemplet (på finska) om när familjens barn åker utomlands: Perheen lapsi lähtee ulkomaille

Se exemplen (på finska) om personer som åker från Finland till utlandet för studier eller semester: Suomesta ulkomaille opiskelemaan tai lomalle.

Läs mer om försäkring för studerande

1.3.2.3 Bostad

Bostadsbidrag betalas endast för en stadigvarande bostad i Finland. Endast en bostad kan betraktas som stadigvarande, dvs. vanligen den bostad där hushållet bor största delen av året.

Bostadsbidrag kan beviljas för en hyres-, bostadsrätts-, delägar- eller ägarbostad.

Se exemplet (på finska) om Poste restante-adress (Poste restante-osoite)

Se exemplet (på finska) om en bostad man inte bor i: Tyhjä asunto, uusi hakemus

1.3.2.3.1 Självständig bostad

Bostadsbidrag kan beviljas för en självständig bostad. Med självständig bostad avses en bostad uteslutande i hushållets eget bruk med egen ingång utifrån, från trappuppgång eller tambur. I bostaden ska det också finnas kokmöjligheter och tillgång till vatten.

Då ett egnahemshus består av två självständiga lägenheter och ägaren eller huvudhyresgästen bor i den ena lägenheten, betraktas bägge lägenheter som självständiga bostäder vid fastställandet av bostadsbidraget. Personerna som bor i lägenheterna betraktas som skilda hushåll, även om de är nära släktingar. Detta trots att den bostad som hyresgästen hyr betraktas som en underhyresbostad i lagen om hyra av bostadslägenhet.

Se exemplet (på finska) om självständig bostad: Itsenäinen asunto

1.3.2.3.2 Duglig bostad

En förutsättning för att få bostadsbidrag är att den bostad som hushållet förfogar över duger som bostad (ABoBL 938/2014 7 §).

Bostadsbidrag kan beviljas endast för en bostad i en byggnad som är avsedd för varaktigt boende eller i en byggnad som uppförts för annat ändamål men byggnaden eller en del av den har ändrats till bostad i enlighet med ett bygglov.

Bostadsbidrag kan även beviljas för en fritidsbostad, om det är hushållets enda och stadigvarande bostad.

- Be den sökande skicka byggmyndigheternas intyg över att bostaden fyller de tekniska och hälsomässiga kraven på en stadigvarande bostad.

Bidrag kan inte beviljas för en halvfärdig bostad, även om den redan är bebodd. En bostad anses inte längre vara halvfärdig efter det att byggnadsinspektionsmyndigheten gett tillstånd till inflyttning även om slutgranskning ännu inte utförts. Om en del av lägenheten ännu inte är färdig, ska du bevilja bidrag bara för den del som det går att bo i.

Se exemplet (på finska) om duglig bostad: Kelvollinen asunto.

1.4 Förhållande till andra förmåner

Det allmänna bostadsbidraget är en allmän bostadsbidragsform. Andra former av bostadsbidrag är:

- studiestödets bostadstillägg
- bostadsbidrag för pensionstagare

- bostadsunderstöd (militärunderstöd)
- förhöjd kostnadsersättning (arbetslöshetsförmåner)

1.4.1 Bostadstillägg för studerande

Allmänt bostadsbidrag beviljas inte

- en studerande som har rätt till avgiftsfri bostad från läroanstaltens sida
- en studerande som bor på hyra i en bostad på Åland och som flyttar från det finländska fastlandet till Åland för att studera och har rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd
- en åländsk studerande som bor på hyra och som har rätt till studiestödets bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd.

Rätt till allmänt bostadsbidrag för studerande som studerar på Åland och för ålänningar

Åland beviljar bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd

- till åländska studerande som studerar på Åland och bor på hyra
- till studerande från Åland som kommer till det finländska fastlandet för att studera och som bor på hyra.

Studerande som åker från fastlandet till Åland för att studera betalas bostadstillägg enligt 14 § i lagen om studiestöd.

Allmänt bostadsbidrag kan inte beviljas och en studerande kan inte ingå i ett hushåll som får bostadsbidrag, om

- den studerandes bostad finns på Åland och hen flyttar från det finländska fastlandet till Åland för att studera och har rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd
- den studerande har rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd.

Om en studerande som har rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd fortsätter sina studier för samma examen anses hen omfattas av bostadstillägget även under ferierna, också om bostadstillägg inte betalas ut under ferierna. En sådan studerande kan inte beviljas bostadsbidrag under ferierna.

Bostadsbidrag kan emellertid beviljas för ferietid, om den studerande har avslutat sina tidigare studier och senare samma år börjar studera för en ny examen. Bidrag beviljas för tiden mellan det att studierna avslutades och de nya studierna inleds.

Rätt till bostadsbidrag har också en studerande som studerar på Åland och som får studiestöd i enlighet med 14 § i lagen om studiestöd, om hen flyttar till det finländska fastlandet för att bo där.

Se exemplen (på finska) om att studera på Åland: Ahvenanmaalla opiskelu.

Studerande utomlands

Allmänt bostadsbidrag för en bostad i Finland och bostadstillägg för en bostad i utlandet

Studerande som studerar och bor utomlands på hyra och får studiestödets bostadstillägg enligt lagen om studiestöd kan också få allmänt bostadsbidrag för en bostad i Finland, om de övriga kriterierna för att få bostadsbidrag uppfylls.

Rätt till bostadsbidrag har också en studerande, som studerar utomlands och får bostadstillägg enligt lagen om studiestöd för bostaden i utlandet, om hen flyttar tillbaka till Finland.

Utlandsvistelses inverkan på hörande till hushåll

– Ensamboende

En person som åker från Finland till utlandet för att studera och som ensam bildar ett hushåll med rätt till allmänt bostadsbidrag, kan för tre månader efter flyttmånaden få allmänt bostadsbidrag för bostaden i Finland om hen fortfarande har boendeutgifter för bostaden i Finland.

– Hushåll med flera personer

Om en studerande som åker från Finland till utlandet för att studera ingår i ett flerpersonershushåll med rätt till bostadsbidrag, kan hen fortsättningsvis anses höra till hushållet om vistelsen i utlandet är tillfällig, det vill säga varar högst cirka ett år.

Läs mer under [Bosättning i Finland](#).

Avgiftsfritt elevhem

Om den studerande har rätt till en avgiftsfri plats på elevhem har hen inte rätt till allmänt bostadsbidrag, om det inte finns särskilda skäl för att hen inte kan ta emot platsen på elevhemmet.

Som särskilda skäl betraktas att

- den studerande sedan tidigare bott i en bostad där hen kan bo också under studietiden
- den studerande är gift eller sambo och paret har flyttat till en gemensam bostad
- den studerande av hälsoskäl eller andra motsvarande särskilda skäl inte kan bo på läroanstaltens elevhem. Vid behov ska läkarintyg eller annan motsvarande utredning begäras av den studerande.

Bostadsbidrag kan också beviljas om det inte i regel är möjligt att bo på elevhemmet på veckosluten eller under de ledigheter som ingår i studietiden eller om elevhemmet tar ut ersättning för veckoslut och ledigheter och den studerande av den orsaken hyrt en annan bostad. Största delen av elevhemmen har dessa begränsningar. Bostadsbidrag beviljas inte för veckoslutsersättningar för elevhem.

Läroanstalter vars elevhem inte för närvarande har begränsningar gällande när man kan bo där:

- Försvarshögskolan
- Räddningsinstitutet
- Gräns- och sjöbevakningsskolan
- Lieksan kristillinen opisto

Se exemplet (på finska) om bostadsbidrag och gratis elevhem: Asumistuki ja maksuton asuntola.

Se exemplet (på finska) om bostadsbidrag för en kadett med familj: Perheellisen kadetin asumistuki.

Avgiftsbelagt elevhem

Om en studerande studerar på en avgiftsbelagd utbildning vid en folkhögskola, ett idrottsutbildningscenter, Sameområdets utbildningscentral eller på folkhögskolelinjen vid en yrkesläroanstalt och bor i läroanstaltens elevhem kan hen beviljas bostadstillägg. Bostadstilläggets belopp är 88,87 euro per månad.

Om den studerande förutom den avgiftsbelagda platsen på elevhem har en stadigvarande bostad kan man bevilja allmänt bostadsbidrag för denna bostad.

1.4.2 Bostadsbidrag för pensionstagare

Allmänt bostadsbidrag beviljas inte (ABoBL 938/2014 8 §)

- en ensamboende person som är berättigad till bostadsbidrag för pensionstagare
- en person som bor på tumanhand med sin make, maka eller sambo om åtminstone den ena av dem har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare
- ett hushåll där alla medlemmar är berättigade till bostadsbidrag för pensionstagare.

Personer som är pensionerade kan få allmänt bostadsbidrag om

- det är fråga om en barnfamilj
 - om alla medlemmar i hushållet är berättigade till bostadsbidrag för pensionstagare omfattas de dock av bostadsbidrag för pensionstagare
- det i hushållet finns en medlem som inte är berättigad till bostadsbidrag för pensionstagare
 - t.ex. en pensionstagare och en arbetslös (ej om det gäller en make, maka eller sambo) som har ett gemensamt hyresavtal
 - t.ex. en pensionstagare och ett barnbarn

Också personer som är pensionerade kan få allmänt bostadsbidrag om de bara har sådan pension som inte berättigar till bostadsbidrag för pensionstagare. Sådana pensioner eller ersättningar är bl.a.

- delinvalidpension
- deltidspension
- partiell förtida ålderspension
- pension på basis av en frivillig försäkring
- avträdelsetöd och avträdelsepension
- oregistrerad tilläggspension
- pension eller ersättning som betalats i form av engångsersättning
- partiell rehabiliteringspenning, rehabiliteringspenning eller rehabiliteringsunderstöd enligt arbetspensionslagarna

Läs mer om pensioner som berättigar till bostadsbidrag för pensionstagare.

Läs mer om pensioner som inte berättigar till bostadsbidrag för pensionstagare.

Om ett enpersonshushåll eller ett tvåpersonershushåll som består av äkta makar eller sambor och som har allmänt bostadsbidrag får rätt till bostadsbidrag för pensionstagare, upphör det allmänna bostadsbidraget från ingången av den månad då rätten till bostadsbidrag för pensionstagare börjar. Det allmänna bostadsbidraget dras också in om bostadsbidrag för pensionstagare inte betalas på grund av bestämningsgrunderna. En part i ett registrerat partnerskap jämföras med äkta make.

Enligt regressbestämmelsen (26 §) i lagen om allmänt bostadsbidrag får allmänt bostadsbidrag som betalas för samma tid användas för kvittning av bostadsbidrag för pensionstagare som betalats ut med för stort belopp. I lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (29 §) finns en motsvarande bestämmelse, med stöd av vilken felaktigt utbetalt allmänt bostadsbidrag för samma tid får kvittas mot bostadsbidrag för pensionstagare.

Om två personer har separata hyresavtal och inte ingår i samma hushåll på grund av släktskap eller äktenskap/samboförhållande, kan för samma bostad den ena beviljas allmänt bostadsbidrag och den andra bostadsbidrag för pensionstagare.

Se exemplet om Regressituationer

Se exemplen (på finska) som gäller situationer med ensamboende pensionstagare.

Se exemplen (på finska) som gäller situationer med samboende personer.

1.4.3 Bostadsunderstöd i samband med militärunderstödet

Bostadsbidrag betraktas som primärt i förhållande till bostadsunderstöd. Ett löpande bostadsbidrag dras därför inte in till följd av en värnpliktigs tjänstgöring, inte ens vid mellan- eller årsjusteringen. Bostadsunderstöd beviljas för skillnaden mellan boendeutgifterna och bostadsbidraget. En värnpliktig anses vara endast tillfälligt frånvarande från bostaden.

Om en värnpliktig ansöker om bidrag för sin stadigvarande bostad först på grund av värnplikten, beviljas inte bostadsbidrag, utan hela bidraget beviljas i form av bostadsunderstöd. Om någon medlem av hushållet (t.ex. sambon) däremot inte har rätt till bostadsunderstöd, eller om bostadsunderstöd förvägras på grund av t.ex. inkomsterna eller för att kravet på bosättningstid inte uppfylls, kan hushållet beviljas bostadsbidrag.

När sambon ansöker om bostadsbidrag och den värnpliktige får bostadsunderstöd, ska bostadsbidrag först beviljas för hela hushållets boendeutgifter. Bostadsunderstödet justeras och som boendeutgifter beaktas skillnaden mellan den värnpliktiges boendeutgifter och bostadsbidraget.

Om den värnpliktige bor ensam kan det allmänna bostadsbidraget justeras på basis av ansökan om militärunderstöd, om ansökan innehåller de uppgifter som behövs för justeringen.

Läs mer (på finska) om processen för det allmänna bostadsbidraget (punkt 2.4.):
Prosessikuvaus: Yleisen asumistuen prosessi

Se exemplet (på finska) om allmänt bostadsbidrag för beväringar: Varusmiehen yleinen asumistuki

En civiltjänstgörares bostad

Om en civiltjänstgörare ansöker om bostadsbidrag och civiltjänstgöringsplatsen är skyldig att ansvara för kostnaderna för bostaden beviljas inte bostadsbidrag och inte heller bostadsunderstöd.

Om civiltjänstgöringsplatsen är skyldig att ansvara för boendeutgifterna och bostadsbidrag betalas för bostaden är förfarandet i de olika situationerna följande:

- Om civiltjänstgöraren är en ensamboende person som har bostadsbidrag och tjänstgöringsplatsen betalar boendeutgifterna ska bostadsbidraget dras in eftersom boendeutgifterna upphör.
- Om civiltjänstgöraren hör till ett hushåll som har bostadsbidrag och som består av två eller flera personer ska du justera hushållets bostadsbidrag enligt de förändrade boendeutgifterna om civiltjänstgörarens andel av hushållets boendeutgifter är minst 50 euro/månad. Vid justeringen ändras inte antalet medlemmar i hushållet eller bostadsytan, men hushållets boendeutgifter ska minskas med civiltjänstgörarens andel av boendeutgifterna.
 - Bostadsbidraget justeras eller dras in från början av månaden efter den då boendet på utbildningscentralen upphört.
 - Om civiltjänstgöraren är gift eller sambo betalar tjänstgöringsplatsen hälften av boendeutgifterna oberoende av om familjen har barn eller inte. Om en annan medlem i hushållet är civiltjänstgörare delas boendeutgifterna enligt antalet personer.

I situationer där en civiltjänstgörare bor hos sina föräldrar och civiltjänstgöringsplatsen anser att den inte är skyldig att ansvara för de boendeutgifter som civiltjänstgörarens andel utgör, hör civiltjänstgöraren fortsättningsvis till sina föräldrars hushåll vad beträffar det allmänna bostadsbidraget och det sker ingen ändring i de boendeutgifter som ersätts.

Om tjänstgöringsplatsen anvisar civiltjänstgöraren att bo i sin egen stadigvarande bostad eller inte anvisar hen någon bostad alls, ansvarar tjänstgöringsplatsen för boendeutgifterna för den stadigvarande bostaden. Om civiltjänstgöraren är gift eller samboende betalar tjänstgöringsplatsen bara hälften av boendeutgifterna.

Läs mer om civiltjänstgörarens rätt till militärunderstöd.

Se exemplet (på finska) om civiltjänstgöring och bostadsbidrag: Siviilipalvelus ja asumistuki

1.4.4 Förhöjd kostnadsersättning - arbetslöshetsförmåner

En arbetssökande får förhöjd kostnadsersättning om hen utanför sin pendlingsregion deltar i

- arbetskraftsutbildning
- frivilliga studier för invandrare
- jobbsökarträning
- karriärträning eller
- arbetsprovning eller utbildningsprovning.

En arbetssökande har rätt till förhöjd kostnadsersättning också när den sysselsättningsfrämjande servicen ordnas utanför hemkommunen inom hans pendlingsregion och deltagandet i servicen medför faktiska inkvarteringskostnader.

Förhöjd kostnadsersättning som betalas för sysselsättningsfrämjande service på annan ort eller ersättning för utbildning som ordnas utomlands hindrar inte att allmänt bostadsbidrag betalas för den arbetssökandes stadigvarande bostad. En eventuell bostad som är belägen på orten för åtgärden, och för vilken förhöjd kostnadsersättning betalas, betraktas inte som stadigvarande bostad och för den beviljas alltså inte allmänt bostadsbidrag. Inte heller när det gäller ett hushåll bestående av en enda person anses personen flytta ut ur den stadigvarande bostaden om förhöjd kostnadsersättning betalas för bostaden på åtgärdsorten, även om åtgärden skulle vara långvarigare. (Utbetalningen av förhöjd kostnadsersättning förutsätter dock inte att personen skaffar en bostad på åtgärdsorten.)

Kostnadsersättningar är prioriterad inkomst och de inverkar inte på bostadsbidragsbeloppet.

1.5 Belopp

Det allmänna bostadsbidraget uppgår till 80 procent av skillnaden mellan de godtagbara boendeutgifterna och [bassjälvriskandelen](#).

Beräkningsformel:

bostadsbidraget = 0,80 x (de godtagbara, dock högst de maximala boendeutgifterna - bassjälvrisk)

- Som boendeutgifter godkänns högst de maximala boendeutgifter som bestäms enligt hushållets storlek och den kommungrupp där bostaden finns i enlighet med 10 § i lagen om allmänt bostadsbidrag.
- [Maximala boendeutgifter](#) som fastställs årligen.

Det minsta bostadsbidrag som betalas ut är 15,00 euro i månaden (ABoBL 938/2014 24 § 3 mom.).

1.5.1 Självriskandelar

Självriskdelen består av bassjälvriskdelen och en s.k. procentuell självrisk.

Bassjälvrisk

Beloppet av bostadsbidragets bassjälvrisk är beroende av

- antalet vuxna och barn i hushållet

- hushållets bruttomånadsinkomster

Bassjälvriskens är 42 procent av de inkomster som ska beaktas i bostadsbidraget, med avdrag för det inkomstbelopp som berättigar till fullt bidrag.

Bassjälvriskens beräknas med följande formel år 2023:

- Bassjälvriskens = $0,42 \times [T - (667 + 111 \times A + 246 \times L)]$.

Bassjälvriskens beräknades med följande formel år 2022:

- Bassjälvriskens = $0,42 \times [T - (619 + 103 \times A + 228 \times L)]$.

Bassjälvriskens beräknades med följande formel år 2021:

- Bassjälvriskens = $0,42 \times [T - (606 + 100 \times A + 224 \times L)]$.

Bassjälvriskens beräknades med följande formel år 2020:

- Bassjälvriskens = $0,42 \times [T - (603 + 100 \times A + 223 \times L)]$.

Bassjälvriskens beräknades med följande formel 2017, 2018 och 2019:

- Bassjälvriskens = $0,42 \times [T - (597 + 99 \times A + 221 \times L)]$.

Bassjälvriskens beräknades med följande formel år 2016:

- Bassjälvriskens = $0,42 \times [T - (603 + 100 \times A + 223 \times L)]$.

Bassjälvriskens beräknades med följande formel år 2015:

- Bassjälvriskens = $0,4 \times [T - (605 + 100 \times A + 223 \times L)]$.

Där

T = hushållets sammanlagda bruttoinkomster per månad

A = antalet vuxna

L = antalet barn

I formeln justeras standardbeloppet (667) och koefficienten för vuxna (111) och koefficienten för barn (246) årligen med folkpensionsindex.

Antalet barn ges större vikt i formeln. När hushållets storlek och antalet minderåriga barn ökar, minskar bassjälvriskens.

När bassjälvriskens beräknas anses alltid minst en vuxen höra till hushållet. Den bidragssökande och hans make, maka eller sambo betraktas alltid som vuxna vid beräkningen av bassjälvriskens även om de skulle var minderåriga.

Bassjälvriskens fastställs på samma sätt i hela landet. Därför inverkar inte den kommun där bostaden finns på beloppet av bassjälvriskens.

Om bassjälvriskens är mindre än 10 euro beaktas den inte.

Exempel på hur bassjälvriskens räknas ut:

Hushållet består av två vuxna och tre barn. Hushållets sammanlagda inkomster är 2 229 euro per månad.

Bassjälvrisk är $0,42 \times [2\,229 - (667\,111 \times 2 + 246 \times 3)] = 0,42 \times (2\,229 - 1627) = 0,42 \times 602 = 252,84$.

Procentuell självrisk

Utöver bassjälvrisk ska bostadsbidragstagare betala en s.k. procentuell självrisk, som är 20 procent av skillnaden mellan högst de godtagbara maximala boendeutgifterna och bassjälvrisk.

Om bassjälvrisk saknas, uppgår bostadsbidraget till 80 procent av högst de godtagbara maximala boendeutgifterna.

1.6 Bestämningsgrunder

Sedan 2018 har de maximala boendeutgifterna justerats årligen med levnadskostnadsindex.

- År 2018 gjordes ändå ingen justering, utan de maximala boendeutgifterna förblev på nivån för 2017.

Under åren 2015–2017 var de maximala boendeutgifterna bundna till statistikcentralens hyresindex, som mätte förändringen i hyrorna. År 2016 och 2017 gjordes ändå ingen justering.

- 1.1.2017 sänktes de maximala boendeutgifterna med 5 % i kommungrupp 3 och 4; i kommungrupp 1 och 2 tillämpades samma maximala boendeutgifter som år 2016.

De övriga bestämningsgrunderna är bundna till folkpensionsindex och de justeras årligen.

- Uppvärmningsnormen och normen för underhållsutgifterna för egnahemshus höjdes tillfälligt för år 2023 med 57 procent jämfört med nivån år 2022.

1.6.1 Boendeutgifter

Bostadsbidrag kan sökas för boendeutgifter både i en hyres- och i en ägarbostad.

1.6.1.1 Hyresbostad

Som boendeutgifter godkänns hyran för bostaden samt separata uppvärmningskostnader och vattenavgifter enligt normen (ABoBL 938/2014 9 § 1 mom.). De faktiska vatten- och uppvärmningskostnaderna utreds inte. Normerna justeras årligen enligt folkpensionsindex.

Se exemplet (på finska) om när en bostad hyrs ut vidare men ett rum blir kvar i egen användning: Asunto vuokrataan eteenpäin, mutta yksi huone jää käyttöön

Se exemplet (på finska) om lagerhyresavtal: Varastovuokrasopimus

Se exemplet (på finska) om hyres- eller ägarbostad: Vuokra- vai omistusasunto.

1.6.1.1.1 Hyresavtalsförhållande

Bostadsbidrag beviljas för en hyresbostad där besittningen grundar sig på i lagen om hyra av bostadslägenhet (481/1995) avsett hyres- eller underhyresförhållande. Vid ansökan om bostadsbidrag klarläggs hyresförhållandet och avtalsvillkoren utifrån ett skriftligt hyresavtal. Hyresavtalet är ett avtal och underskrifterna utgör ett tecken på att avtalet har godkänts. Av denna orsak kan endast ett hyresavtal som har undertecknats godkännas. Avtalet kan också undertecknas elektroniskt. Bostadsbidrag beviljas tidigast från början av hyresavtalsförhållandet.

Också i fråga om en etta är det möjligt att ingå ett hyresavtal mellan huvud- och underhyresgästen eller separata hyresavtal direkt med hyresvärderna.

Om hyresavtalet är tidsbegränsat, beviljas bostadsbidrag i allmänhet för en bestämd tid. Bidrag beviljas tills vidare om det tidsbegränsade hyresavtalet upphör vid tidpunkten för årsjusteringen.

Om det redan är fråga om det tredje hyresavtalet i följd som gäller i högst tre månader, betraktas det emellertid som ett avtal som gäller tills vidare. Bevilja då bidraget tills vidare.

Bostadsbidrag beviljas inte för en bostad där besittningen inte grundar sig på ett hyresavtalsförhållande som avses i lagen om hyra av bostadslägenhet. Bostadsbidrag beviljas därför inte för boende på hotell, pensionat, natthärbärgen och andra inkvarteringsrörelser. Inte heller boende som grundar sig på ett vårdavtal som ingåtts på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning baserar sig på ett hyresavtalsförhållande, och därför beviljas inte bostadsbidrag. Angående placerade på grund av vårdavtal se också [Samma hushåll](#). För en sådan [service- eller stödbostad](#) i vilken boendet grundar sig på ett i lagen om hyra av bostadslägenhet avsett hyresavtal, kan bostadsbidrag emellertid beviljas.

Se exemplen (på finska) om beviljande av bostadsbidrag för ofullständiga månader: Asumistuen myöntäminen vajaalle kuukaudelle

Se exemplet (på finska) om ett dödsbo som hyr ut en bostad: Kuolinpesä vuokraa asunnon.

Se exemplet (på finska) om tidsbegränsade hyresavtal: Määräaikaiset vuokrasopimukset

Se exemplet (på finska) om en bostad som den studerande hyr av föräldrarna: Vanhemmilta vuokrattu asunto

Se exemplen (på finska) om begynnelseavtal för hyresavtal: Vuokrasopimuksen alkamispäivä

Se exemplet (på finska) om undertecknande av hyresavtal när hyresgästen är minderårig: Vuokrasopimuksen allekirjoitus, kun vuokralainen on alaikäinen

Se exemplet (på finska) om elektroniskt undertecknande av hyresavtal: Vuokrasopimuksen sähköiset allekirjoitukset

1.6.1.1.2 Serviceboende och stödboende

Serviceboende och stödboende kan ordnas för personer som av särskilda skäl behöver hjälp eller stöd i sitt boende. Personen kan då få tjänster eller stöd i anslutning till boendet, men hen behöver inte någon egentlig institutionsvård.

En kund som omfattas av serviceboende och stödboende kan beviljas allmänt bostadsbidrag om

- det är fråga om en hyresbostad enligt lagen om hyra av bostadslägenhet
- bostaden duger som bostad och är lämplig för stadigvarande boende
- kunden enligt hyresavtalet själv ansvarar för att betala hyran till hyresvärden.

Allmänt bostadsbidrag kan inte beviljas om

- kunden har placerats i bostaden med kommunens betalningsförbindelse som täcker boendeutgifterna
- kommunen på annat sätt står för kundens boendeutgifter
- kundens hyra ingår i den klientavgift som hen betalar,

eftersom kunden i dessa situationer inte själv anses ha boendeutgifter som kan understödjas med bostadsbidrag.

Boendet kan ordnas i vanliga bostäder, i särskilda servicehus, grupphem, boendegrupper eller så kan andra lösningar tillämpas. Det väsentliga är att den boende förfogar över en egen bostad eller ett eget rum som specificerats i hyresavtalet. Den boende ska ha alla normala rättigheter och skyldigheter som en hyresgäst har.

För serviceboendet betalas i regel hyra varje månad. Om hyran har fastställts per dygn får man månadshyran genom att multiplicera dygnshyran med talet 30. Boendet ska emellertid pågå minst en hel kalendermånad för att bostadsbidrag ska kunna beviljas. Förutom hyran kan den boende också betala för tjänster som stöder boendet (t.ex. hemvårdshjälp, måltidsservice och olika trygghetstjänster). Boendeandelen och boendeutgifternas andel ska ändå klart kunna skiljas åt från andra tjänster och serviceavgifter.

På hyresförhållandet tillämpas i varje fall uppsägningskydd enligt lagen om hyra av bostadslägenhet och därför kan som avslagsgrund vid beviljande av bostadsbidrag inte åberopas enbart det faktum att hyresavtalet innehåller sådana villkor som avviker från bestämmelserna i ovan nämnda lag.

Se exemplen (på finska) om serviceboende: Palveluasuminen

1.6.1.1.3 Godtagbara boendeutgifter för hyresbostad

Som boendeutgifter för ett hushåll som bor i en hyresbostad godkänns (ABoBL 938/2014 9 §)

- hyran
- särskilt betalda vattenavgifter enligt normen samt
- särskilt betalda uppvärmningskostnader enligt normen.

Normerna justeras årligen enligt folkpensionsindex.

Som särskilt betalda vattenavgifter beaktas 20 euro per person och månad. De faktiska vattenavgifterna utreds inte.

Vattennorm

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Per person	19 €/ mån.	18 €/ mån.	18 €/ mån.	18 €/ mån.	18 €/ mån.	18 €/ mån.	19 €/ mån.	19 €/ mån.	20 €/ mån.

Som uppvärmningskostnader som betalas separat beaktas 66 euro för ett hushåll som består av en person. Om ett hushåll består av fler än en person höjs uppvärmningskostnaderna med 22 euro för varje ytterligare person. De uppvärmningskostnader som ska beaktas höjs med 4 procent i landskapen Södra Savolax, Norra Savolax och Norra Karelen och med 8 procent i landskapen Norra Österbotten, Kajanaland och Lappland. De faktiska uppvärmningskostnaderna utreds inte. Kostnaderna för separat komfortvärme i badrummet ersätts inte.

Beloppen i uppvärmningsnormerna:

Uppvärmningsnorm

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
En person	41 €/ mån.	41 €/ mån.	41 €/ mån.	41 €/ mån.	41 €/ mån.	41 €/ mån.	41 €/ mån.	42 €/ mån.	66 €/ mån.
För varje ytterligare person	14 €/ mån.	14 €/ mån.	14 €/ mån.	14 €/ mån.	14 €/ mån.	14 €/ mån.	14 €/ mån.	14 €/ mån.	22 €/ mån.
Södra Savolax Norra Savolax Norra Karelen (+ 4 %)									
En person	43 €/ mån.	43 €/ mån.	43 €/ mån.	43 €/ mån.	43 €/ mån.	43 €/ mån.	43 €/ mån.	44 €/ mån.	69 €/ mån.
För varje ytterligare person	15 €/ mån.	15 €/ mån.	15 €/ mån.	15 €/ mån.	15 €/ mån.	15 €/ mån.	15 €/ mån.	15 €/ mån.	24 €/ mån.
Norra Österbotten Kajanaland Lappland (+ 8 %)									

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
En person	44 €/ mån.	44 €/ mån.	44 €/ mån.	44 €/ mån.	44 €/ mån.	44 €/ mån.	44 €/ mån.	45 €/ mån.	71 €/ mån.
För varje ytterligare person	15 €/ mån.	15 €/ mån.	15 €/ mån.	15 €/ mån.	15 €/ mån.	15 €/ mån.	15 €/ mån.	15 €/ mån.	24 €/ mån.

Hyra godkänns inte som boendeutgift till den del som den betalas av någon annan än hushållet, t.ex. av arbetsgivaren eller företaget. Man har inte heller rätt till allmänt bostadsbidrag för tid som hyran på förhand i sin helhet har betalats som utkomststöd innan hyresavtalet börjat.

Om hushållet använder endast en del av bostaden för boende och resten används av t.ex. företaget, godtas boendeutgifterna endast för den del som används av hushållet. Beakta boendeutgifterna enligt förhållandet mellan den bostadsyta som hushållet själv använder och den bostadsyta som företaget använder. Om det är fråga om en annan företagare än en rörelseidkare eller yrkesutövare, d.v.s. en annan företagare än en sådan som verkar under firmanamn, och det gäller en situation där man har ingått ett underhyresavtal ska den hyra som underhyresgästen betalar dras av från boendeutgifterna.

Se exemplet (på finska) om bostadsförmån Asuntoetu.

Se exemplet (på finska) om aktiebolag som underhyresgäst: Osakeyhtiö alivuokralaisena.

Se exemplet (på finska) om att använda en del av bostaden för företagets bruk: Osa asunnosta yrityksen käytössä

Se exemplet (på finska) om hyres- eller ägarbostad: Vuokra- vai omistusasunto

Månadshyran beaktas med en cents noggrannhet.

Se exemplet (på finska) om elektricitet som ingår i hyran eller vederlaget: Sähkö sisältyy vuokraan tai vastikkeeseen

Se exemplet (på finska) om bostad som den studerande hyr av föräldrarna: Vanhemmilta vuokrattu asunto.

1.6.1.1.4 Andra avgifter

Som boendekostnader godtas inte andra specificerade avgifter som betalas i samband med hyran eller vederlaget. Sådana avgifter är t.ex.

- kostnader för hushållsel
- avgifter för bastu
- avgifter för tvättstuga
- avgifter för bilplats
- månadsavgifter för internetanslutning
- avgifter för kabel-TV
- avgifter för förrådsutrymmen
- avgifter för underhåll eller inventarier.

Inte heller t.ex. hyresgaranti eller kostnader för hemförsäkring godkänns som boendeutgifter.

Om elektriciteten ingår i hyran eller vederlaget, minskas boendeutgifterna med ett i princip obegränsat belopp motsvarande penningvärdet av rätten att använda elektricitet (bl.a. studentkorridorer i studentbostäder). Se Penningvärden för naturaförmåner.

Se exemplet (på finska) om elektricitet som ingår i hyran eller vederlaget: Sähkö sisältyy vuokraan tai vastikkeeseen.

1.6.1.1.5 Underuthyrning och uthyrning i andra hand

Den som äger eller hyr en bostad kan hyra ut sin bostad vidare till en annan person. De faktiska boendeförhållandena kan se annorlunda ut än vad namnet på hyresavtalet antyder. Namnet på hyresavtalet berättar således inte alltid om det är fråga om underuthyrning eller uthyrning i andra hand, utan detta måste utredas.

Om en **del** av bostaden hyrs ut till en annan person handlar det om **underuthyrning**.

- Om hushållet har en underhyresgäst, avdras från hushållets godtagbara boendekostnader det hyresbelopp som underhyresgästen betalar. (ABoBL 938/2014 9 § 8 mom.)
- Underhyresgästen kan ansöka om eget bostadsbidrag.

Med **uthyrning i andra hand** är det fråga om när den som har hyrt en bostad (s.k. primär hyresgäst) av en hyresvärd hyr ut **hela** bostaden vidare till en eller flera personer (hyresgäst i andra hand). Den primära hyresgästen ska komma överens med sin hyresvärd om uthyrningen i andra hand.

- Ett hushåll kan inte få bostadsbidrag för en bostad som hushållet har hyrt ut i andra hand.
- Det hushåll som genom hyresavtalet i andra hand har hyrt bostaden kan emellertid ansöka om bostadsbidrag.
 - Som bilaga till ansökan om bostadsbidrag behöver hyresgästen i andra hand ett skriftligt samtycke av den primära hyresgästens hyresvärd, dvs. den ursprungliga hyresvärden.
 - Tilläggsutredningar begärs av den som ansöker om bostadsbidrag.
 - Till exempel i fråga om studentbostäder kan det räcka med att man skickar hyresavtalet i andra hand, eller bara ett meddelande om saken, till den ursprungliga hyresvärden.
 - Om det är fråga om uthyrning i andra hand som bedrivs av staden, kommunen eller en stiftelsen, behöver samtycke dock inte begäras.
 - Det är fråga om uthyrning i andra hand när staden, kommunen eller stiftelsen (t.ex. A-klinikstiftelsen) först hyr en bostad och sedan hyr ut den vidare till en person som inte själv kan skaffa en bostad.
 - Om varken samtycke eller någon annan utredning av vilken det framgår att bostaden får hyras ut i andra hand lämnas in, kan bostadsbidrag inte beviljas.

Läs mer under [Samma hushåll](#).

Se exemplet (på finska) om en underhyresgästs bostad: Alivuokralaisen asunto.

Se exemplet (på finska) om uthyrning i andra hand: Asunnon jälleenvuokraus

Se exemplet (på finska) om när en bostad hyrs ut men ett rum blir kvar i egen användning: Asunto vuokrataan eteenpäin, mutta yksi huone jää käyttöön

Se exemplet (på finska) om självständig bostad: Itsenäinen asunto

1.6.1.1.6 Tjänstebostad

Bostadsbidrag beviljas inte för boendeutgifterna i en tjänstebostad till den del det är fråga om en naturaförmån. Ett exempel på en sådan i arbetsavtalslagen avsedd bostad, där besittningsrätten ingår i lönen, är en gårdskarlsbostad (13 kap. 5 § i arbetsavtalslagen 55/2001). Om den som bor i en tjänstebostad själv betalar en del av hyran, kan bostadsbidrag beviljas för den del hen betalat själv.

1.6.1.2 Bostadsrättsbostad och delägarbostad

Besittningen av en **bostadsrättsbostad** grundar sig på besittningsrätt enligt [lagen om bostadsrättsbostäder \(393/2021\)](#).

- När bostadsbidrag söks påvisas besittningsrätten med bostadsrättsavtalet.

Besittningen av en **delägarbostad** grundar sig till en början på ett hyresavtal.

- När bostadsbidrag söks påvisas besittningsrätten med hyresavtalet.

1.6.1.2.1 Godtagbara boendeutgifter

Som boendeutgifter för en **bostadsrättsbostad** godkänns

- bruksvederlag (grunddel, skötselvederlag, vederlag för tomtarrende, kapitalvederlag osv.)
- separat betalda uppvärmningskostnader och vattenavgifter enligt normen på samma sätt som i fråga om hyra

Av räntorna på ett lån som tagits för att betala bostadsrätten godkänns 73 % som utgifter för boende.

Som boendeutgifter för en **delägarbostad** godkänns

- hyra enligt hyresavtalet och särskilt betalda uppvärmningskostnader och vattenavgifter enligt normen på samma sätt som i fråga om hyra.
- inte räntor på ett lån som tagits för att betala delbetalning som berättigar till delägande.

På samma sätt som i fråga om hyresbostäder godkänns inte andra avgifter (t.ex. avgift för bilplats) som boendeutgifter.

Läs mer om [boendeutgifter för en hyresbostad](#).

1.6.1.3 Ägarbostad

Som boendeutgifter för ett hushåll som bor i en ägarbostad godkänns underhålls- och finansieringsutgifterna för bostaden. (ABoBL 938/2014 9 §). En bostad betraktas som ägarbostad om hushållet äger minst 50 procent av bostaden.

En **aktielägenhet** är en lägenhet i en byggnad som ägs av ett bostadsaktiebolag och där de aktier som ger besittningsrätt ägs av en eller flera medlemmar av hushållet tillsammans. De former av ägarbostäder där finansieringen grundar sig på ett lån som husbolaget tagit och som täcker största delen av den totala köpesumman för bostaden betraktas som ägarbostäder, eftersom äganderätten övergår till köparen genast när affären görs. Boendeutgifterna godkänns på samma sätt som i fråga om aktiebostäder.

Läs mer om [boendeutgifter för aktiebostad](#).

Annan ägarbostad är en fastighet som ägs av en eller flera medlemmar av hushållet, vanligen ett egnahemshus.

Läs mer om [boendeutgifter för egnahemshus](#).

Som ägarbostad betraktas också en samägd bostad samt en bostad där hushållet står för boendeutgifterna på samma sätt som i fråga om en ägarbostad, t.ex. en bostad som innehas utifrån delägarskap i dödsbo, efterlevande makes besittningsrätt eller avvittringsavtal.

Om ett dödsbo hyr ut en bostad som dödsboet äger till en av delägarna i dödsboet, avdras från hyran den del som motsvarar hens ägarandel. Detta avdrag görs inte i andra situationer av samägande.

Om hyresgästen äger mindre än 50 procent av bostaden, godkänns boendeutgifterna i hyresavtalet som sådana. Om hyresgästen äger 50 procent eller mer av bostaden, godkänns bara boendeutgifterna för ägarbostaden.

En bostad som ägs av ett företag eller ett fastighetsaktiebolag och där företagaren själv bor betraktas som ägarbostad trots att ett eventuellt hyresavtal har ingåtts om företagaren har bestämmanderätt i företaget (50 procents innehav eller motsvarande bestämmanderätt).

Om ett företag hyr ut en bostad som företaget äger till en delägare i företaget, avdras från hyran den del som motsvarar hens ägarandel.

Se exemplen (på finsk) om hyres- eller ägarbostad:

- Vuokra- vai omistusasunto
- om ett dödsbo som hyr ut en bostad, Kuolinpesä vuokraa asunnon
- om en delägare i ett dödsbo som bor i en bostad som ägs av dödsboet, Kuolinpesän osakas asuu kuolinpesän asunnossa.

1.6.1.3.1 Godtagbara boendeutgifter för aktiebostad

Underhållsutgifter

Som utgifter för aktiebostad godkänns

- vederlag
 - skötselvederlag

- kapital- eller finansieringsvederlag
- extra vederlag
- arrendevederlag för tomt
- särskilt betalda uppvärmningskostnader och vattenavgifter enligt normen på samma sätt som i fråga om hyresbostäder

På motsvarande sätt som i fråga om [hyresbostäder](#), godkänns inte andra specificerade avgifter som betalas i samband med vederlaget som boendeutgifter.

Som underhållsutgifter beaktas högst 30 % av de maximala boendeutgifterna som bestäms enligt hushållets storlek och den kommun där bostaden finns (ABoBL 938/2014 10 §). Om underhållsutgifterna för hushållet överstiger de maximala underhållsutgifterna kan 73 % av den överstigande delen beaktas som finansieringsutgifter.

Finansieringsutgifter

Som finansieringsutgift för aktiebostad godkänns

- 73 % av räntorna på de personliga bostadslån som tagits för att skaffa och bygga om bostaden
- en del av de underhållsutgifter som överstiger de maximala underhållsutgifterna

Som finansieringsutgift beaktas högst 70 % av hushållets maximala boendeutgifter.

Premierna för en låneskyddsförsäkring eller motsvarande avgifter godkänns inte som boendeutgifter.

Läs mer

- [Extra vederlag](#)
- [Boendeutgifter för hyresbostad](#)
- [Räntor på bostadslån](#)

Se exemplet (på finska) om godtagbara boendeutgifter för en aktiebostad: Osakeasunnon hyväksyttävät asumismenot.

Se exemplet (på finska) om elektricitet som ingår i hyran eller vederlaget: Sähkö sisältyy vuokraan tai vastikkeeseen.

1.6.1.3.2 Godtagbara boendeutgifter för egnahemshus

Underhållsutgifter

Boendeutgifterna för ett egnahemshus godkänns till de belopp som anges i normen för underhållsutgifterna (ABoBL 938/2014 9 § 3 mom). Underhållsutgifterna justeras årligen med folkpensionsindex. De underhållsavgifter som ska beaktas höjs med 4 procent i landskapen Södra Savolax, Norra Savolax och Norra Karelen och med 8 procent i landskapen Norra Österbotten, Kajanaland och Lappland.

De faktiska underhållsutgifterna utreds inte.

Normen för underhållsutgifterna för ett egnehemshus år 2023

Hushållets storlek personer	Underhållsutgifter som ska beaktas euro/månad	Södra Savolax, Norra Savolax, Norra Karelen euro/månad + 4 %	Norra Österbotten, Kajanaland, Lappland euro/månad + 8 %
1	155	162	168
2	187	195	203
3	236	245	254
4	278	289	300
+ för varje ytterligare person	86	89	93

Normen för underhållsutgifterna för ett egnehemshus år 2022

Hushållets storlek personer	Underhållsutgifter som ska beaktas euro/månad	Södra Savolax, Norra Savolax, Norra Karelen euro/månad + 4 %	Norra Österbotten, Kajanaland, Lappland euro/månad + 8 %
1	99	103	107
2	119	124	129
3	150	156	162
4	177	184	191
+ för varje ytterligare person	55	57	59

Normen för underhållsutgifterna för ett egnehemshus år 2021

Hushållets storlek personer	Underhållsutgifter som ska beaktas euro/månad	Södra Savolax, Norra Savolax, Norra Karelen euro/månad + 4 %	Norra Österbotten, Kajanaland, Lappland euro/månad + 8 %
1	97	101	105
2	117	122	126
3	147	153	159
4	174	181	188
+ för varje ytterligare person	53	55	57

Normen för underhållsutgifterna för ett egnehemshus år 2020

Hushållets storlek personer	Underhållsutgifter som ska beaktas euro/månad	Södra Savolax, Norra Savolax, Norra Karelen euro/månad + 4 %	Norra Österbotten, Kajanaland, Lappland euro/månad + 8 %
1	97	101	105
2	116	121	125
3	147	153	159
4	173	180	187
+ för varje ytterligare person	53	55	57

Normen för underhållsutgifterna för ett egnehemshus år 2017, 2018 och 2019

Hushållets storlek personer	Underhållsutgifter som ska beaktas euro/månad	Södra Savolax, Norra Savolax, Norra Karelen euro/månad + 4 %	Norra Österbotten, Kajanaland, Lappland euro/månad + 8 %
1	96	100	104
2	115	120	124
3	145	151	157
4	171	178	185
+ för varje ytterligare person	53	55	57

Normen för underhållsutgifterna för ett egnehemshus år 2016

Hushållets storlek personer	Underhållsutgifter som ska beaktas €/mån.	Södra Savolax, Norra Savolax, Norra Karelen €/mån + 4 %	Norra Österbotten, Kajanaland, Lappland €/mån + 8%
1	97	101	105
2	116	121	125
3	147	153	159
4	173	180	187
+ för varje ytterligare person	53	55	57

Normen för underhållsutgifterna för ett egnehemshus år 2015

Hushållets storlek personer	Underhållsutgifter som ska beaktas euro/månad	Södra Savolax, Norra Savolax, Norra Karelen euro/månad (+ 4 %)	Norra Österbotten, Kajanaland, Lappland euro/månad (+ 8 %)
1	97	101	105
2	117	122	126
3	147	153	159
4	173	180	187
+ för varje ytterligare person	53	55	57

Finansieringsutgifter

Som boendeutgifter godkänns 73 % av räntorna på de personliga bostadslån som tagits för att skaffa och bygga om bostaden.

Läs mer om [Räntor på bostadslån](#).

Som boendeutgifter godkänns t.ex. inte

- fastighetsskatt
- tomthyra
- premierna för en låneskyddsförsäkring eller motsvarande avgifter.

1.6.1.3.3 Räntor på bostadslån

Som boendeutgifter för en ägarbostad och bostadsrättsbostad godtas också en andel av årliga räntor på personliga lån som tagits för att skaffa eller bygga om bostaden. Om lånet enligt utredningen är ett bostadslån kan räntorna godkännas som boendeutgifter. (ABoBL 938/2014 9 § 6 mom.)

Räntor på personliga bostadslån godtas som boendeutgifter, om lånet har beviljats av staten, välfärdsområdet (från 1.1.2023), kommunen, församlingen eller något annat kreditinstitut som står under offentlig tillsyn. Exempel på sådana kreditinstitut är banker, försäkringsanstalter, hypoteksföreningar, pensionsstiftelser, pensionskassor och andra kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen. Lån från byggherre eller arbetsgivare eller obetalda köpesummor godtas inte som boendeutgifter.

Ändamålet med ett lån som tagits under namnet bostadsflexkredit avgör om räntan på lånet eller en del av den kan beaktas i samband med bostadsbidraget. Bostadsflexkredit används bl.a. vid ordnande av lån, köp av bostad och vid behov för pengar för uppehälle. Av den uttagna krediten måste låntagaren själv uppge bostadslånets andel som ska beaktas vid beskattningen samt låneräntan.

I fråga om ett omvänt bostadslån beviljas kunden lån för 10–20 år. Bostaden är lånegaranti och lånet amorteras inte under lånetiden. Kunden betalar i normala fall ränta på lånet. Den bostadsbidragssökande bor i en ägarbostad och för hen godkänns vederlag och vattenavgifter som boendeutgifter. Lånet kan tas ut i flera poster enligt uttagsplanen eller så betalas hela lånesumman in på ett skötselkonto. Den ränta som betalas på det kapital som finns på skötselkontot är kapitalinkomst. Låneräntorna godkänns inte som boendeutgifter.

Lån för köp av tomt godtas som boendeutgifter, men bara för högst en hektar.

Godtagbara ränteutgifter

Av de årliga räntorna på personliga lån beaktas 73 % som boendeutgifter. Av räntorna beaktas endast den del som hushållet själv betalar. Av räntorna på t.ex. räntestödslån beaktas bara den del som den sökande ska betala själv.

Om en domstol har fastställt ett betalningsprogram för skuldsanering för en bostadsbidragssökande eller bidragstagare, beaktas i enlighet med programmet endast räntor på lån som tagits för att anskaffa eller bygga om bostaden. Detsamma gäller för skulder som är föremål för utsökning. Uppgifterna utreds hos utsökningsmyndigheterna. Lånekapitalet får inte stiga till följd av skuldsaneringen. Av programmet framgår hur olika skulder och räntorna på dem ska betalas. Fördelningen mellan bostadsskulder och andra skulder och räntorna på dem ska alltid utredas. Uppgifter om skuldsanering fås från tingsrätterna, det skuldsaneringsregister som de för och från bankerna.

Om ett lån för en tidigare bostad överförs på den nya bostaden vid ett bostadsbyte, godtas det fortfarande som boendeutgift.

Om makarna flyttar isär på grund av söndring kan räntorna på hela bostadslånet beaktas för den make som blir kvar i bostaden, om hen betalar räntorna på hela bostadslånet.

Räntor på lån som tagits för att betala delbetalning i en delägarbostad beaktas inte som boendeutgifter.

1.6.1.4 Fördelning av boendeutgifterna

Boendeutgifterna fördelas mellan de personer som hör och de som inte hör till hushållet enligt antalet personer oberoende av personernas ålder. Boendeutgifterna fördelas alltså när det i bostaden bor personer som inte hör till bostadsbidragshushållet. Sådana är till exempel

- utlänning som bor i samma bostad och som inte enligt lagen om gränsöverskridande social trygghet betraktas som bosatt i Finland eller som har fått ett positivt avgörande om försäkringstillhörighet, men på grund av en förmånsbegränsning inte har rätt till allmänt bostadsbidrag

- studerande som har rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd
- studerande som flyttar från det finländska fastlandet till Åland för att studera och har rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd.

Om hushållet använder endast en del av bostaden för boende och resten används av t.ex. företaget, godtas boendeutgifterna endast för den del som används av hushållet.

Läs mer om [godtagbara boendeutgifter för en hyresbostad](#).

En civiltjänstgörares boendeutgifter

Om en tjänstgöringsplats har anvisat en civiltjänstgörare, som hör till ett hushåll som har bostadsbidrag och som består av två eller flera personer, att bo i civiltjänstgörarens egen stadigvarande bostad under tjänstgöringstiden eller inte har anvisat hen någon bostad, kan det för boendeutgifterna betalas bostadsbidrag och bostadsunderstöd endast till utgången av den månad då boendet i utbildningscentralen för civiltjänstgörare upphör. Därefter ska tjänstgöringsplatsen svara för civiltjänstgörarens boendeutgifter.

Bostadsbidraget justeras på grund av en betydande förändring i boendeutgifterna från ingången av månaden efter den då boendet i utbildningscentralen upphört. Antalet medlemmar i ett hushåll med bostadsbidrag och bostadens yta ändras inte vid justeringen, men hushållets boendeutgifter minskas med civiltjänstgörarens andel. Om civiltjänstgöraren är gift eller sambo betalar tjänstgöringsstället hälften av boendeutgifterna för bostaden oberoende av om familjen har barn eller inte. Om en annan medlem i hushållet är civiltjänstgörare delas boendeutgifterna enligt antalet personer.

1.6.1.5 Maximala boendeutgifter

Bostadsbidrag beviljas utifrån de godtagbara men dock högst de maximala boendeutgifter som anges i ABoBL 938/2014 10 §.

På de maximala boendeutgifterna inverkar hushållets storlek och den kommun där bostaden finns.

De maximala boendeutgifterna fastställs för kommungrupper enligt bostadens läge.

Kommungrupperna är

- Kommungrupp I: Helsingfors
- Kommungrupp II: Esbo, Grankulla och Vanda
- Kommungrupp III: Björneborg, Borgå, Hyvinge, Joensuu, Jyväskylä, Kajana, Kervo, Kouvola, Kuopio, Kyrkslätt, Lahtis, Lojo, Nokia, Nurmijärvi, Reso, Riihimäki, Rovaniemi, Seinäjoki, Sibbo, Sjundeå, S:t Michel, Tammerfors, Tavastehus, Träskända, Tusby, Uleåborg, Vasa, Vichtis, Villmanstrand och Åbo.
- Kommungrupp IV: Övriga kommuner
- Kommunerna på Åland.

Maximala boendeutgifter 2023

Hushållets storlek, personer	Kommungrupp I	Kommungrupp II	Kommungrupp III	Kommungrupp IV:	Åland till och med	Åland från

					31.5.2023	1.6.2023
1	582	563	447	394	470	517
2	843	808	652	574	687	756
3	1072	1019	828	734	871	958
4	1 253	1 188	981	875	1 032	1 135
+ för varje ytterligare person	156	148	134	129	141	155

Maximala boendegifter 2022

Hushållets storlek, personer	Kommungrupp I	Kommungrupp II	Kommungrupp III	Kommungrupp IV:	Åland
1	537	520	413	364	434
2	778	746	602	530	634
3	990	941	764	678	804
4	1157	1097	906	808	953
+ för varje ytterligare person	144	137	124	119	130

Maximala boendegifter 2021

Hushållets storlek, personer	Kommungrupp I	Kommungrupp II	Kommungrupp III	Kommungrupp IV:	Åland
1	521	504	400	353	421
2	754	723	584	514	615
3	960	912	741	657	780
4	1122	1064	878	783	924
+ för varje ytterligare person	140	133	120	115	126

Maximala boendegifter år 2020

Hushållets storlek, personer	Kommungrupp I	Kommungrupp II	Kommungrupp III	Kommungrupp IV:	Åland
1	520	503	399	352	420
2	752	722	583	513	614

Hushållets storlek, personer	Kommungrupp I	Kommungrupp II	Kommungrupp III	Kommungrupp IV:	Åland
3	958	910	740	656	778
4	1120	1062	876	781	922
+ för varje ytterligare person	140	133	120	115	126

Maximala boendeutgifter år 2019

Hushållets storlek, personer	Kommungrupp I	Kommungrupp II	Kommungrupp III	Kommungrupp IV:	Åland
1	516	499	396	349	417
2	746	717	579	509	609
3	951	903	734	651	772
4	1111	1054	869	775	915
+ för varje ytterligare person	139	132	119	114	125

Maximala boendeutgifter år 2017 och 2018

Hushållets storlek, personer	Kommungrupp I	Kommungrupp II	Kommungrupp III	Kommungrupp IV:	Åland
1	508	492	390	344	411
2	735	706	570	501	600
3	937	890	723	641	761
4	1095	1038	856	764	901
+ för varje ytterligare person	137	130	117	112	123

Kommungrupperna 2015 och 2016 var följande:

- Kommungrupp I: Helsingfors
- Kommungrupp II: Esbo, Grankulla och Vanda
- Kommungrupp III: Björneborg, Borgå, Hyvinge, Joensuu, Jyväskylä, Kajana, Kervo, Kouvola, Kuopio, Kyrkslätt, Lahtis, Lojo, Nokia, Nurmijärvi, Reso, Riihimäki, Rovaniemi, Seinäjoki, Sibbo, Sjundeå, S:t Michel, Tammerfors, Tavastehus, Traskända, Tusby, Uleåborg, Vasa, Vichtis, Villmanstrand, Åbo och Åland.
- Kommungrupp IV: Övriga kommuner

Maximala boendeutgifter år 2015 och 2016

Hushållets storlek, personer	Kommungrupp I	Kommungrupp II	Kommungrupp III	Kommungrupp IV:
1	508	492	411	362
2	735	706	600	527
3	937	890	761	675
4	1095	1038	901	804
+ för varje ytterligare person	137	130	123	118

De maximala boendeutgifterna justeras varje år med levnadskostnadsindex. År 2018 gjordes emellertid ingen justering.

Tidigare var de maximala boendeutgifterna bundna till Statistikcentralens hyresindex som mäter ändringarna i hyresnivån. År 2016 och 2017 gjordes ingen justering.

1.6.1.5.1 Behovet av tilläggsutrymme för en person med funktionsnedsättning

Då de maximala boendeutgifterna fastställs kan man också beakta om hushållet omfattar en person med funktionsnedsättning vars behov av utrymme är särskilt stort på grund av behövliga hjälpmedel, assistans eller vård (ABoBL 938/2014 11 §).

Som utrymmeskrävande hjälpmedel kan betraktas **till exempel**

- respiratorer
- rullstol
- stå- och gångredskap för personer med CP-skada
- specialtillverkade sängar som kräver tilläggsutrymme.

Även ledarhundar är ofta stora och kräver utrymme i bostaden.

Utrustning som i sig själv dock inte kräver extra utrymme är exempelvis

- en rollator
- en normalstor dator som är avsedd för skärmarbete och med den jämförbara apparater, såsom en läs-tv eller en punktskriftsprinter.

En person med funktionsnedsättning kan ha flera olika hjälpmedel som tillsammans medför behov av tilläggsutrymme. Behovet av utrymme ska bedömas separat i samband med varje enskilt avgörande och det ska göras en helhetsbedömning av kundens situation.

Behovet av tilläggsutrymme kan också bero på att en person med en svår funktionsnedsättning för sina dagliga aktiviteter behöver en vårdare som det måste ordnas utrymme för i bostaden. Vårdaren ska vara en personlig assistent som inte hör till hushållet. En vårdare som besöker personen med funktionsnedsättning dagtid behöver inte ett eget rum i bostaden. Om föräldrarna till ett barn med funktionsnedsättning har skiftarbete och barnet därför behöver en vårdare nattetid kan det vara nödvändigt med extra utrymme för övernattningsarna.

Beaktande av utrymmesbehov

Behovet av utrymme för en person med funktionsnedsättning noteras så att de maximala boendeutgifterna beaktas enligt en person mer än vad hushållet egentligen omfattar. (ABoBL 938/2014 10 §)

Om det i hushållet finns flera personer med funktionsnedsättning beaktas de maximala boendeutgifterna endast enligt en person mer än vad hushållet egentligen omfattar.

1.6.2 Inkomster och avdrag

När bostadsbidraget beräknas ska som månadsinkomst beaktas de fortlöpande inkomsterna för hushållets medlemmar, med undantag för de prioriterade inkomster som räknas upp i 15 § (ABoBL 938/2014 12 § 1 mom.). Inkomster som minderåriga barn har, dvs. barn under 18 år, beaktas inte. Om den minderåriga själv ansöker om bidrag ensam eller tillsammans med sin make, maka eller sambo beaktas dock inkomsterna.

Inkomster i form av virtuell valuta inverkar på bostadsbidraget på samma sätt som inkomster i andra valutor. De inkomster som fås för brytning av virtuell valuta räknas som inkomster. Den virtuella valuta som fås genom brytning beaktas som inkomst genast när en medlem i hushållet får den i sin besittning. En person kan också få inkomst i virtuell valuta t.ex. för försäljning av animationer.

Utifrån inkomsterna fastställs hushållets bassjälvrisk. Bostadsbidrag beviljas inte om det sammanlagda beloppet av de fortlöpande månadsinkomsterna för de personer som hör till hushållet överstiger de högsta inkomstgränserna för när bostadsbidrag kan beviljas ett hushåll, oberoende av storleken på boendeutgifterna. I dessa fall behöver inkomsterna inte utredas närmare om de inkomster som uppgetts i ansökan överstiger ovan nämnda inkomstgränser. Du kan fatta ett avslagsbeslut utifrån ansökan.

Vid beviljandet av bostadsbidrag uppskattas inte hushållets försörjning eller hyresbetalningsförmåga, och beviljande av bostadsbidrag förutsätter inte någon ansökan om utkomststöd.

Läs mer (på finska) om vad virtuell valuta är: Mikä on virtuaalivaluutta

Se exempel (på finska) på hur man omvandlar virtuell valuta till euro: Virtuaalivaluutan muuntaminen euroiksi.

Läs mer om hur valutakurser används i samband med förmåner, pensioner och bostadsbidrag

Fortlöpande månadsinkomst

Med fortlöpande månadsinkomster avses en inkomstnivå i enlighet med en persons regelbundna bruttoinkomster. Som fortlöpande månadsinkomster betraktas förvärvsinkomst, annan inkomst eller förmån som fås fortlöpande under minst tre månader räknat från den tidpunkt då bostadsbidraget beviljades eller justerades. Som inkomst ska då endast denna månadsinkomst uppskattas. Olika kostnadsersättningar räknas inte in i månadsinkomsterna. Se avsnittet [Löneinkomst](#).

Bruttobeloppet av varje persons månadsinkomst beaktas och inkomsten registreras med två decimalers noggrannhet. Hushållets sammanräknade månadsinkomster avrundas automatiskt till närmaste hela euro.

Om beloppet av graviditets- och föräldrapenningen varierar ska du beräkna nivån på den genomsnittliga dagpenningen och beakta den som inkomst.

Se exemplet (på finska) om graviditets- och föräldrapenning som inkomst i samband med allmänt bostadsbidrag (beräknade tidpunkten för barnets födelse är 4.9.2022 eller senare)

Se exemplet (på finska) om moderskaps- och föräldrapenning som inkomst i samband med allmänt bostadsbidrag (beräknad tidpunkt för barnets födelse 3.9.2022 eller tidigare)

Genomsnittlig inkomst

Om inkomsterna inte fortgår minst tre månader från den tidpunkt då bostadsbidraget beviljades eller justerades, uppskattar man de fortlöpande månadsinkomsterna genom att beräkna en genomsnittlig inkomst för de kommande 12 bidragsmånaderna. Den genomsnittliga inkomsten beräknas utifrån den inkomst som hushållet kan uppskattas få under de kommande 12 månaderna.

Enbart på grund av en indexförhöjning av inkomst som ska beaktas beräknas inte den genomsnittliga inkomsten om den förmån eller ersättning som ska räknas som inkomst fortsätter över årsskiftet.

Medelinkomsten sänks inte enbart på grund av att arbetslöshetsförmånen sänks med anledning av aktiveringsmodellen.

Se exemplet (på finska) med grundläggande fakta om genomsnittlig inkomst: Keskiarvotulon ABC

Se exemplet (på finska) om rättelse av genomsnittlig inkomst: Keskiarvotulon oikaiseminen.

Se exemplet (på finska) om att bevilja sociala förmåner i korta perioder: Sosiaalietuus myönnetään lyhyissä jaksoissa.

Se exemplet (på finska) om framtida inkomständring som redan beaktats i beräkningen av den genomsnittliga inkomsten: Tuleva tulonmuutos on jo huomioitu keskiarvotulolaskelmassa.

Se exemplet (på finska) om uppskattning av inkomsten från kortvariga anställningar: Tulojen arvioiminen pätikätyötä tekevälle.

Minimiinkomst

Om det inte finns tillräckligt noggranna uppgifter om inkomsterna vid tidpunkten för uppskattningen, uppskattas den fortlöpande månadsinkomsten utifrån den inkomst som personen minst kan anses få under bidragsperioden.

Minimiinkomsten är en inkomst som är lika stor som arbetsmarknadsstödet utan barnförhöjning.

Minimiinkomsten **kan uppskattas** som inkomst om

- avsaknaden av inkomster inte alls har utretts
- man inte kan påvisa att personen inte har möjligheter att skaffa en motsvarande inkomst.
- kunden inte har anmält sig som arbetslös arbetssökande även om hen kan ha rätt till en arbetslöshetsförmån.

Minimiinkomsten **uppskattas inte** om

- personen är borta från arbetslivet på grund av t.ex. studier eller vård av barn
- man inte har beaktat några inkomster för kunden i samband med utkomststödet och kunden inte har uppmanats att ansöka om en arbetslöshetsförmån i samband med handläggningen av utkomststödet.

Se exemplen (på finska) om unga arbetslösa och minimiinkomst: Nuoret työttömät ja vähimmäistulo.

Se exemplet (på finska) om långvarig tjänstledighet utan lön och minimiinkomst: Pitkä palkaton virkavapaus ja vähimmäistulo.

Se exemplet (på finska) om inkomster för en studerande som utexamineras och minimiinkomst: Valmistuvan opiskelijan tulot ja vähimmäistulo.

Se exemplet (på finska) om minimiinkomst eller små kapitalinkomster: Vähimmäistulo vai pienet pääomatulot

Se exemplet (på finska) om en företagare som inleder studier och hens egen uppskattning av företagsinkomsten är mindre än minimiinkomsten: Yrittäjä aloittaa opinnot ja hänen oma arvionsa yritystulosta on alle vähimmäistulon.

Läs mer (på finska) under Tulot, tulolajit ja ansiotulovähennys

Studerande

För studerande uppskattas inkomsterna enligt samma principer som för övriga sökande. Den studiepenning som ingår i studiestödet beaktas från och med den 1 augusti 2017 som inkomst. Om den studerande inte har en fortlöpande inkomst under tre månader (t.ex. studiepenning eller lön) försöker man uppskatta en genomsnittlig inkomst för hela den kommande bidragsperioden. När den genomsnittliga inkomsten uppskattas kan man som stöd använda uppgifterna om inkomster vid sidan av studierna och inkomster från sommarjobb om situationen bedöms vara i stort sett oförändrad. Då kan ändringar som sker under bidragsperioden och som man känner till beaktas.

För studerande kan man för tiden efter avlagda studier uppskatta en inkomst som motsvarar arbetsmarknadsstödet utan barnförhöjning, om man inte har andra uppgifter.

Se exemplet (på finska) om en kadetts inkomster i samband med bostadsbidrag, Kadetin asumistukitulot.

Se exemplet (på finska) om inkomster för en studerande som utexamineras:
Valmistuvan opiskelijan tulot.

Avdrag

Ett förvärvsinkomstavdrag kan göras för varje hushållsmedlems sammanlagda löne-, näringsverksamhets- och lantbruksinkomster. För företagare kan avdraget göras från FöPL- och LFöPL-arbetsinkomsten, minimiinkomsten, inkomsten enligt egen uppskattning eller startpengen. Beloppet av förvärvsinkomstavdraget är 300 euro i månaden och avdraget är personligt. Förvärvsinkomstavdrag görs inte på inkomster som fås för brytning av virtuell valuta.

Då det allmänna bostadsbidraget fastställs avdras inte utgifter för inkomstens förvärvande och bevarande eller räntor på lån från månadsinkomsten.

Se exemplet (på finska) om beräkning av förvärvsinkomstavdraget då förvärvsarbete inte utförs varje månad: Ansiotulovähennyksen laskeminen, kun palkkatyötä ei ole joka kuukausi.

1.6.2.1 Inkomster som inte beaktas

I lagen räknas de prioriterade inkomster upp som inte ska beaktas som inkomster när beloppet av bostadsbidraget beräknas. (ABoBL 938/2014 15 §)

Sådana inkomster är:

- barnbidrag
- moderskapsunderstöd
- en förmån enligt lagen om handikappförmåner
- sjukvårds- och undersökningskostnader som betalas på basis av olycksfallsförsäkring
- militärunderstöd
- frontmannatillägg och extra frontmannatillägg
- studielån, bostadstillägg, läromaterialstillägg och försörjarförhöjning till studiepenning.
- utkomststöd
- ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner
- kostnadsersättning enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (läs mer under [Arbetslöshetsförmåner](#))
- stipendier som inte betalats i syfte att trygga försörjningen
- ersättningar för kostnader för familjevård enligt familjevårdslagen och för familjedagvård enligt lagen om småbarnspedagogik
- ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst
- barnpension som betalas i form av familjepension (barn har angetts som relationsuppgift)
- ersättning för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men
- barnförhöjning enligt folkpensionslagen
- underhållsbidrag för barn
- underhållsstöd
- menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring

- resedagtraktamenten, ersättningar för resekostnader och ersättningar för sjukvårdskostnader
- vårdarvode enligt lagen om stöd för närståendevård (avtal om närståendevårdarens arvode)
- hyra som betalas av en underhyresgäst
- andel i intäkterna av ett dödsbo
- förmåner eller inkomster från utlandet som motsvarar ovan nämnda förmåner eller inkomster.

Inkomster för barn under 18 år som hör till hushållet beaktas inte. Om emellertid den som söker bidraget eller hans make, maka eller sambo är minderårig beaktas deras inkomster. (ABoBL 938/2014 12 §)

Som inkomster beaktas inte heller sporadiska eller tillfälliga inkomster. Sådana inkomster är till exempel

- arv
- gåva
- tillfällig försäljningsvinst
- dagpenning för värnpliktiga
- dagtraktamente för kadetter och det dagtraktamente som betalas till studerande vid Gräns- och sjöbevakningsskolan (dessa beaktas som inkomst från och med 1.8.2020)
- en au pairs fickpengar (kostnadsersättning)
- brukspenningar, måltidsersättningar och sysselsättningspenningar som betalas till fångar.

En asylsökande eller en person som får tillfälligt skydd kan få mottagningspenning. Mottagningspenningen betraktas som inkomst av samma slag som utkomststöd, varför den inte beaktas som inkomst.

I månadsinkomsterna medräknas inte heller hyresinkomst från en underhyresgäst eftersom hyresinkomsten dras av från hushållets godtagbara boendeutgifter. (ABoBL 938/2014 9 § 8 mom.)

Se exemplet (på finska) om understöd från föräldrarna: Vanhempien avustus

1.6.2.2 Löneinkomst

Med löneinkomst avses varje slag av lön, arvode, tantiem och andra motsvarande förmåner och ersättningar. Som lön betraktas också t.ex. semesterpenningar, semesterersättningar, naturaförmåner, skattepliktiga personalförmåner, julpenningar och gratifikationer samt tantiem (dellöner).

Lön för uppsägningstid som hänför sig till uppsägningstiden beaktas som inkomst. Däremot är ersättning för uppsägningstid som betalas när anställningen upphör och som inte kan hänföras till en viss tid, skadeersättning som ska betalas för olaglig uppsägning eller omställningspenning inte inkomst i samband med det allmänna bostadsbidraget.

Ett så kallat fallskärmsavtal eller något annat motsvarande avgångsbidrag beaktas inte som inkomst.

Se exemplet (på finska) om beräkning av förvärvsinkomstavrdraget då lönearbete inte utförs varje månad: Ansiotulovähennyksen laskeminen, kun palkkatyötä ei ole joka kuukausi.

Se exemplet (på finska) om semesterpenning och semesterersättning: Lomaraha ja lomakorvaus

Naturaförmåner

Naturaförmåner värderas som inkomst med tillämpande av de beräkningsgrunder som skattestyrelsen årligen fastställer för förskottsinnehållningen på naturaförmåner.

Se exemplet (på finska) om bostadsförmån: Asuntoetu

Kostnadsersättningar

Olika slags kostnadsersättningar som betalas utöver lönen räknas inte som inkomst. Sådana ersättningar är t.ex. skattefria ersättningar för resekostnader, skattefria dagtraktamenten, ersättningar för arbetsredskap eller ersättningar för kostnader som föranleds av vård av dagvårdsbarn eller placerade barn.

Uppskattning

Löneinkomst jämte naturaförmåner är inkomster som ska beaktas i bostadsbidraget. Som löneinkomst betraktas även arvoden till familjevårdare. Från löneinkomsterna avdras inte utgifterna för inkomstens förvärvande och bibehållande.

Om löneinkomsten för en person som hör till hushållet varierar från månad till månad, ska inkomsten utredas för en tillräckligt lång tid för att man ska kunna fastställa den genomsnittliga månadsinkomsten. För tiden efter upphörandet av en tidsbegränsad anställning som varat mindre än tre månader från det att bidraget beviljats eller justerats, kan man som inkomst uppskatta ett belopp som motsvarar en arbetslöshetsförmån med barnförhöjning, om ingen annan inkomstutredning finns att tillgå.

Alla lönetillägg som betalas varje månad eller annars regelbundet ska beaktas, t.ex. fortlöpande övertidsersättningar, skifttillägg, semesterpenningar, semesterersättningar osv. Även regelbundna bonusar som betalas varje år ska beaktas som inkomst.

Om semesterpenning ingår i lönen avdras den inte. Om hela årets semesterpenning ingår i lön som är intjänad för en kortare period än ett år beaktas av semesterpenningen endast den andel som ingår i den lön som tjänats in under perioden i fråga. Semesterersättning av engångsnatur som betalas när anställningen upphör beaktas inte som inkomst.

När inkomsterna anges som intjänad lön för en viss tid beräknas månadsinkomsten

- genom att den ackumulerade löneinkomsten divideras med antalet månader i perioden eller
- genom att den ackumulerade löneinkomsten divideras med antalet dagar i perioden och dagslönen därefter multipliceras med 30.

Kontrollera löneuppgifterna i inkomstregistret alltid när den sökande eller en medlem av hushållet har löneinkomster. De uppgifter som fås från inkomstregistret används på samma sätt som ett löneintyg i pappersformat. Inkomstregistret ändrar inte inkomstbegreppet för det allmänna bostadsbidraget eller anvisningarna gällande det.

Se exemplet (på finska) om uppskattning av löneinkomst: Palkkatulon arvioiminen.

Se exemplet (på finska) om semesterpenning och semesterersättning: Lomaraha ja lomakorvaus

Se exemplet (på finska) om jämkad arbetslöshetsförmån som inkomst: Soviteltu työttömyysetuus tulona

Läs mer (på finska) under Tulot, tulolajit ja ansiotulovähennys

Se exemplet (på finska) om ersättningar för upphovsrätt: Tekijänoikeuskorvaukset.

Se exemplet (på finska) om arbetsinsatsutdelningar: Työpanososingot

1.6.2.3 Sociala förmåner

Med undantag av prioriterade inkomster (ABoBL 938/2014 15 §) är de sociala förmånerna bostadsbidragsinkomst. Som bostadsbidragsinkomst räknas således bland annat:

- arbetsmarknadsstöd
- grunddagpenning för arbetslösa
- inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning
- graviditetspenning och föräldrapenning
- stöd för hemvård av barn
- partiell vårdpenning och kommundillägg
- dagpenning enligt sjukförsäkringslagen
- studiepenning och vuxenutbildningsstöd
- dagtraktamente för kadetter och det dagtraktamente som betalas till studerande vid Gräns- och sjöbevakningsskolan från och med 1.8.2020.
- dagpenning och familjebidrag som betalas för teoridagarna under en läroavtalsutbildning
- studiepenning för lantbruksföretagare
- rehabiliteringspenning från FPA och arbetspensionssystemet
- efterlevandepension
- folkpension

Se exemplet om vuxenutbildningsstöd

Se exemplet (på finska) om att bevilja sociala förmåner i korta perioder: Sosiaalietuus myönnetään lyhyissä jaksoissa.

Omräkning till månadsinkomst

- Arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd, vuxenutbildningsstöd och startpeng omvandlas till månadsinkomst genom att man multiplicerar dem med talet 21,5.
- Dag- och föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen samt FPA:s rehabiliteringspenning omvandlas till månadsinkomst genom att man multiplicerar dem med talet 25.
- Dagpenningar som betalas för alla dagar i veckan, t.ex. dagpenning enligt olycksfallsförsäkring, omvandlas till månadsinkomst genom att man multiplicerar dem med talet 30.

Se exemplet (på finska) om graviditets- och föräldrapenning som inkomst i samband med allmänt bostadsbidrag (beräknade tidpunkten för barnets födelse är 4.9.2022 eller senare)

Se exemplet (på finska) om moderskaps- och föräldrapenning som inkomst i samband med allmänt bostadsbidrag (beräknade tidpunkten för barnets födelse är 3.9.2022 eller tidigare)

Index- och nivåförhöjningar

Enbart indexförhöjning är inte någon grund för en beräkning av genomsnittlig inkomst om den förmån eller ersättning som betraktas som inkomst fortsätter över årsskiftet. Om man blir tvungen att beräkna den genomsnittliga inkomsten av någon annan orsak, t.ex. för att det även sker andra förändringar i månadsinkomsterna, beaktas indexförhöjningen på normalt sätt i samband med de genomsnittliga inkomsterna.

Nivå- och indexförhöjningar av förmåner och ersättningar som betraktas som inkomster i samband med bostadsbidraget beaktas vid beräkningen av den genomsnittliga inkomsten senast efter att det förhöjda beloppet finns tillgängligt på menyn Muut etuudet (Andra förmåner) i samband med beredningen.

Förmåner och inkomstregistret

Från och med ingången av 2021 ska förutom löneuppgifter även uppgifter om utbetalda förmåner och pensioner meddelas till inkomstregistret. Till inkomstregistret meddelas alla skattepliktiga förmåner och de skattefria förmåner som inverkar på det grundläggande utkomststödet. Känsliga inkomstuppgifter meddelas dock inte till inkomstregistret, till exempel grundläggande utkomststöd och handikappförmåner ingår inte i registrets datainnehåll.

Se exemplet (på finska) om att bevilja sociala förmåner i korta perioder: Sosiaalietuus myönnetään lyhyissä jaksoissa.

1.6.2.3.1 Förmåner för studerande

I samband med det allmänna bostadsbidraget beaktas följande som inkomster:

- studiestödets studiepenning
 - Läromaterialstillägget och studiepenningens försörjarförhöjning är en del av studiestödet, men beaktas inte som inkomst i samband med det allmänna bostadsbidraget.
- vuxenutbildningsstöd
- dagtraktamente för kadetter och det dagtraktamente som betalas till studerande vid Gräns- och sjöbevakningsskolan
- dagpenning och familjebidrag som betalas för teoridagarna under en läroavtalsutbildning

I samband med det allmänna bostadsbidraget beaktas följande inte som inkomster:

- studiestödets studielån
- bostadstillägg
- läromaterialstillägg
- studiepenningens försörjarförhöjning

Du kan ta reda på beloppet av studiepenningen för bostadsbidragsavgörandet från studiestödsavgörandets kalkyl eller beslutet om studiestöd. Om ett studiestödsbeslut ännu inte meddelats kan du uppskatta beloppet av studiepenningen med hjälp av räknaren för studiestöd. Om du är osäker på om den minderåriga har rätt till studiestöd ska du i dessa situationer vänta på studiestödsavgörandet.

Läs mer om [att uppskatta studerandes inkomster](#).

Läs mer om [bostadstillägg för studerande](#).

Se exemplet om vuxenutbildningsstöd

Se exemplen (på finska) om när en minderårig flyttar till självständigt boende: Alaikäinen muuttaa itsenäisesti asumaan

Se exemplet (på finska) om en minderårigs inkomster och justering eller indragning av stödet: Alaikäisen tulot ja tuen tarkistaminen tai lakkauttaminen

Se exemplet (på finska) om en kadetts inkomster i samband med bostadsbidrag, Kadetin asumistukitulot.

Se exemplet (på finska) om studiepenningens försörjningsförhöjning: Opintorahan huoltajakorotus.

Se exemplet (på finska) om återbetalda studiepenningar: Opintorahan palautukset.

Se exemplet (på finska) om inkomster för en studerande som utexamineras: Valmistuvan opiskelijan tulot.

1.6.2.3.2 Arbetslöshetsförmåner

Som fortlöpande inkomst för den tid som följer efter att en anställning upphört kan man uppskatta en inkomst som är lika stor som den förväntade arbetslöshetsförmånen inklusive barnförhöjning, om man inte känner till andra inkomster.

Du kan uppskatta arbetslöshetsförmånen som inkomst även om det ännu inte har kommit något arbetskraftspolitiskt utlåtande eller intyg om permittering till FPA. Vänta ändå på det arbetskraftspolitiska utlåtandet i situationer där någonting verkar oklart.

För en arbetslös vars arbetslöshet kan antas pågå minst tre månader från justeringen eller beviljandet av bostadsbidrag uppskattas arbetslöshetsförmånen som inkomst genast från det att bidraget beviljats eller justerats. Detta är förfarandet även om utbetalningen av arbetslöshetsförmånen börjar först efter självrisktiden. En förutsättning är emellertid att den arbetslösa börjar få arbetslöshetsförmån senast inom en månad efter att arbetet upphörde.

- **Barnförhöjning** i samband med en arbetslöshetsförmån beaktas som inkomst även i de fall då den aktuella förmånen uppbärs för ett socialvårdsorgan eller FPA.
- **Rörlighetsunderstödet (på finska)** beaktas inte som inkomst eftersom det är en kortvarig inkomst som är avsedd som kostnadsersättning och ska uppmuntra arbetslösa till arbete.
- Omställningsskyddet (på finska) beaktas inte som inkomst i samband med det allmänna bostadsbidraget.
- **För tid utan ersättning då arbetslöshetsförmån inte betalas, för tid då man är skyldig att vara i arbete eller för väntetid i samband med arbetsmarknadsstöd** beaktas arbetslöshetsförmånen inte som inkomst.
- **Förhöjningsdel** som betalas till en arbetslöshetsförmån beaktas som inkomst.

- **Kostnadsersättning** som betalas ut för tiden för sysselsättningsfrämjande service beaktas inte som inkomst.

Se exemplen (på finska) om jämkad arbetslöshetsförmån som inkomst: Soviteltu työttömyysetuus tulona.

Se exemplen (på finska) om den temporära höjningen av det skyddade beloppet vid jämkning av arbetslöshetsförmån: Työttömyysetuuden sovittelun suojaosan väliaikainen korotus.

Inverkan av aktiveringsmodellen inom utkomstskyddet för arbetslösa på det allmänna bostadsbidraget

I samband med det allmänna bostadsbidraget beaktas arbetslöshetsförmånerna i enlighet med situationen vid tidpunkten för beviljande eller justering. Medelinkomsten sänks inte enbart på grund av att arbetslöshetsförmånen sänks.

Att använda en uppskattning av den inkomstrelaterade dagpenningen vid avgörandet

En uppskattning av beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen kan användas i sådana situationer där handläggningen av inkomstrelaterad dagpenning skulle fördröja beslutet om allmänt bostadsbidrag. I dessa situationer kan du uppskatta dagpenningens belopp med hjälp av [TYJ:s räknare](#).

- Man ska komma överens med kunden om att man kan använda en uppskattning.
 - I första hand ska man komma överens om detta per telefon. Diskussionen ska dokumenteras noggrant i kontakten.
 - Om kunden inte nås per telefon kan man skicka ett meddelande eller brev till hen.
- Uppskattningen görs utifrån uppgifterna i inkomstregistret.
- När man för fastställandet av bostadsbidrag använder en uppskattning av beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen, ska en fras gällande detta läggas till i beslutet.

Om det faktiska beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen är mindre än vad som beaktats i uppskattningen, görs på begäran en rättelse till kundens fördel.

Om uppskattningen grundar sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller uppgift, måste bostadsbidragsbeslutet rättas till kundens nackdel enligt de normala anvisningarna om rättelse.

Läs mer om TYJ:s räknare.

1.6.2.4 Inkomster av företagsverksamhet

Inkomster av näringsverksamhet

Företagare med FöPL-försäkring

- Som företagares inkomst beaktas arbetsinkomsten enligt lagen om pension för företagare.

- För en företagare vars inkomst av näringsverksamhet fastställs utifrån en FöPL-försäkring, beaktas utöver denna inte dividend- eller löneinkomster som företagaren får från samma företag.

Företagare som inte har FöPL-försäkringsskyldighet eller FöPL-försäkring

- Som företagares inkomst uppskattas startpengens belopp, minimiinkomsten, löneinkomsten eller inkomsten enligt egen uppskattning.
 - Utan motiverad orsak ska den fortlöpande inkomstnivån för en sådan företagare som saknar FöPL-försäkring inte fastställas till en lägre nivå än minimiinkomsten, inte heller ska avsaknad av inkomster anges.
 - Om företagaren lyfter lön från sitt företag, kan företagarens inkomst uppskattas som löneinkomst utifrån uppgifterna i inkomstregistret.

FöPL försäkring och andra förmåner:

- Om en heltidsföretagare har en gällande FöPL-försäkring och dessutom får startpenning, sjukdagpenning, dagpenning vid smittsam sjukdom, rehabiliteringspenning, specialvårdpenning, graviditetspenning, särskild graviditetspenning eller föräldrapenning beaktas endast FöPL-arbetsinkomsten som inkomst i samband med bostadsbidraget.
- Om en företagare har en gällande FöPL-försäkring och som inkomst dessutom studiepenning, barnvårdsstöd, vuxenutbildningsstöd eller delpension beaktas dessa som inkomst utöver FöPL-arbetsinkomsten.

Se exemplet (på finska) om näringsidkares inkomster: Elinkeinoharjoittajan tulot

Se exemplet (på finska) om lättföretagare: Kevytyrittäjä

Se exemplet (på finska) om uppskattning av företagares inkomst: Yrittäjän tuloarviot

Läs mer (på finska) om olika inkomstslag

Nyetablerad företagare

Startpenning beaktas som inkomst för de månader för vilka den beviljats. Därefter uppskattas företagarens inkomst i allmänhet minst till samma inkomstnivå som under tiden med startpenning, såvida företagaren inte har FöPL-arbetsinkomster.

Från 1.1.2018 kan en arbetslös som som inleder företagsverksamhet också få jämkad eller full arbetslöshetsförmån under de fyra första månaderna. Under den här tiden görs ingen uppskattning av företagarens minimiinkomst.

- Om den nyetablerade företagaren har en gällande FöPL-försäkring och hen dessutom får arbetslöshetsförmån beaktas arbetslöshetsförmånen som inkomst utöver FöPL-arbetsinkomsten.
- Om den nyetablerade företagaren inte har en gällande FöPL-försäkring, beaktas företagarens egen uppskattning av inkomsten samt arbetslöshetsförmånen.
- Om företagaren får startpenning kan hen inte få arbetslöshetsförmån.

Inkomster av jordbruk och renskötsel

Som inkomst beaktas arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL-arbetsinkomst).

För en lantbruksföretagare eller en renskötsel­företagare som inte är skyldig att teckna eller som inte har en LFöPL-försäkring, är den uppskattade inkomsten minimiinkomsten eller en inkomst enligt egen uppskattning

LFöPL försäkring och andra förmåner:

- Om en heltidsföretagare har en gällande LFöPL-försäkring och dessutom får startpenning, sjukdagpenning, dagpenning vid smittsam sjukdom, rehabiliteringspenning, specialvårdspenning, graviditetspenning, särskild graviditetspenning eller föräldrapenning beaktas endast LFöPL-arbetsinkomsten som inkomst i samband med bostadsbidraget.
- Om en företagare har en gällande LFöPL-försäkring och som inkomst dessutom studiepenning, barnvårdsstöd, vuxenutbildningsstöd eller delpension beaktas dessa som inkomst utöver FöPL-arbetsinkomsten.

Indexförhöjningar

Enbart indexförhöjning är inte någon grund för beräkning av genomsnittlig inkomst då den inkomst som ska beaktas fortsätter över årsskiftet. Om man blir tvungen att beräkna den genomsnittliga inkomsten av någon annan orsak, t.ex. för att det även sker andra förändringar i månadsinkomsterna, beaktas indexförhöjningen på normalt sätt i samband med de genomsnittliga inkomsterna.

1.6.2.5 Inkomster av skogsbruk

Inkomsten av skogsbruk beaktas som inkomst för den person som enligt beskattningsuppgifterna besitter skogen.

Uppskattning

I samband med bostadsbidraget uppskattas inkomst av skogsbruk med stöd av 7 § 3 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen utifrån den fastställda genomsnittliga avkastningen per hektar. Det genomsnittliga avkastningsbeloppet fastställs årligen per kommun av skattestyrelsen.

Inkomstbeloppet får man genom att multiplicera det genomsnittliga avkastningsbeloppet med skogsarealen.

Det genomsnittliga avkastningsbeloppet ges i Skatteförvaltningens beslut. Uppgifterna om skogsarealen och den kommun där skogen är belägen får du med förfrågan Verotustiedot.

Se exemplet (på finska) om inkomst av skogsbruk: Metsätalouden tulo.

1.6.2.6 Stipendiaters inkomster

Som arbetsinkomst för stipendiater används en arbetsinkomst som fastställts enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL-arbetsinkomst).

LFöPL försäkring och andra förmåner:

- Om en mottagare av stipendium har en gällande LFöPL-försäkring och dessutom får sjukdagpenning, dagpenning vid smittsam sjukdom, rehabiliteringspenning, specialvårdspenning, graviditetspenning, särskild graviditetspenning eller föräldrapenning beaktas endast LFöPL-arbetsinkomsten som inkomst i samband med bostadsbidraget.
- Om en mottagare av stipendium har en gällande LFöPL-försäkring och som inkomst dessutom studiepenning, barnvårdsstöd, vuxenutbildningsstöd eller delpension beaktas dessa som inkomst utöver LFöPL-arbetsinkomsten.

Om stipendiaten inte har en LFöPL-försäkring beräknas minimibeloppet av LFöPL-arbetsinkomsten som inkomst.

LFöPL-arbetsinkomst, minimibelopp

År	LFöPL-arbetsinkomstens minimibelopp, €/mån.
2023	357,31
2022	344,24
2021	335,98
2020	331,62
2019	324,97
2018	319,01
2017	318,55
2016	314,88
2015	312,59

Vilka stipendier beaktas som inkomst i samband med det allmänna bostadsbidraget?

- Stipendier som är avsedda att trygga uppehållet beaktas som inkomst.
 - I fråga om studerande är det i regel endast stipendier som betalas till påbyggnadsstuderande som är avsedda att trygga uppehållet. En påbyggnadsstuderande avlägger en påbyggnadsexamen. En påbyggnadsexamen är en vetenskaplig examen som kan avläggas vid ett universitet efter en högre högskoleexamen. I praktiken avlägger påbyggnadsstuderande alltså licentiatexamen eller doktorsexamen.
- Stipendier som betalas från utlandet (t.ex. till forskare) beaktas som inkomst om de är avsedda att trygga uppehållet.
 - Stipendierna beaktas som understöd till faktiska belopp.
 - LFöPL-arbetsinkomstens minimibelopp uppskattas inte.

Vilka stipendier beaktas inte som inkomst i samband med det allmänna bostadsbidraget?

- Stipendier som beviljats för materialanskaffningar eller andra projektstipendier beaktas inte som inkomst.

- Stipendier som beviljats för internationellt studentutbyte anses vara projektstipendier och beaktas alltså inte som inkomst.
- Stipendier som beviljats för studier eller lärdomsprov som anknyter till yrkesinriktad grundexamen, yrkeshögskoleexamen eller lägre eller högre högskoleexamen beaktas inte som inkomst, om det inte är klart att de är avsedda att trygga uppehållet.

1.6.2.7 Kapitalinkomster

Dividendinkomster (utdelningsinkomster)

Dividend som betraktas som inkomst och hur den värderas

Som dividendinkomst beaktas utdelningar från både börsbolag och andra bolag, både skattepliktiga och skattefria. Utdelning från fonder för fritt eget kapital (s.k. FFEK-dividend) betraktas emellertid inte som inkomst.

Du kan uppskatta utdelningsinkomsten enligt de senaste beskattningsuppgifterna om aktierna skaffats före beskattningen fastställts. Om aktier köpts eller sålts efter detta ska du beräkna utdelningsinkomsten genom att multiplicera antalet aktier med den utdelning som betalats per aktie. Använd då det belopp som fastställts per enskild aktie på den senaste bolagsstämman.

- Uppgifter om beloppet av ett börsbolags utdelning per aktie kan du utreda på [Kauppalehtis webbplats](#).
- Beloppet av dividend från andra bolag än börsbolag kan du ta reda på genom att ringa den sökande, om hen inte har uppgett det i sin ansökan.

Om du uppskattar dividendinkomsten på basis av personens kontoutdrag ska bruttobeloppet användas. Dra först av eventuell utdelning från fond för fritt eget kapital (FFEK-dividend). Om bruttobeloppet inte framgår av kontoutdraget, ska du

- till dividenden som börsbolaget betalat lägga till beloppet av förskottsinnehållningen, som är 22,5/77,5 av den dividend som betalats in på kontot. (Förskottsinnehållningen åren 2012–2013 var 21/79, åren 2006–2011 19/81.)
- till dividenden som börsbolaget betalat lägga till beloppet av förskottsinnehållningen, som är 30/70 av den dividend som betalats in på kontot.
- till dividenden från andra än börsbolag lägga till 7,5/92,5 av den dividend som betalats in på kontot. (Före skatteåret 2014 gjordes ingen förskottsinnehållning på dividend från andra än börsbolag.)

Sedan skatteåret 2014 finns ett tips (ett kryss eller ett eurobelopp) om utdelning från fond för fritt eget kapital (FFEK-dividend)

Dividender från EU-/EES-länder och [länder med vilka Finland ingått skatteavtal](#) beaktas som inkomst till bruttobelopp. Som skatteprocent används alltid 15 procent. Bruttoinkomsten får du genom att till den dividendinkomst som kommit in på bankkontot addera 15/85 av den dividend som betalats in på kontot.

Dividendinkomster (utdelningsinkomster) och ränteinkomster beaktas som inkomst endast om de för en medlem i hushållet sammanlagt överstiger 12,02 euro i månaden. Om de överstiger 12,02 euro beaktas de i sin helhet som inkomster.

Dividend- och ränteinkomster beaktas som inkomst

År	Gränsen för dividend- och ränteinkomster
2023	12,02 euro/månad
2022	11,15 euro/månad
2021	10,91 euro/mån.
2020	10,87 euro/månad
2019 eller tidigare	10,00 euro/månad

Se exemplet (på finska) om dividendinkomst av börsnoterade aktier: Osinkotulo pörssiosakkeista.

Se exemplet (på finska) om dividendinkomst av andra än börsaktier (den sökande är FöPL-försäkrad/är inte FöPL-försäkrad): Osinkotulo ei-pörssiosakkeista (hakija YEL-vakuutettu / ei YEL-vakuutettu)

Se exemplet (på finska) om dividendinkomst från utlandet: Osinkotulo ulkomailta.

Läs även anvisning för användning av valutakurser när det gäller pensioner och bostadsbidrag.

Dividendinkomster i beskattningen

Dividend från ett **börsbolag** är i sin helhet kapitalinkomst. Av dividenden är 85 % skattepliktig kapitalinkomst och 15 % skattefri.

Ett undantag är dividend från REIT-fonden, som i sin helhet är skattepliktig kapitalinkomst. (Orava Asuntorahasto är tills vidare den enda REIT-fonden i Finland.)

Dividend från andra än börsbolag indelas vid beskattningen i kapitalinkomst- och förvärvsinkomstandelar.

- Av dividenden betraktas som kapitalinkomst ett belopp som motsvarar 8 procent av det matematiska värdet av mottagarens aktier.
 - Den överstigande delen är förvärvsinkomst.
- Av kapitalinkomstandelen är 25 procent skattepliktig och 75 procent skattefri så länge kapitalinkomstandelen är under 150 000 euro.
 - Om kapitalinkomstandelen är över 150 000 euro är 85 procent av den överstigande delen skattepliktig och 15 procent skattefri.
- Av förvärvsinkomstandelen är 75 procent skattepliktig och 25 procent skattefri inkomst.

Sedan 1.1.2014 betraktas i beskattningen också bolagets utdelning från fonder för fritt eget kapital (FFEK-dividend) som dividendinkomst. Sådan kan utdelas av både börsbolag och andra bolag. Dividenden är skattepliktig på det sätt som beskrivs ovan.

Dividend från bolag i EU-/EES-länder och sådana länder som har skatteavtal med Finland är skattepliktig och skattefri inkomst på det sätt som förklaras ovan. Dividend från ett bolag i ett annat land utgör i sin helhet skattepliktig förvärvsinkomst.

Aktiesparkonto

Ett aktiesparkonto är ett konto som privatpersoner kan sätta in pengar på för placeringar i inhemska eller utländska aktier. Till aktiesparkontot hör ett separat förvaringskonto, där man sparar de aktier som man förvärvat. På aktiesparkontot kan man sätta in högst 50 000 euro som en eller flera insättningar. Värdet av de tillgångar som finns på kontot kan ändå överstiga detta belopp. Beloppet kan stiga som en följd av aktiernas värdeökning och utdelning. Utdelningen kan återinvesteras i aktier. Till aktiesparkontot kan man inte överföra aktier, fondandelar eller motsvarande tillgångar, utan aktierna ska förvärfas med de medel som satts in på kontot.

Kontoinnehavaren beslutar vilka aktier hen köper via sitt aktiesparkonto. Aktierna kommer då att stå i kontoinnehavarens namn, och det är kontoinnehavaren som har dispositionsrätt till de medel som finns på kontot. Kontoinnehavaren kan när som helst ta ut sparmedlen i en eller flera poster. Med sparmedel avses de pengar som kontoinnehavaren betalat in på aktiesparkontot samt de investeringsobjekt som förvärvats för att placera medlen och avkastningen av investeringarna. Avkastningen kan ha uppkommit av överlåtelsevinster eller utdelningar. Banken eller någon annan tjänsteleverantör ska föra bok över transaktionerna på aktiesparkontot och de investeringsobjekt som förvärvats med sparmedlen med deras förvärvspriser och försäljningspriser, samt till kontoinnehavaren minst en gång per år lämna uppgifter om sparmedlen och deras avkastning, om de kostnader och arvoden som tagits ut samt om andra sådana faktorer som har väsentlig betydelse för kontoinnehavaren.

Utdelningar som betalats in på ett aktiesparkonto beaktas i samband med det allmänna bostadsbidraget på samma sätt som när det gäller aktieutdelningar på värdeandelskonton, det vill säga på det sätt som i det föregående avsnittet beskrivs gällande dividendinkomster (utdelningsinkomster). Också överlåtelsevinster som kommit in på ett aktiesparkonto beaktas som inkomst. Utdelningar och överlåtelsevinster som betalats in på ett aktiesparkonto beaktas som inkomst även om de inte tas ut från kontot. Utdelningar och överlåtelsevinster som betalats in på ett aktiesparkonto beskattas dock först efter att de har tagits ut från kontot.

Kundens anmälningsskyldighet gäller också för aktier på ett aktiesparkonto och överlåtelsevinster som kommit in på aktiesparkontot, varför de måste anges på ansökningsblanketten.

Ränteinkomster av kontomedel

Ränteinkomster betraktas alltid som kapitalinkomst. Om den sökande inte lämnar tillräckliga eller tillförlitliga uppgifter kan man få uppgifter om bankmedel etc. från penninginstituten.

Ränte- och utdelningsinkomster beaktas som inkomst endast om de för en medlem i hushållet sammanlagt överstiger 12,02 euro i månaden. Om ränte- och utdelningsinkomsterna överstiger 12,02 euro, beaktas de i sin helhet som inkomst.

Se exemplet (på finska) om kapitalinkomster som man inte har dispositionsrätt till: Pääomatulot, joihin ei ole käyttöoikeutta

Övriga ränteinkomster

Vinstandel (ränta) som betalas på avkastningen av en fondandel är skattepliktig kapitalinkomst och beaktas som inkomst, såvida det inte är fråga om en fondandel som nyligen skaffats och på vilken vinstandel ännu inte kan räknas. Vinstandel på tillväxtandelen räknas inte som inkomst, eftersom den årligen fogas till fondens kapital.

Räntor på andelskapital och tilläggsandelskapital är ränteinkomst.

Avkastningen på en sparlivförsäkring eller ränta som betalas på ett BSP-konto beaktas inte som inkomst eftersom avkastningen eller räntan fogas till kapitalet.

Dividendinkomster (utdelningsinkomster) och ränteinkomster beaktas som inkomst endast om de för en medlem i hushållet sammanlagt överstiger 12,02 euro i månaden. Om de överstiger 12,02 euro beaktas de i sin helhet som inkomster.

Se exemplet (på finska) om ränteinkomst av fondandelar: Korkotulo sijoitusrahasto-osuuksista.

Hyresinkomster

Från hyresinkomster kan avdras

– i fråga om aktielägenheter

- vederlag
- separat vattenavgift enligt normen, om vattenavgiften inte ingår i hyran
 - om vattenavgiften inte ingår i hyran, behöver den inte alls beaktas.
- uppvärmningsnormen enligt antalet boende, om det utöver vederlaget finns separata uppvärmningskostnader.

– i fråga om egnahemshus underhållsnormen enligt antalet boende.

Räntor på skulder avdras inte.

På andra hyresinkomster (t.ex. hyresinkomst för affärslokaler) görs inte avdrag.

Se exemplet (på finska) om uppskattning av hyresinkomst: Vuokratulon arvioiminen

Överlåtelsevinster

Vinst som fåtts genom överlåtelse av egendom är skattepliktig kapitalinkomst. Överlåtelsevinst kan uppkomma genom överlåtelse av fast och lös egendom. Överlåtelsevinst kan således uppkomma i samband med försäljning av till exempel en fastighet, bostadsaktier, andra värdepapper eller virtuell valuta.

Sporadisk överlåtelsevinst beaktas inte som inkomst.

- Om inkomsten upprepas betraktas den inte längre som sporadisk inkomst.
- Om överlåtelsevinsterna är återkommande inkomst för personen beaktas de som inkomst enligt den senast fastställda beskattningen.
- Dessutom beaktas överlåtelsevinster som kommit in på ett aktiesparkonto som inkomst och de ska således utredas.

Överlåtelseförluster dras inte av från överlåtelsevinster.

Se exemplet om överlåtelsevinster

Fördelning av avkastning på förmögenhet

Avkastningen på förmögenhet beaktas som inkomst för den make i vars namn förmögenheten står. Om en efterlevande make eller någon annan person har besittningsrätt till förmögenheten beaktas avkastningen som inkomst för den som innehar besittningsrätten. Om någon annan än ägaren eller innehavaren erhåller

avkastningen på förmögenheten kan avkastningen uppskattas för den faktiska mottagaren.

Om den avlidne ensam eller tillsammans med den efterlevande maken haft förmögenhet, beaktas inte avkastningen av en sådan förmögenhet. Avkastning på förmögenhet som den efterlevande äger ensam beaktas dock.

Avkastning på förmögenhet som den efterlevande har fått i sin besittning utifrån ett besittningsrättstestamente beaktas som inkomst för den efterlevande. Utöver avkastning på den förmögenhet som den efterlevande maken äger ensam beaktas också den avkastning på förmögenhet som den efterlevande maken har fått utifrån inbördes äganderättstestamente i sin helhet för den efterlevande maken, om det saknas bröstarvingar till den avlidne eller om inga anspråk på laglott har framförts. Om anspråk på laglott har framförts beaktas som inkomst för den efterlevande maken avkastningen på den förmögenhet som ska betraktas som den efterlevande makens förmögenhet. Kontrollera vid behov den efterlevandes förmögenhet i bouppteckningen.

1.6.2.7.1 Uppgifter från penninginstitut

Uppgifter kan begäras från ett penninginstitut endast om

- tillräckliga uppgifter och utredningar över kontomedel inte kan fås på annat sätt och
- det finns grundad anledning att misstänka att den som sökt eller fått en förmån har lämnat otillräckliga eller otillförlitliga uppgifter.

Utgångspunkten är således att den som ansöker om en förmån lämnar alla utredningar som behövs för att ärendet ska kunna avgöras. Först som en sista utväg kan uppgifter begäras från ett penninginstitut. Penninginstitut är förutom bankerna också bl.a. fondbolagen.

Uppgifter kan begäras oberoende av om den sökande har gett sitt samtycke eller inte. Uppgifterna fås avgiftsfritt när ovan nämnda villkor är uppfyllda. (ABoBL 938/2014 42 §)

Begäran om tillägsutredning

Om det finns motiverad anledning att misstänka att de uppgifter som den sökande lämnat är otillräckliga eller otillförlitliga, kan man skicka ett brev (AYS01r) till den sökande där man ber om hans samtycke till att det görs en förfrågan hos ett penninginstitut. Samtidigt ges personen i fråga ytterligare möjlighet att själv lämna de begärda utredningarna. Det är viktigt att i brevet motivera varför man misstänker att uppgifterna är otillräckliga eller otillförlitliga.

Om man förutom den sökandes egna uppgifter även behöver uppgifter om andra personers kapitalinkomster ska det i det bifogade brevet för samtycke anges vem som förfrågan gäller. Om den sökande inte har lämnat in brevet för samtycke inom utsatt tid tolkas det som att hen inte har gett sitt samtycke. Efter de eventuella utredningar som den sökanden lämnar in överväger man vidare om utredningarna är tillräckliga eller om det är nödvändigt att göra en förfrågan hos ett penninginstitut.

Underrättande av den sökande

Informera genom ett separat brev (AYI07r) den sökande om att en förfrågan kommer att göras hos ett penninginstitut innan du sänder förfrågan, oberoende av om den sökande har gett sitt samtycke eller inte.

Förfrågan

Förfrågan kan göras med brevet AEV03r. Brevmallen är densamma som används i samband med bostadsbidrag för pensionstagare, och texten i brevet måste därför bearbetas så att den passar i sammanhanget. Specificera vem eller vilka förfrågan gäller och kryssa för vilka uppgifter du begär.

Det kan vara nödvändigt att göra en förfrågan t.ex. i en situation där den sökande under tidigare år har haft betydande kapitalinkomster och nu uppger att hen inte har några inkomster alls eller att de har minskat avsevärt. Också i situationer då man misstänker att den sökande medvetet uppger felaktiga uppgifter eller gör sig skyldig till eventuellt bidragsfusk kan en förfrågan hos ett penninginstitut vara befogad. En förfrågan görs inte för att utreda enbart ränteprocenten på bostadslån eller kontomedel. För att få sådana uppgifter ska man vända sig till den förmånssökande.

Försäkringsplaceringar

När förfrågan gäller försäkringsplaceringar (t.ex. placeringsförsäkringar, sparlivförsäkringar) krävs inte misstanke om att uppgifterna är bristfälliga och det är inte nödvändigt att separat begära samtycke av kunden. Det är emellertid skäl att göra förfrågningar endast i fall som motsvarar de fall då förfrågningar riktas till penninginstitutet, och i första hand ska man begära uppgifterna av den sökande själv.

1.7 Ansökan

En representant för hushållet ska ansöka om bostadsbidrag och justering av bidraget på blanketten [Ansökan om allmänt bostadsbidrag AT1](#). Ansökan om bostadsbidrag och justering av bidraget kan också göras elektroniskt i MittFPA.

Allmänt bostadsbidrag kan också sökas muntligen.

Som handläggare av bostadsbidrag kan du i vissa situationer göra en mellanjustering på basis av en muntlig ansökan. För dessa situationer redogörs i punkten [Justering – Mellanjustering](#).

FPA skickar automatiskt ett brev till bostadsbidragstagarna före årsjusteringstidpunkten.

Om bostadsbidrag har beviljats för en viss tid ska fortsatt bostadsbidrag ansökas på blanketten [Ansökan om fortsatt betalning av allmänt bostadsbidrag AT 13r](#).

Den sökande ska uppge sitt eget kontonummer i ansökan även om bidraget betalas till hyresvärden.

Se exemplet (på finska) om ny prövning av ärendet på grund av ny utredning: Asian uudelleen tutkiminen uuden selvityksen johdosta

Bilagor till ansökan

Kontrollera innan du avgör en ansökan att alla nödvändiga bilagor och utredningar har bifogats. Bilagor till ansökan om bostadsbidrag är:

- utredningar över hushållets bruttoinkomster

- Av kunden begärs inte sådana uppgifter som finns i inkomstregistret.
- en kopia av det undertecknade hyresavtalet, bostadsrättsavtalet eller delägaravtalet
 - En kopia av hyresavtalet behövs inte om hyresvärden finns med i FPA:s förfrågan om hyresavtal. Uppgifterna om hyresavtal och hyresförhöjningar får FPA i så fall i elektronisk form av de här hyresvärdarna.
- långivarens utredning om personliga bostadslån
 - En ny utredning om bostadslån behövs endast om den föregående utredningen är mer än 6 månader gammal.
- fullmakt att företräda kollektivhushåll ([blankett AT5r](#)).
 - Hushållet företräds i regel av bostadens innehavare eller dennes make eller en annan person i vars namn hyresavtalet eller annat upplåtelseavtal ingåtts.
 - Fullmakt behövs om flera personer (som inte är en familj) har hyrt en bostad genom ett gemensamt hyresavtal.
 - Fullmakt behövs alltså till exempel när kompisar har hyrt en bostad genom ett gemensamt hyresavtal och när syskon har ett gemensamt hyresavtal.
 - Också då det i samma bostad stadigvarande bor en person som inte är nära släkting till mottagaren av bostadsbidrag och inte utifrån det medlem av hushållet, ska man **först** be den sökande att lämna in blanketten Fullmakt att företräda kollektivhushåll (AT 5r).
 - Handläggningen av ärendet kan fortsätta först när blankett AT 5r har lämnats in.
 - anmälan om flyttning till Finland (Y 77r) då allmänt bostadsbidrag söks för första gången efter flyttning till Finland och rätten till FPA:s förmåner ännu inte har utretts
 - blanketten Flyttning utomlands eller arbete utomlands (Y38r) vid anmälan om flyttning till utlandet eller vistelse utomlands

Om hyres- eller vederlagsbeloppet inte framgår av de andra bilagorna (t.ex. hyresavtalet) ska du be den sökande om en kopia av meddelandet om hyresförhöjning. Kvitto på hyran kan enligt prövning begäras när det finns särskilda skäl att ifrågasätta hushållets hyresförhållande.

Virtuell valuta och utredningar som ska begäras

- Om det är fråga om **brytning** av virtuell valuta ska det av utredningen framgå de inkomster som fåtts för brytningen av den ifrågavarande virtuella valutan samt när brytningen påbörjades.

1.7.1 Hur ett ärende inleds

Anvisning som är gemensam för förmånerna, Tillämpning av förvaltningslagen och skötseln av en annan persons ärenden hos FPA: Sätt att inleda ett ärende.

1.7.2 Vem kan söka förmåner?

Anvisning som är gemensam för förmånerna, Tillämpning av förvaltningslagen och skötseln av en annan persons ärenden hos FPA: Vem kan söka förmåner.

1.7.2.1 Övriga sökande

Om flera personer har hyrt en bostad med gemensamt hyresavtal betraktas de som ett kollektivhushåll. En representant för kollektivhushållet ansöker om bostadsbidrag. Till ansökan fogas kollektivhushållets fullmakt att företräda kollektivhushåll ([blankett AT5r](#)).

1.7.3 Ansökningstid

Bostadsbidrag kan beviljas retroaktivt tidigast från ingången av den månad som föregick inlämnandet av ansökan, om villkoren för erhållande av bidrag uppfylls redan då.

När bostadsbidrag beviljas för en ny bostad och hushållet saknar bostadsbidrag, kan bostadsbidrag beviljas tidigast från ingången av den månad som föregick inlämnandet av ansökan, förutsatt att hushållet har flyttat in i bostaden under månaden i fråga och betalat hela månadshyran. Bostadsbidrag beviljas tidigast från början av hyresavtalsförhållandet. I praktiken kan bostadsbidraget således beviljas tidigast från och med ingången av den månad då hyresförhållandet har varit giltigt från månadens första dag.

Se exemplet (på finska) som gäller beviljande av bostadsbidrag för ofullständiga månader: *Asumistuen myöntäminen vajaalle kuukaudelle*.

Se exemplet (på finska) om begynnelse datum för hyresavtal: *Vuokrasopimuksen alkamispäivä*

Om ansökan om något annat stöd för boende har avslagits eller dragits in därför att hushållet inte har varit berättigat till stödet i fråga, kan det allmänna bostadsbidraget undantagsvis beviljas retroaktivt från ingången av den månad från och med vilken annat stöd för boende har sökts eller dragits in.

I fall där det andra stödet för boende har dragits in ska en retroaktiv ansökan lämnas in före slutet av månaden efter indragningsbeslutet för att allmänt bostadsbidrag ska kunna beviljas från och med det att det andra stödet drogs in. Om ansökan kommer in senare iaktas normal retroaktiv ansökningstid.

Läs mer om [ansökningstiden vid justering](#) (höjande eller sänkande justering)

1.7.4 Begäran om tilläggsutredningar

Anvisning som är gemensam för alla förmåner, Begäran om tilläggsutredning.

1.7.4.1 Tilläggsutredningar för bostadsbidrag

Den som ansöker om allmänt bostadsbidrag representerar hushållet, så be den sökande om de uppgifter som behövs för avgörande av ansökan om bostadsbidrag.

Utred först möjligheten att begära ytterligare utredningar muntligen.

Du kan be om ytterligare uppgifter också med ett meddelande via e-tjänsten. Som hjälp kan man använda färdiga meddelandemallar.

Använd brev bara om det inte är möjligt att skicka meddelande eller ringa, eller om ingetdera sättet lämpar sig i den sökandes situation. Vid behov kan följande brev användas för begäran om tilläggsutredningar när den sökande ska komplettera en bristfällig ansökan:

- AYL01r Allmänt bostadsbidrag: vi behöver ytterligare uppgifter
- AYL02r Allmänt bostadsbidrag: vi behöver en ny ansökan

Om en ansökan har avslagits på grund av att den sökande trots begäran inte har lämnat in nödvändiga utredningar inom utsatt tid eller inom besvärstiden, kan du rätta beslutet till den sökandes fördel om hen senare lämnar in de utredningar som behövs. Du kan då bevilja bostadsbidrag från den ursprungliga ansökningstidpunkten.

Se exemplet (på finska) om ny prövning av ärendet på grund av ny utredning: Asian uudelleen tutkiminen uuden selvityksen johdosta

Läs mer om hur man utreder försäkringstillhörigheten

Komplettering av uppgifterna i inkomstregistret

Använd i första hand uppgifterna i inkomstregistret när du avgör ansökningar om allmänt bostadsbidrag.

Be om tilläggsutredningar av den sökande endast om

- uppgifterna inte finns i inkomstregistret
- de uppgifter som finns i inkomstregistret behöver preciseras
- uppgifterna väsentligt avviker från de uppgifter som kunden uppgett, eller
- du misstänker att registeruppgifterna är felaktiga.

1.7.5 Återtagande av ansökan

Den som ansöker om bostadsbidrag kan återta sin ansökan om det ännu inte har meddelats något beslut.

Återtagandet kan göras muntligt eller skriftligt.

- Om återtagandet görs muntligt ska du anteckna kontakten (Yhteydenotto) i Oiwa och skapa ett uppdrag (Toimeksianto-työ). Ta bort uppgiften om att handläggningen av ansökan har inletts.
- Om meddelandet om att ansökan dras tillbaka har kommit in skriftligt eller i MittFPA ska du ta bort uppgiften om att handläggningen av ansökan har inletts ur systemet. Skicka den sökande ett meddelande eller brev (brevformulär YHI39r) där du berättar att ansökan har återtagits på den sökandes begäran.

1.8 Avgörande

Ett skriftligt beslut ska meddelas om bostadsbidrag. Ett skriftligt beslut ska meddelas också i situationer där betalningen av bostadsbidraget överförts till hyresvärden på grund av bidragstagarens försummelse med hyresbetalningen.

Ett beslut om bostadsbidrag ska meddelas senast inom 30 dagar från det att ansökan kommit in. Ansökan ska dock alltid behandlas så fort som möjligt utan oskäligt dröjsmål.

Om ett beslut inte kan meddelas på grund av bristfällig ansökan ska behövliga tilläggsutredningar begäras så fort som möjligt. Tilläggsutredningar ska begäras senast inom 30 dagar från det att ansökan kommit in. I dessa situationer ska ett positivt beslut eller negativt beslut meddelas inom 14 dagar från det att man fått de uppgifter som behövs för avgörande av ärendet eller från det att tidsfristen för att lämna in utredningarna har löpt ut.

1.8.1 Jäv

Anvisning som är gemensam för förmånerna, Tillämpning av förvaltningslagen och skötseln av en annan persons ärenden hos FPA: Jäv.

1.8.2 Tilläggsutredningar

Innan du fattar beslut om bostadsbidrag ska du kontrollera att FPA fått alla de uppgifter som behövs för avgörandet av ansökan. Be alltid om tilläggsutredning om de uppgifter som ges i ansökan är oklara och du bedömer att uppgifterna är av betydelse för avgörandet. Du kan också be om tilläggsutredning om det finns någon annan särskild orsak till detta. Begär tilläggsutredningar senast inom 30 dagar från det att ansökan kommit in.

Om man redan begärt en tilläggsutredning av kunden ska man inte begära samma tilläggsutredning på nytt.

I samband med en begäran om tilläggsutredning ska du ge kunden ett datum före vilket de begärda tilläggsutredningarna ska lämnas in. Tidsfristen är vanligtvis två veckor. Vid behov kan du komma överens med kunden om en tidsfrist som är kortare eller längre än denna. Om tilläggsutredningarna inte har lämnats in inom utsatt tid, ska du avgöra ansökan utifrån de uppgifter du har till förfogande. Avgör ärendet senast inom 14 dagar från det att du fått de uppgifter som behövs för ett avgörande eller från det att tidsfristen för att lämna in utredningarna har löpt ut.

I beslutsskedet kan man be kunden om tilläggsutredningar muntligt, med ett meddelande eller skriftligt med brevet för begäran om tilläggsutredning för allmänt bostadsbidrag AYL01r.

1.8.3 Hörande

Anvisning som är gemensam för förmånerna, Tillämpning av förvaltningslagen och skötseln av en annan persons ärenden hos FPA: Hörande.

1.8.4 Meddelande av beslut

Anvisning som är gemensam för förmånerna, Tillämpning av förvaltningslagen och skötseln av en annan persons ärenden hos FPA: Meddelande av beslut.

1.8.4.1 Beviljande för viss tid

Bostadsbidrag beviljas tills vidare och justeras senast när det har gått ett år sedan beviljandet eller föregående justering. Av särskilda skäl kan bostadsbidrag också beviljas för kortare tid än ett år, t.ex. när ett tidsbegränsat hyresavtal går ut eller försäkringstillhörigheten upphör före tidpunkten för årsjusteringen. I dessa fall uppskattas ändå inkomsterna för 12 månader.

När bostadsbidraget beviljas eller justeras för en viss tid som löper ut före tidpunkten för årsjusteringen, kan på skärmen Asuntotiedot (Uppgifter om bostaden) till beslutet automatiskt fogas en blankett för ansökan om fortsatt bidrag. Ansökan om fortsatt bostadsbidrag på grund av att hyresavtalet fortsätter kan göras på blanketten för ansökan om fortsatt bidrag när de andra omständigheterna inte har förändrats. Om det har inträffat förändringar i de andra omständigheterna, görs ansökan om justering av bostadsbidraget på blanketten Ansökan om bostadsbidrag ([AT 1r](#)).

1.8.4.2 Interimistiskt beslut

Ett interimistiskt beslut om bostadsbidrag kan meddelas t.ex. i de fall då bostadsbidraget minskas eller utbetalningen av bidraget avbryts genom registrering av ett justerings- eller indragningsbeslut, eftersom det i de omständigheter som berör hushållet har skett en förändring som kräver att bostadsbidraget justeras eller dras in och ett slutligt beslut ännu inte kan meddelas.

Om utbetalningen av bostadsbidrag ska avbrytas, och utbetalningen inte kan avbrytas genom registrering av ett justeringsbeslut, ska handläggaren registrera ett temporärt avbrott med funktionen Maksuedellytykset.

Därtill kan ett interimistiskt beslut om bostadsbidrag meddelas av samma orsaker som i fråga om övriga YHTE-förmåner (t.ex. bostadsbidraget höjs med ett interimistiskt beslut på grund av besvär).

1.8.4.3 Beslutsmottagare

Förutom till den sökande skickas förmånsbeslutet även till intressebevakaren eller till den som bemyndigats genom en intressebevakningsfullmakt, såvida den sökande har en intressebevakare eller en person som bemyndigats genom en intressebevakningsfullmakt. Till intressebevakaren eller den som bemyndigats genom en intressebevakningsfullmakt skickas samma beslut som till kunden via funktionen Päätös tiedoksi (Beslutet för kännedom).

Även om stödet skulle utbetalas till hyresvärden skickas beslutet inte till hyresvärden.

Ett bostadsbidragsbeslut till en minderårig sänds till vårdnadshavaren endast när den minderåriga ensam utgör ett bostadsbidragshushåll. Detta därför att det i ett beslut till ett hushåll som består av flera personer anges inkomstuppgifter och andra uppgifter som av datasekretesskäl inte kan delges den sökandes vårdnadshavare. Handläggaren kontaktar den sökande antingen per telefon eller med en begäran om tilläggsutredning för att ta reda på vilken vårdnadshavare som ska delges beslutet. Om vi inte får någon uppgift sker delgivningen av beslutet till den vårdnadshavare som barnbidraget betalas ut till eller senast har betalats ut till.

1.9 Utbetalning

Bostadsbidrag betalas den första vardagen i månaden in på det konto som uppgetts av den sökande eller av en person som befullmäktigats av den sökande. Retroaktiva månadsposter kan betalas ut även på andra bankdagar.

Fullmakt för utbetalning till hyresvärden eller någon annan person kan ges på ansökningsblanketten.

Bostadsbidrag betalas inte om beloppet är mindre än 15 euro.

Se exemplet (på finska) om bidrag som betalas ut till hyresvärden: Tuki vuokranantajalle.

Se exemplet (på finska) om försummelse att betala hyra: Vuokranmaksujen laiminlyönti.

1.9.1 Betalningsadress

Bostadsbidrag betalas in på det bankkonto som uppgetts av den sökande eller av en person som befullmäktigats av den sökande.

Ändringar i kontonummer görs på betalningsmottagarens anmälan. Kunden kan meddela ändringar i kontonummer på blankett Y 121r, i e-tjänsten eller i vissa fall muntligt. Ändringar i kontonummer tas inte emot per e-post.

Om en kund lämnar uppgifter om sitt kontonummer i samband med att ni står i kontakt med varandra för att sköta hans ärende ska du ta emot uppgifterna efter att du identifierat kunden. Gör ändringen i de förmånssystem där du kan göra den. Om kunden har förmåner i andra system (t.ex. Onni, RAKE), ska du skapa ett Perustietojen muutos-arbete i Oiwa, med "tilinumeromuutos" som specifikation (Tarkenne).

Utbetalning av förmån när kunden inte har något bankkonto eller om det inte går att få reda på kontonumret och bidraget inte betalas till hyresvärden

Om kunden inte har ett bankkonto eller trots begäran inte meddelar kontonumret i en situation där bidraget enligt ansökan inte betalas till hyresvärden, kan allmänt bostadsbidrag laddas på ett prepaid-betalkort.

Läs mer om prepaidkort.

Betalning till den sökandes konto i utlandet

Bostadsbidraget kan betalas till den sökandes konto i utlandet (IBAN eller BBAN).

Den sökandes kontonummer i utlandet registreras på sidan Hakeminen med valet Maksuosoite ulkomailla. Valet dyker också upp som basuppgift, om den sökande har en löpande förmån som betalas till ett konto i utlandet.

Utgående från postadressen kan bidraget betalas till utlandet bara om den sökande har en registrerad postadress utomlands. En sådan situation kan uppstå till exempel om en kund som flyttat utomlands får bostadsbidrag retroaktivt.

Betalning till hyresvärdens konto i utlandet

Bostadsbidraget kan betalas till hyresvärdens konto i utlandet (IBAN eller BBAN).

När bidraget betalas till hyresvärdens **IBAN**-konto i utlandet ska man på sidan Vuokranantaja i APRE anteckna de betalningsuppgifter om hyresvärden som behövs. Utöver registrering av kontonummer och BIC-kod ska följande beaktas:

- I punkten Viitteen käyttö skrivs E.
- I punkten Lähiosoite skrivs hyresvärdens adress i Finland. Om hyresvärden inte har någon adress i Finland, skriver man i stället FPA-adressen enligt hyresbostadens läge och i punkten Lisätiedot hyresvärdens adress i utlandet. I fältet Lähiosoite går det inte att skriva en adress i utlandet.
- I punkten Postinumero skrivs hyresvärdens postnummer i Finland. Om hyresvärden inte har någon adress i Finland, skriver man i stället FPA-adressen enligt hyresbostadens läge och i punkten Lisätiedot hyresvärdens adress i utlandet.
- I punkten Kuntanumero skrivs kommunnumret enligt den kommun där hyresbostaden är belägen.

När bidraget betalas till hyresvärdens **BBAN-konto** i utlandet, förmedlas betalningen till hyresvärden via ett SAVA-konto. Det är inte möjligt att registrera ett kontonummer i BBAN-form i registret över hyresvärdar. Registrera följande uppgifter på sidan Vuokranantaja i APRE:

- Kontonumret FI08 8000 1300 1666 01 (ett s.k. SAVA-konto, dvs. Sjukförsäkringsfondens konto)
- I punkten Lisätiedot: hyresvärdens utländska BBAN-kontonummer och BIC/SWIFT-kod/bankens namn/namnet på bankens land. Därtill en anteckning om att kontonumret i registret hänför sig till ett SAVA-konto.
- Punkterna Viitteen käyttö, Lähiosoite, Postinumero och Kuntanumero fylls i enligt anvisningarna ovan.

Efter avgörandet ska du skicka ett e-postmeddelande till gruppen för bokföring och betalningsrörelse, adress: KASSA. Be i meddelandet gruppen för bokföring och betalningsrörelse att betala förmånen till hyresvärdens BBAN-konto i utlandet och ange följande uppgifter i meddelandet:

- kundens namn och personbeteckning
- hyresvärdens namn
- hyresvärdens utländska BBAN-kontonummer och BIC/SWIFT-kod/bankens namn/namnet på bankens land
- namnet på den förmån som ska betalas (allmänt bostadsbidrag)
- uppgift om huruvida det är fråga om en utbetalning som upprepas varje månad (hur länge ska utbetalningen göras) eller om det är fråga om en engångsbetalning.

Förmån som betalats in på fel persons konto

Läs mer om Förmån som betalats in på fel persons konto och indrivning av den.

1.9.2 Hyresvärd

Bostadsbidraget kan betalas till hyresvärden antingen enligt fullmakt av den sökande eller på grund av bidragstagarens försummelse med att betala hyran (ABoBL 938/2014 25 §).

Bostadsbidraget kan betalas till hyresvärden när det är fråga om hyres- eller delägarbostad. Hyresvärdens kontonummer begär FPA av hyresvärden.

Betalning till hyresvärden enligt fullmakt av bidragstagaren

Bidragstagaren kan ge en muntlig eller skriftlig fullmakt.

En muntlig fullmakt som tagits emot i kundservicen registreras i Oiwa som ett Toimeksianto-arbete. Som specifikation (Tarkenne) anges Maksuselvitys och som tilläggsuppgift till specifikationen (Tarkenteen lisätieto) Vuokranantajalle maksaminen. Uppgifter om kundens kontakt har fogats till arbetet.

Den sökande kan ge en skriftlig fullmakt på ansökningsblanketten i samband med ansökan eller justeringen eller med en fritt formulerad fullmakt som registreras i Oiwa som ett Perustietojen muutostyö med specifikationen Valtakirja.

Utifrån fullmakten kan du omedelbart överföra betalningen av bidraget till hyresvärden om hyresvärdens uppgifter finns i registret över hyresvärdar.

Återtagande av fullmakt

Bidragstagaren kan när som helst återta den fullmakt som hen gett antingen muntligt eller skriftligt. När det gäller återtagande av fullmakt går man till väga på samma sätt som ovan i samband med en fullmakt.

Betalning till hyresvärden på grund av försummelse med hyresbetalningen

Om hyresgästen helt eller delvis försummar att betala hyran två månader i följd kan bidraget på hyresvärdens begäran betalas direkt till hyresvärden utan bidragstagarens samtycke (YAL 938/2014 25 § 2 mom.). Hör stödtagaren innan stödet börjar betalas till hyresvärden.

- Om hyresgästen delvis har försummat att betala hyra kan det här vara en grund för att betala bidraget direkt till hyresvärden endast om försummelsen har inträffat senare än 1.1.2023.

Om bidraget betalas till hyresvärden på grund av försummelse och bidragstagaren ber att bidraget ska betalas till mottagaren själv ska hyresvärden höras innan ärendet avgörs. Om det visar sig att hyrorna är betalda kan bostadsbidraget betalas till bidragstagaren själv.

1.9.2.1 Uppgifter om hyresvärden

Om uppgifter om hyresvärden inte finns i registret över hyresvärdar ska följande uppgifter utredas:

- FO-nummer eller personbeteckning
- Hyresvärdens namn
- Kontaktinformation (adress, kontaktperson, telefonnummer, e-postadress)
- Betalningsuppgifter (kontonummer, information om användningen av referensnummer)

När en fysisk person är hyresvärd kan du begära uppgifterna

- per telefon (jfr processen) genom att ringa det telefonnummer som står i hyresavtalet om hyresvärdens kontonummer anges i hyresavtalet eller i meddelandet om hyreshöjning.
- med kundbrev AYL04r, om hyresvärden inte kan nås per telefon, hen vill lämna uppgifterna skriftligt eller uppgifterna om kontonummer saknas i hyresavtalet eller i meddelandet om hyreshöjning.

Begär av andra hyresvärdar de uppgifter som behövs för registret över hyresvärdar

- med kundbrev AYL04r

Uppgifterna om hyresvärden (blankett Y12r, Anmälan – Uppgifter om hyresvärden) förs in i Oiwa som ett Listatyö med specifikationen (tarkenne) Tiedot vuokranantajasta. Utifrån Listatyö registreras hyresvärdens uppgifter i registret över hyresvärdar.

Om det drar ut på tiden att få uppgifter om hyresvärden eller om uppgifterna begärs med ett kundbrev kan du avgöra bostadsbidragsärendet på så sätt att bidraget betalas till bidragstagaren själv. Till beslutet fogas frasen YAX26 med information om att bidraget betalas till bidragstagaren själv tills uppgifterna om hyresvärden har kommit in.

Om bostadsbidraget betalas till bidragstagaren själv och hen i en annan situation än justering vill överföra bidraget till hyresvärden, betalas bidraget fortsättningsvis till bidragstagaren själv tills uppgifterna om hyresvärden har kommit in.

Hyresvärdens anmälningsplikt

Hyresvärden ska meddela FPA om bidragstagarens rätt att besitta bostaden upphör eller om bidragstagaren flyttar. I meddelandet ska tidpunkten när besittningsrätten upphör och tidpunkten för flytten anges.

Av de hyresvärdar som är med i förmedlingen av hyresavtalsinformation får man automatiskt flyttinformation in i Oiwa som ett Toimeksiantotyö (uppdragsarbete) med specifikationen (tarkenne) Muuttoilmoitus, om en hyresavtalsförfrågan har gjorts för bidragstagaren i fråga.

Utbetalning vid flyttning

Om bidragstagaren flyttar till en bostad som ägs av en ny hyresvärd, och någon justeringsansökan inte finns att tillgå, ska du överföra bidragsbetalningen till bidragstagaren själv.

Flyttning till en annan bostad som har samma hyresvärd

Om en kund uppger att hen flyttar till en annan bostad som har samma hyresvärd överförs betalningen av bidraget inte nödvändigtvis till bidragstagaren. Bidraget kan fortfarande betalas till hyresvärden om denna överför bidraget för den tidigare bostaden till den nya (t.ex. VVO, SATO). Ta då bort referensnumret för den tidigare bostaden på skärmen Vuokranantajalle maksaminen (Utbetalning till hyresvärden).

1.9.2.2 Frivillig återbetalning som görs av hyresvärden

Om bostadsbidraget i en flyttningssituation har hunnit betalas utan grund till den tidigare hyresvärden, be denna betala tillbaka bidraget frivilligt. Begäran kan du framföra muntligt eller skriftligt. Det händer att stora hyresvärdar betalar tillbaka bostadsbidrag också utan FPA:s begäran.

Vid muntlig begäran ska du underrätta hyresvärden om att bidraget ska återbetalas till kontot FI81 8000 1001 3749 26.

Be också hyresvärden ge följande uppgifter i meddelandefältet för återbetalningen:

- hyresgästens namn och födelsedatum
- den tid som återbetalningen avser
- "bostadsbidrag som betalas tillbaka av hyresvärden"

En skriftlig begäran gör du med kundbrevet AYI 01r.

Om mottagaren av bostadsbidrag redan har lämnat in en justeringsansökan kan du antingen avgöra ärendet genast eller, om hyresvärden lovar betala tillbaka bidraget snart, så kan du invänta återbetalning innan du behandlar ansökan.

Om den tidigare hyresvärden uppmanas att betala tillbaka bostadsbidrag som betalats utan grund och mottagaren av bostadsbidraget redan har lämnat in en justeringsansökan, kan man beroende på fallet göra på följande sätt:

- Om hyresvärden lovat returnera bidraget inom ca en vecka, kan du vänta med att behandla ansökan tills bidraget betalats tillbaka. Välj som orsak "Muusta syystä" (av annan orsak) och ändra väntetiden till en tid som är lämplig för fallet. Anteckna uppgiften i kommentarerna för arbetet.
- Om hyresvärden inte kan nås per telefon eller inte går med på att returnera bidraget, avgör då ansökan genast utan att invänta återbetalning.
 - Skapa ett arbete Maksunsaajan selvittäminen (utredning av betalningsmottagare) i Oiwa med specifikation (tarkenne) Vuokranantajan kuuleminen/palautus för uppföljning av återbetalningen.
 - Om hyresvärden inte kan nås per telefon, skicka kundbrev AYI 01r till hyresvärden och foga det till arbetet.

Om bidragstagaren i vilket skede som helst av handläggningen meddelar att hyresvärden borde återkrävas på bidraget ska du undersöka förutsättningarna för att återkräva bidraget.

Om man beslutar att återkräva hyresvärden på bostadsbidrag som betalats utan grund ska arbetet Maksunsaajan selvittäminen ändras till Seurantatyö (förmån Muu, specifikation Vuokranantajalta perintä).

1.9.2.3 Återkrav hos hyresvärden

Om bidragstagaren har flyttat och man felaktigt har hunnit betala bostadsbidrag till den tidigare hyresvärden ska du be hyresvärden att återbetala bostadsbidraget. Läs mer under [Frivillig återbetalning som görs av hyresvärden](#)

Om hyresvärden inte betalar tillbaka bidraget, undersök förutsättningarna för återkrav hos hyresvärden bara om bidragstagaren själv föreslår det. Bidragstagaren kan föreslå detta i vilket skede som helst av handläggningen av bostadsbidraget.

Förutsättningar för återkrav

Hyresvärden kan återkrävas på bostadsbidrag (ABoBL 938/2014 31 § 4 mom), om

- bidraget har betalats till hyresvärden för en tid då hyresvärden inte längre har rätt att ta ut hyra av bidragstagaren
- hyresvärden har försummat sin anmälningsskyldighet (25 §), dvs. hyresvärden har inte meddelat FPA att bidragstagaren flyttat ut ur bostaden eller att besittningsrätten upphört
- hyresvärden har tagit ut bostadsbidrag medveten om att bidragstagaren inte har rätt till bostadsbidrag.

Den tidpunkt från vilken hyresförhållandet upphör och hyresvärden inte har rätt att ta ut hyra bestäms enligt lagen om hyra av bostadslägenhet.

- Om bidragstagaren skriftligen har sagt upp bostaden och flyttat ut i enlighet med uppsägningstiden upphör skyldigheten att betala hyra vid ingången av den andra kalendermånaden efter uppsägningmånaden.
 - Exempel: Uppsägningen har skett 15.9 och hyresbetalningen upphör tidigast 1.11. Hyresgästen måste flytta från bostaden senast 1.11 om det är en vardag.
- Skyldigheten att betala hyra upphör också när ett tidsbegränsat hyresavtal går ut.

Återkravsbeslut till hyresvärden

Om kriterierna för återkrav hos hyresvärden uppfylls, meddela ett beslut om återkrav till hyresvärden i APRE med kundbrevsformuläret YHP03r.

Hela det bidrag som har betalats in på hyresvärdens konto återkrävs. En sänkning av återkravet övervägs inte, eftersom det är fråga om återbetalning av en förmån som har betalats utan grund. Hyresvärden behöver inte heller höras separat om den felaktiga utbetalningen. Hörandet anses ha verkställts när man muntligt eller skriftligt bett hyresvärden betala tillbaka bidraget frivilligt. Bidraget återkrävs som engångsbetalning.

Uppföljning av återkrav

Felaktig utbetalning eller andra uppgifter om återkrav registreras inte i YHTE-återkravssystemet.

- Om hyresvärden inte har ett FO-nummer ska du i Oiwa skapa ett uppföljningsarbete (Seurantatyö) för hyresvärden (Etuus: Muu, Tarkenne: Vuokranantajalta perintä)
 - Anteckna uppgifterna om återkravet i kommentarerna för arbetet
 - tiden, beloppet, förmånstagarens namn och personbeteckning
 - Bifoga kontakterna med hyresvärden (Yhteydenotto) till uppföljningsarbetet

- Om hyresvärden har ett FO-nummer ska du i Oiwa skapa ett uppföljningsarbete (Seurantatyö) för bidragsmottagaren (Etuus: Muu, Tarkenne: Vuokranantajalta perintä)
 - Anteckna uppgifterna om återkravet i kommentarerna för arbetet
 - tiden, beloppet och uppgifterna om hyresvärden
 - Anteckna kontakterna med hyresvärden (Yhteydenotto) i kommentaren till uppföljningsarbetet

Behandling av uppföljningsarbetet (Seurantatyö):

- Skriv ut beslutet om återkrav och skanna in det i arbetet.
- Låt arbetet vänta på engångsbetalningens förfallodag med orsaken Odottaa perinnän jatkamista.
- Följ upp indrivningsfaserna med hjälp av uppföljningsarbetet och registrera alla åtgärder som vidtagits i kommentaren, också kontakterna med t.ex. hyresvärden och utsökningen.
- Skanna in i arbetet alla brev och handlingar (t.ex. besvärshandlingar, betalningspåminnelser, utsökningshandlingar) som hänför sig till indrivningen.
- Flytta arbetet till arbetskön Perintä/Asiantuntijat när återkravsbeslutet har vunnit laga kraft och engångsbetalningen förfallit.
- Indrivningscentrets enhet i Villmanstrand sköter centraliserat dessa fall, dvs. skickar ut betalningspåminnelser (YHI47r, YHI48r) till hyresvärden och sköter en eventuell utsökning eller andra åtgärder i anslutning till indrivningen.
- Uppföljningsarbetet får inte stängas förrän indrivningen slutgiltigt har avslutats (betalats eller preskriberats).

Betalning till bidragstagaren

Om man hunnit justera bostadsbidraget på grund av flyttning och först senare beslutar att återkräva bidraget av hyresvärden kan bostadsbidraget genast betalas till bidragstagaren.

Se anvisningarna i processbeskrivningen.

Återkravsbeslut till bidragstagaren

Om överbetalning uppkommit vid justeringen av bostadsbidraget till följd av flyttning ska ett beslut meddelas till bidragstagaren ur YHTE-återkravssystemet om att man avstår från indrivning av bidragstagaren och att indrivningen gäller hyresvärden.

- Om ett återkravsavgörande inte har fattats om de felaktiga utbetalningarna ska du nu avstå från återkrav med orsakskod 70 Peritään vuokranantajalta.
 - I beslutet utskrivs frasen YGX86: Vi återkräver inte det felaktigt utbetalda bostadsbidraget av dig. Vi återkräver det felaktigt utbetalda beloppet av din tidigare hyresvärd.
- Om ett återkravsavgörande har gjorts upp och ett beslut meddelats ska du rätta beslutet och nu avstå från återkrav med orsakskod 70 Peritään vuokranantajalta.
 - I beslutet utskrivs en fras med information om rättelsen (YGOAA). Komplettera frasen med orsaken till rättelsen "eftersom den felaktiga utbetalningen återkrävs av din tidigare hyresvärd".
 - Därtill utskrivs frasen YGX01 "Vi avstår från återkrav av den förmån som betalats med för stort belopp."

När man väl beslutat återkräva hyresvärden på bidraget får det inte längre drivas in från bidragstagaren.

1.9.3 Övriga betalningsmottagare

Bostadsbidraget kan betalas till den sökande eller till någon annan mottagare.

Betalning till socialförvaltningens förmedlingskonto

- Socialförvaltningen ska utfärda en särskild handling av vilken det framgår att kundens förmån ska betalas till ett förmedlingskonto och dessutom behövs kundens samtycke/fullmakt.
- Bidraget betalas inte till förmedlingskontot enbart utifrån socialförvaltningens handling, utan det krävs också en fullmakt av kunden.
 - Kunden kan återta fullmakten om hen så vill. Ett muntligt meddelande om återtagandet av fullmakten räcker, men återtagandet måste dokumenteras. Socialväsendet ska också informeras om återtagandet av fullmakten.
- Om kunden i sin ansökan uppger att bidraget betalas till socialförvaltningen:
 - Kontakta kunden och rekommendera att bidraget betalas till hyresvärden.
 - Om kunden inte går med på att bidraget betalas till hyresvärden ska du kontakta socialförvaltningen och kontrollera om det är fråga om en förmedlingskontokund och begära en betalningsadress.

Betalning till bostadsrättsbolaget

Om kunden bor i en bostadsrättsbostad kan bostadsbidraget betalas till bostadsrättsbolaget om kunden anger detta i sin ansökan.

- Bostadsbidraget kan betalas till bostadsrättsbolaget endast med en fullmakt av den sökande.

Betalning till bostadsaktiebolaget

Om kunden bor i en ägarbostad kan bostadsbidraget betalas till bostadsaktiebolaget, ifall kunden anger detta i sin ansökan.

- Bostadsbidraget kan betalas till bostadsaktiebolaget endast med en fullmakt av den sökande.

Kontrollera hur betalningsyrkanden registreras.

1.9.3.1 Intressebevakare eller intressebevakningsfullmäktig

Bostadsbidrag kan med stöd av 4 § i lagen om förmyndarverksamhet betalas till en intressebevakare, om domstolen eller förmyndarmyndigheten har förordnat intressebevakaren att sköta sökandens ekonomiska ärenden. Betalning till intressebevakaren kräver inte fullmakt av bidragstagaren.

Bostadsbidraget kan också betalas till en person som bemyndigats genom en intressebevakningsfullmakt med stöd av 2 § i lagen om intressebevakningsfullmakt.

1.9.3.2 Kommunalt organ

När kommunen har beviljat utkomststöd i förskott mot en emotsedd förmån, kan den med stöd av 23 § i lagen om utkomststöd uppbära och lyfta förmånen för den tid för vilken utkomststöd har utbetalats i förskott. (USL 1412/1997 23 §)

Förmånen kan betalas till kommunen, när

- den beviljas retroaktivt för den tid som kommunens yrkande enligt lagen om utkomststöd hänför sig till
- kommunen har lämnat in sitt yrkande till FPA minst två veckor före förmånens utbetalningsdag och
- yrkandet kan anses gälla förmånen i fråga.

Kommunen ansvarar för riktigheten i det yrkande som görs med stöd av 23 § i lagen om utkomststöd. Byrån behöver således inte reda ut om personen har beviljats utkomststöd mot en emotsedd förmån. I oklara fall kan du emellertid kontrollera om kommunens yrkande faktiskt gäller den förmån som du handlägger.

Kommunen kan använda den förmån som drivs in enbart för återkrav av utkomststöd som betalats ut i förskott. Kommunen ska omedelbart betala de återstående medlen till den förmånstagare som fått utkomststöd eller till hens intressebevakare.

1.9.4 Temporärt avbrott i utbetalningen eller minskning av beloppet

Utbetalningen av bostadsbidraget kan avbrytas temporärt och beloppet minskas tillfälligt (ABoBL 938/2014 30 §). Det är möjligt att meddela ett interimistiskt beslut också i samband med ändringssökande och undanröjande av beslut (ABoBL 938/2014 36 § och ABoBL 938/2014 40 §).

Det kan bli fråga om att tillfälligt minska eller avbryta utbetalningen av bostadsbidraget när byrån har fått information om en förändring i bidragstagarens omständigheter, som gör att bidraget borde dras in eller beloppet minskas. Syftet med en tillfällig minskning eller ett tillfälligt avbrott är att förhindra felaktig utbetalning i fall där ansökan om justering inte fås inom rimlig tid, t.ex.

- bidragstagaren är inte anträffbar
- bidragstagaren återsänder inte justeringsansökan eller
- justeringen av bostadsbidraget fördröjs på grund av begäran om ytterligare utredningar.

Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut.

Fastställelse

Ett interimistiskt beslut fastställs genom ett slutgiltigt beslut på grundval av justeringsansökan. Om bidragstagaren inte lämnar in den begärda ansökan eller ytterligare utredningar inom rimlig tid, kan saken avgöras genom ett slutgiltigt beslut på grundval av de utredningar som FPA har tillgång till.

Utbetalning

Om utbetalningen av ett bostadsbidrag har avbrutits och det börjar betalas ut på nytt tillämpas bestämmelserna om retroaktiv betalning av bostadsbidrag.

1.9.5 Förskotts innehållning

Bostadsbidraget är inte skattepliktig inkomst.

1.9.6 Utmätning

Bostadsbidrag kan inte utmätas.

Bostadsbidrag som betalas till en hyresvärd kan emellertid utmätas från hyresvärdens skuld.

Läs mer om utmätning av hyresinkomst.

1.9.7 Inställelse av förmånsutbetalning från banken

Utbetalningar från banken kan inte längre ställas in.

1.10 Anmälningsskyldighet

En bostadsbidragstagare är skyldig att anmäla förändringar i omständigheterna. Förändringar som ska anmälas är att (ABoBL 938/2014 20 §):

- äktenskap ingås eller upplöses
- ett samboförhållande inleds eller avslutas
- antalet personer som hör till hushållet förändras
- sammansättningen av hushållet förändras
- hushållet flyttar från bostaden eller byter bostad
- hushållets boendeutgifter minskar med minst 50 euro per månad
- hushållets fortlöpande månadsinkomster ökar med minst 400 euro per månad
- en person som hör till hushållet får rätt till bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare
- personen får rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd eller rätten upphör

- rätten till bostadstillägg för en person från fastlandet som studerar på Åland börjar eller upphör
- hushållet tar en underhyresgäst eller upphör att ha en underhyresgäst
- besittningsformen i fråga om den bostad som hushållet har till sitt förfogande ändras
- en person som hör till hushållet flyttar utomlands eller vistas utomlands.

1.11 Justering

Bostadsbidragets belopp justeras genom årsjustering eller mellanjustering.

Bostadsbidraget årsjusteras när det har gått ett år sedan det beviljades eller senast justerades. Mellan årsjusteringarna kan man göra en mellanjustering.

Läs mer om [årsjustering](#) och [mellanjustering](#).

1.11.1 Årsjustering

Bostadsbidraget årsjusteras när det har gått ett år sedan det beviljades eller senast justerades. Justeringstidpunkten meddelas i beslutet om beviljande eller justering.

Cirka två månader före årsjusteringen skickas ett brev till bidragstagaren. Om ansökan inte har skickats tillbaka före utanordningskörningen av årsjusteringen (senast fem dagar före utbetalningsdagen), dras bostadsbidraget automatiskt in och meddelas ett beslut om indragning. Indragningen har meddelats på förhand i föregående beslut samt i brevet med information om årsjustering.

Om årsjusteringsblanketten har skickats tillbaka och registrerats före utanordningskörningen för justeringstidpunkten, fortsätter betalningen av bostadsbidrag på tidigare grunder och till tidigare belopp tills blanketten har behandlats.

Årsjusteringen görs utifrån hushållets månadsinkomster, boendeutgifter och övriga uppgifter som inverkar på bidraget vid justeringstidpunkten. Med anledning av justeringen betalas bostadsbidraget enligt de nya grunderna från tidpunkten för årsjusteringen eller, om förutsättningar för bidrag inte längre föreligger, indras bidraget från tidpunkten för årsjusteringen.

Läs mer om [Årsjustering i förhållande till mellanjustering](#).

Övergångsbestämmelse

Om bidraget minskade med 100 euro eller mer i den årsjustering som gjordes 2015 och hushållets förhållanden inte förändrades så att en mellanjustering skulle ha varit nödvändig, fortsatte utbetalningen av bidraget efter årsjusteringen med oförändrat belopp fram till följande mellan- eller årsjustering.

I dessa situationer meddelades kunden också ett beslut om ansökan om årsjustering.

1.11.2 Mellanjustering

Mellan årsjusteringarna görs en mellanjustering av bostadsbidraget (ABoBL 938/2014 27 §), om

- hushållets månadsinkomster stiger avsevärt, dvs. med minst 400 euro per månad jämfört med de inkomster som fastställdes i föregående beslut,
- hushållets månadsinkomster sjunker avsevärt, dvs. med minst 200 euro per månad jämfört med de inkomster som fastställdes i föregående beslut,
- hushållets godtagbara boendeutgifter förändras med minst 50 euro per månad jämfört med de boendeutgifter som godkändes i föregående beslut,
- antalet medlemmar som hör till hushållet förändras varaktigt,
- sammansättningen av hushållet förändras varaktigt,
- hushållet byter bostad,
- besittningsformen i fråga om hushållets bostad ändras,
- hushållet tar eller upphör att ha en underhyresgäst,
- en person som hör till hushållet och bor i samma bostad får rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd eller rätten till bostadstillägg upphör för en studerande som bor i samma bostad eller
- rätten till bostadstillägg för en person från fastlandet som studerar på Åland börjar eller upphör.

Vid mellanjusteringen beaktas alla uppgifter enligt förhållandena vid den tidpunkt som bestämts utifrån justeringsorsaken även om justeringstidpunkten är retroaktiv.

Begär en ansökan om mellanjustering om du konstaterar att det finns ett behov av justering och ange en tidsfrist för att lämna in ansökan. I egenskap av handläggare av bostadsbidrag kan du också ringa kunden. Om bidragstagaren inte iakttar tidsfristen ska du dra in bostadsbidraget från och med tidpunkten i enlighet med orsaken till mellanjusteringen. (ABoBL 938/2014 28 §)

Vid en mellanjustering framskjuts följande årsjustering till ett år efter justeringstidpunkten.

På grund av justeringen betalas bostadsbidraget enligt de nya grunderna från och med mellanjusteringen eller om grunderna för bidraget inte längre finns dras bostadsbidraget in från och med tidpunkten för mellanjusteringen.

Justering baserad på muntlig kontroll

Som handläggare av bostadsbidraget kan du ringa upp den sökande och utifrån de uppgifter du fått per telefon göra en mellanjustering som baserar sig på den muntliga kontrollen. Detta förutsätter att FPA har de uppgifter som krävs för justeringen. De uppgifter som behövs vid en justering baserad på muntlig kontroll går alltid igenom med den sökande.

Läs mer (på finska) om muntlig justering

1.11.2.1 Mellanjusteringsgrunder

Grunderna för mellanjustering av det allmänna bostadsbidraget är:

- hushållets inkomster förändras
- hushållets boendeutgifter förändras
- hushållet byter bostad
- besittningsformen för bostaden ändras
- en hushållsmedlem får rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd
- rätten till bostadstillägg för en person från fastlandet som studerar på Åland börjar eller upphör
- antalet personer i hushållet eller hushållets sammansättning förändras
- en underhyresgäst flyttar

Hushållets inkomster förändras

När en mellanjustering görs på grund av förändrade inkomster utreds de fortlöpande eller genomsnittliga månadsinkomsterna för den kommande bidragsperioden räknat från justeringstidpunkten. En mellanjustering görs om de fortlöpande månadsinkomsterna eller genomsnittsinkomsterna har ökat med minst 400 euro per månad eller minskat med 200 euro per månad jämfört med inkomsterna för föregående beslut.

Hushållets boendeutgifter förändras

Bostadsbidraget justeras, om hushållets godtagbara boendeutgifter som föranleds av den bostad som hushållet har till sitt förfogande ändras med minst 50 euro per månad. Till de godtagbara boendeutgifterna hör hyran eller vederlaget för bostaden eller underhållsutgifterna för fastigheten och särskilt betalda uppvärmningskostnader och vattenavgifter samt räntor på personliga bostadslån.

De förändrade, godtagbara boendeutgifterna jämförs med de sammanlagda godtagbara boendeutgifterna i det tidigare beslutet om bostadsbidrag. De särskilt betalda uppvärmningskostnaderna och vattenavgifterna samt underhållsutgifterna för fastigheten beaktas enligt normen (ABoBL 938/2014 9 §). En ökning på 50 euro av bidragstagarens faktiska boendeutgifter leder alltså inte nödvändigtvis till att bidraget justeras. Om en ansökan om mellanjustering har inlämnats, ska kunden meddelas ett beslut i saken.

En förändring på mer än 50 euro i de godtagbara boendeutgifterna medför emellertid inte nödvändigtvis någon förändring av bidragsbeloppet. Om boendeutgifterna redan från tidigare överstiger de maximala boendeutgifterna medför inte en ökning av boendeutgifterna en förändring av bidragsbeloppet. Trots detta granskas bidraget (om inte något annat följer av skyddsklausulen nedan) och årsjusteringen framskjuts med 12 månader.

Extra vederlag

När bostadsbolaget av de boende tar ut ett extra bolagsvederlag som är minst 50 euro högre än tidigare, justeras bostadsbidraget för den tid då det extra vederlaget ska betalas.

Om extra vederlag uppbärs för bara en månad, justeras bidraget för denna månad på grund av ökade boendeutgifter och på nytt från ingången av nästa månad på grund av sänkta boendeutgifter. Förfarandet är detsamma om bidragstagaren som engångsbetalning erlägger ett extra vederlag som fastställts för en längre tid.

Bostadsbidraget justeras på motsvarande sätt på grund av sänkta boendeutgifter eller dras in på grund av att boendeutgifterna upphört, om bostadsaktiebolaget sänker vederlaget för någon månad eller avstår från att uppbära vederlag för någon månad.

Byte av bostad

Byte av bostad som grund för mellanjustering är bunden till den bostadsbidragssökande. Om den sökande flyttar från bostaden antingen ensam eller tillsammans med resten av hushållet, justeras bidraget på grund av byte av bostad. Om åter någon av hushållets medlemmar eller resten av hushållet flyttar utan den sökande, justeras bidraget på grund av att antalet medlemmar som hör till hushållet har förändrats.

Som byte av bostad betraktas inte att man flyttar från ett rum till ett annat inom samma bostad och inte att den bostadsyta som bidragstagaren förfogar över ändras. Bidraget kan dock justeras i ovan nämnda situationer om kostnaderna förändras betydligt.

När FPA får information om att ett hushåll har bytt bostad och någon ansökan om mellanjustering på grund av bostadsbytet ännu inte har anlänt, ska FPA kontrollera med bidragstagaren om hen ansöker om bostadsbidrag för den nya bostaden.

- Om hen inte längre ansöker om bidrag ska du dra in bostadsbidraget.
- Om bidragstagaren däremot meddelar att hen ansöker om bidrag för den nya bostaden, ska du skicka en blankett för ansökan om mellanjustering till bidragstagaren och överföra betalningen av bostadsbidraget till bidragstagarens eget konto, om bidraget har betalats till hyresvärden. På detta sätt förhindrar man att bidraget betalas till den tidigare hyresvärden för en tid då hen inte längre har rätt till hushållets bostadsbidrag. Sedan ansökan om mellanjustering inkommit rättas betalningsuppgifterna i överensstämmelse med uppgifterna i ansökan.

Se exemplet (på finska) om Poste restante-adress: Poste restante-osoite

Tillfällig flyttning

På grund av en tillfällig renoveringsflyttning som varar högst sex månader behöver bostadsbidraget inte mellanjusteras om hushållet har för avsikt att flytta tillbaka till sin stadigvarande bostad och fortfarande har boendeutgifter. Om kunden ändå lämnar in en ansökan justeras bostadsbidraget på normalt sätt varvid alla bestämningsgrunder beaktas. Då justeras bostadsbidraget på nytt då hushållet flyttar tillbaka till sin egen bostad.

Se exemplet (på finska) om tillfällig flyttning på grund av renovering: Tilapäinen muutto remontin vuoksi.

Besittningsformen för bostaden ändras

Bostadsbidraget justeras också när besittningsformen i fråga om bostaden ändras. Härmed avses att en hyresbostad blir ägarbostad eller tvärtom.

En hushållsmedlems rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd eller rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd för en person från fastlandet som studerar på Åland

Det att en hushållsmedlem får rätt till bostadstillägg är en tillräcklig grund för att bostadsbidragshushållets bidrag ska justeras, dvs. justering av bostadsbidraget förutsätter inte att bostadstillägg söks.

1.11.2.2 Skyddsbestämmelse

Bostadsbidraget justeras på grund av en förändring i boendeutgifterna både när utgifterna stiger och när de sjunker. Vid justeringen beaktas även alla andra förändringar som inträffat i grunderna för bestämmande av bidraget. Således ska även en sådan ökning av månadsinkomsterna som inte ensam skulle föranleda en justering beaktas. Därför finns det i lagen en punkt (ABoBL 938/2014 27 § 3 mom.), enligt vilken bostadsbidraget inte justeras på grund av höjda boendeutgifter om bidraget av denna anledning skulle sjunka, såvida det inte har skett en avsevärd förändring även i hushållets fortlöpande månadsinkomster. Ett beslut meddelas i saken och betalningen fortsätter med samma belopp som tidigare fram till följande mellan- eller årsjustering.

1.11.2.3 Justeringstidpunkt

Ändrade inkomster

Gör en mellanjustering **på grund av väsentligt förändrade inkomster från ingången av månaden efter den månad** då inkomstförändringen har gällt från och med den första dagen i månaden.

Exempelvis om

- ett arbete inleds och hushållets inkomster ökar från och med 4.2 ska justeringen göras från 1.4
- ett arbete inleds och hushållets inkomster ökar avsevärt från och med 1.1 ska justeringen göras från 1.2
- ett arbete upphör 14.3 och hushållets inkomster minskar avsevärt från och med 15.3 ska justeringen göras från 1.5
- ett arbete upphör 30.4 och hushållets inkomster minskar avsevärt från och med 1.5 ska justeringen göras från 1.6.

Om ett minderårigt barn som ingår i hushållet har inkomster ska du beakta inkomsterna och göra justeringen **från början av månaden efter den då** barnet är 18 år **den första dagen i månaden**. Ett villkor för justeringen är ytterligare att det har skett en väsentlig förändring i hushållets sammanräknade inkomster.

Till exempel om

- det barn som har inkomster fyller 18 år 1.9 ska justeringen göras från 1.10

- det barn som har inkomster fyller 18 år 23.10 ska justeringen göras från och med 1.12.

Se exemplen (på finska) om justering av bostadsbidraget på grund av inkomständringar: Asumistuen tarkistaminen tulojen muutoksen vuoksi

Se exemplen (på finska) om inkomster för en person som är under 18 år och justering av bidrag: Alle 18-vuotiaan tulot ja tuen tarkistaminen.

Övriga justeringar

Gör mellanjusteringen **från ingången av samma månad** om

- de förändrade boendeutgifterna betalas för hela månaden
 - hyresavtalet ska gälla från och med den första dagen i månaden och man ska flytta in inom samma månad.
- antalet medlemmar i hushållet eller dess sammansättning förändras den första dagen i månaden
- hushållet tar en underhyresgäst eller underhyresgästen flyttar ut den första dagen i månaden
- en studerandes rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd börjar
- rätten till bostadstillägg för en person från fastlandet som studerar på Åland börjar
- besittningsformen för bostaden förändras

Gör mellanjusteringen **från ingången av nästa månad** om

- boendeutgifterna förändras mitt i en månad
- antalet medlemmar i hushållet eller dess sammansättning förändras permanent senare än den första vardagen i månaden
- hushållet tar en underhyresgäst eller underhyresgästen flyttar ut senare än den första dagen i månaden
- den studerandes rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd tar slut
- rätten till bostadstillägg för en person från fastlandet som studerar på Åland tar slut.

Se exemplet (på finska) om flyttning och betalning av hyra för både den nya och den gamla bostaden: Muutto ja vuokran maksaminen uuteen sekä vanhaan asuntoon

Orsakerna till och tidpunkterna för justeringen

Justeringsorsak	Justerings Tidpunkt
Hushållets inkomster stiger med 400 euro eller sjunker med 200 euro	Från ingången av månaden efter den månad då inkomstförändringen har gällt från och med den första dagen i månaden. <ul style="list-style-type: none"> • arbetet börjar t.ex. 4.2, justering från och med 1.4. • arbetet börjar t.ex. 1.1, justering från och med 1.2.

Justeringsorsak	Justerings Tidpunkt
Hushållets boendeutgifter förändras med minst 50 euro per månad	Från ingången av den månad då de förändrade boendeutgifterna betalas för hela månaden
Hushållet byter bostad eller besittningsformen för bostaden förändras	Från ingången av den månad då hyran eller vederlaget för den nya bostaden har betalats för hela månaden (hyresavtalet gäller alltså från och med den första dagen i månaden)
Antalet medlemmar i hushållet eller dess sammansättning förändras. Hushållet tar eller upphör att ha en underhyresgäst	Från ingången av månaden efter en förändring i förhållandena. Om förändringen sker den första dagen i månaden, justering från ingången av samma månad
En hushållsmedlem får rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd eller rätten till bostadstillägg för en person från fastlandet som studerar på Åland börjar.	Från ingången av den månad då rätten till bostadstillägg börjar
En hushållsmedlems rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd tar slut eller rätten till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd för en person från fastlandet som studerar på Åland tar slut.	Från ingången av månaden efter den månad då rätten upphört

Förhöjande justering

En justering som höjer bostadsbidraget görs tidigast från ingången av månaden närmast före den månad då ansökan lämnades in. Om hushållet t.ex. har bytt bostad utan att meddela det i tid och bidraget för den nya bostaden är större än det bidrag som betalades för den gamla bostaden, görs mellanjusteringen i enlighet med bestämningsgrunderna vid den tidpunkten från ingången av månaden närmast före den månad då ansökan lämnades in. Bidraget betalas till tidigare belopp fram till tidpunkten för mellanjusteringen.

Se exemplet (på finska) om en förhöjande justering: Korottava tarkistus.

Sänkande justering

En justering som sänker bostadsbidraget görs från tidpunkten för förändringen, eftersom bostadsbidraget från och med den tidpunkten har betalats med för stort belopp.

Om hushållet t.ex. har bytt bostad utan att meddela det i tid och bidraget för den nya bostaden är mindre än det bidrag som betalades för den gamla bostaden, görs en mellanjustering retroaktivt räknat från den rätta tidpunkten och skillnaden mellan det

betalda och det justerade bidraget är det felaktigt utbetalda beloppet. Utbetalningen av bidraget kan vid behov avbrytas tillfälligt genom att bidraget förläggs med ett betalningshinder tills ett slutgiltigt beslut kan meddelas. Kunden ska höras innan betalningshindret förläggs. Se avsnittet Tillfälligt avbrott och minskning.

Om samma avgörande omfattar både en sänkande och en förhöjande justering, görs den förhöjande justeringen efter den sänkande justeringen räknat från den tidpunkt då grunderna faktiskt förändrades, även om den ligger längre tillbaka än den retroaktiva ansökningstiden.

1.11.3 Årsjustering i förhållande till mellanjustering

Beloppet av bostadsbidraget justeras genom årsjustering eller mellanjustering. Bostadsbidraget årsjusteras när det har gått ett år sedan det beviljades eller senast justerades.

Om du vid behandlingen av en årsjusteringsansökan märker att det borde göras en retroaktiv mellanjustering, ska du göra endast en mellanjustering.

- Du kan göra en retroaktiv mellanjustering utifrån en ansökan om årsjustering.
- Du ska vid behov höra bostadsbidragstagaren med anledning av mellanjusteringen
- I stället för en årsjustering görs en mellanjustering endast när grunden och tidpunkten framgår av ansökan om årsjustering eller när FPA annars känner till denna grund (t.ex. löneuppgifterna i inkomstregistret).

Om hushållets bostadsbidrag upphör vid års- eller mellanjusteringen men bidraget kommer att beviljas på nytt från en senare tidpunkt utgående från uppgifterna i ansökan, kan du bevilja det nya bidraget utifrån samma ansökan om du har tillgång till de uppgifter som behövs för avgörandet.

Om man innan ansökan om årsjustering har kommit in har hunnit göra en mellanjustering som senarelagd årsjusteringen kan du undantagsvis behandla årsjusteringsansökan som en ansökan om mellanjustering.

- Om det saknas grund för en mellanjustering, konstateras detta i beslutet.

Se exemplet (på finska) om årsjustering i förhållande till mellanjustering: Vuosi- ja välitarkistuksen suhde.

1.12 Indragning

Bostadsbidraget dras in (ABoBL 938/2014 29 §) om:

- hushållet flyttar från den bostad för vilken bostadsbidraget har beviljats (om inte bostadsbidraget justeras på grundval av byte av bostad)
- hushållet begär att bostadsbidraget dras in
 - samtidigt ska man också kontrollera om bidraget borde dras in från en tidigare tidpunkt
- hushållet inte längre har rätt till bostadsbidrag eftersom
 - hushållet har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare (ABoBL 8 §)
 - en person som bor ensam börjar studera vid en läroanstalt som har ett avgiftsfritt elevhem utan boendebegränsningar och den sökande inte har särskilda skäl till att hen inte kan bo på elevhemmet (ABoBL 8 §)

- en studerande som bor ensam har rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd (ABoBL 8a §)
- en studerande från det finländska fastlandet som bor ensam studerar på Åland och har rätt till bostadstillägg
- hushållets boendeutgifter upphör
 - om arbetsgivaren t.ex. börjar stå för boendeutgifterna
- hushållet bor på annat ställe än i den bostad för vilken bostadsbidrag beviljats
 - stödet dras in senast från ingången av den fjärde månaden
- hushållet trots begäran inte inom skäligen tid lämnar in de uppgifter som behövs för justeringen av bostadsbidraget.

Bostadsbidraget kan upphöra vid en års- eller mellanjustering om det inte längre finns förutsättningar för betalning av bostadsbidrag.

1.12.1 Indragningstidpunkt

Inledande av arbete

Om en sökande begär att bostadsbidraget ska dras in på den grunden att hen har börjat arbeta ska du dra in bidraget från början av den månad då justeringen skulle träda i kraft.

- Exempel. En sökande börjar arbeta 15.4. Dra in stödet från och med 1.6.

Flyttning

Om ansökan om justering av bostadsbidraget inte görs på grund av byte av bostad, ska du dra in bidraget från ingången av månaden efter flyttningen.

- Om hela hushållet flyttar ut ur bostaden den första dagen i månaden (eller om denna dag infaller under ett veckoslut, följande vardag) ska du dra in bostadsbidraget från ingången av flyttningsmånaden.
- Om hela hushållet flyttar senare ska du dra in bostadsbidraget från ingången av månaden efter flyttningen.

Om hushållet ansöker om justering av bostadsbidraget på grund av bostadsbyte ska justeringen göras från ingången av flyttningsmånaden om kostnaderna för den nya bostaden betalas för hela månaden och hushållet har flyttat till bostaden under månaden i fråga. Om bostadsbidraget dras in på grund av den här justeringen ska du dra in bidraget redan från ingången av flyttningsmånaden.

Dra in bostadsbidraget från ingången av den månad då hushållets boendeutgifter upphör.

Bostadsbidrag betalas för hushållets stadigvarande bostad, och tillfällig frånvaro – t.ex. vistelse i sommarbostad – tolkas inte som utflyttning ur bostaden om hushållet betalar boendekostnaderna även för denna tid.

Se exemplet (på finska) om begäran om indragning: Lakkautuspyynnöt.

Rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd eller rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd för en person från fastlandet som studerar på Åland eller rätt till avgiftsfri plats på elevhem

Dra in bostadsbidraget från ingången av den månad då ett hushåll som består av en enda person eller alla medlemmar av ett hushåll som består av flera personer får rätt till bostadstillägg eller en avgiftsfri plats på elevhem.

Rätt till bostadsbidrag för pensionstagare

Dra också in bostadsbidraget från ingången av den månad då ett enpersonshushåll eller en medlem av ett tvåpersoners hushåll (äkte makar eller sambor) får rätt till bostadsbidrag för pensionstagare. En part i ett registrerat partnerskap jämställs med äkte make.

Dra in bostadsbidraget från ingången av den månad då alla medlemmar i hushållet är berättigade till bostadsbidrag för pensionstagare.

Dödsfall

Dra in bostadsbidraget för ett hushåll som består av en person från ingången av månaden efter den då personen avled.

Uppgifter som saknas i ansökan

- Dra in bostadsbidraget från tidpunkten för mellan- eller årsjusteringen om hushållet inom den givna tidsfristen inte har lämnat de uppgifter som behövs för justeringen i fråga.

Orsaker till och tidpunkter för indragning

Indragningsorsak	Indragningstidpunkt
Flyttning	Från ingången av månaden efter flyttningen. <ul style="list-style-type: none"> • Flyttar 4.8, bidraget dras in från 1.9 • Flyttar t.ex. 1.8 och betalar inte längre hyra för augusti, bidraget dras in från 1.8
Fängelse	Från och med ingången av den sjunde månaden efter att bidragstagaren har hamnat i fängelse, dvs. betalas under sex månader
En bostadsbidragstagare som bor ensam avlider	Från ingången av månaden efter dödsfallet (jämställs med 29 § 2 mom.)

Indragningsorsak	Indragningstidpunkt
Hela hushållet flyttar utomlands, men betalar fortfarande boendeutgifterna	Från början av den fjärde månaden efter flyttningen utomlands. <ul style="list-style-type: none"> • Flyttning utomlands 1.1, indragning från och med 1.5 • Flyttning utomlands 15.1, indragning från och med 1.5
Inte rätt till bostadstillägg eftersom man har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare eller rätt till bostadstillägg enligt den åländska landskapslagen om studiestöd eller rätt till bostadstillägg enligt lagen om studiestöd för en person från fastlandet som studerar på Åland.	Från ingången av den månad då den hindrande förmånen beviljas
Boendeutgifterna upphör	Från ingången av den månad då boendeutgifterna upphör
Har inte lämnat behövliga uppgifter för justeringen	Från ingången av den månad då bostadsbidraget skulle ha justerats om bidragstagaren hade lämnat in de begärda uppgifterna

1.12.2 Indragning på begäran

Bidraget kan dras in på bidragstagarens egen muntliga eller skriftliga begäran ([blankett AT 6r](#), Begäran om indragning av allmänt bostadsbidrag).

Allmänt bostadsbidrag kan dras in också retroaktivt.

1.13 Rättelse och undanröjande av beslut

Gemensam anvisning för alla förmåner om rättelse och undanröjande av beslut.

1.14 Felaktig utbetalning

Felaktig utbetalning av allmänt bostadsbidrag eller en ökning av den felaktiga utbetalningen uppstår i samband med ett justerings-, rättelse- eller indragningsbeslut. Systemet styr dig att välja skärmen Liikamaksu som visar den tid för vilken den felaktiga utbetalningen uppstått och dess belopp. Du kan redan i detta skede fatta beslut om uppkomsten av en eventuell felaktig betalning eller om att beslut om återkrav fattas senare. På skärmen ska du också ta ställning till huruvida bidragstagaren ska höras eller inte.

1.14.1 Återkrav

Gemensam anvisning för alla förmåner om återkrav.

1.14.2 Regressförfarande

Felaktigt utbetalt allmänt bostadsbidrag kan med stöd av en regressbestämmelse drivas in från bostadsbidrag för pensionstagare som beviljats för samma tid. Vid regressförfarandet behöver kunden inte höras. (ABoBL 938/2014 26 §)

Kvittning vid regress tillämpas då båda förmånerna söks av samma person.

Indrivning genom regress med betalningskrav tillämpas då de sökande är två olika personer.

Åtgärder

Beslut om regressförfarande fattas i samband med felaktig utbetalning på grund av ett indragningsbeslut. Ett indragningsbeslut fattar man i regel då man fått kännedom om beviljade pensionsförmåner.

- Först ska det allmänna bostadsbidraget dras in.
- Välj på skärmen Liikamaksu återkrav antingen genom kvittning vid regress eller indrivning genom regress.

Därefter beviljas bostadsbidrag för pensionstagare. Från bostadsbidrag för pensionstagare som beviljas retroaktivt avdras felaktiga utbetalningar av allmänt bostadsbidrag automatiskt antingen utifrån uppgiften om regresskvittning eller kravet om regressindrivning.

Läs mer om regressförfarandet.

Se exemplet (på finska) om regressituationer: Regressitilanteet

1.14.3 Återkrav av bostadsbidrag hos andra än den sökande

Bostadsbidrag som betalats ut med för stort belopp återkrävs i första hand hos den sökande.

Vid behov kan bidrag som betalats med för stort belopp återkrävas också hos någon annan myndig person som hört till hushållet då utbetalningen skett, eller hos hyresvärden (ABoBL 938/2014 31 § och 32 §).

Läs mer om att återkräva bidraget hos hyresvärden under [Återkrav hos hyresvärden](#).

Läs mer om att återkräva bidraget hos dödsboet i de gemensamma anvisningarna för förmånerna under Återkrav hos dödsbo.

Solidariskt ansvar

Återkrav hos solidariskt ansvariga

Bostadsbidrag betalas ut för att sänka hushållsmedlemmarnas gemensamma boendegifter. Alla hushållsmedlemmar är mottagare av bostadsbidraget och drar nytta av det, så därför är det motiverat att de också är solidariskt ansvariga att återbetala bidrag som betalats ut med för stort belopp.

Bostadsbidrag som betalats med för stort belopp återkrävs i första hand hos den sökande. Om det inte är möjligt att driva in bidraget hos den sökande, kan återkravet riktas mot en solidariskt ansvarig. Att återkräva bidraget

hos en solidariskt ansvarig kan bli aktuellt i t.ex. följande situationer:

- Den sökande har konstaterats medellös i samband med utsökning
 - Utsökningen kan inte driva in skulden hos den sökande, dvs. återkravet returneras med medellöshetshinder eller medellöshets- och oanträffbarhetshinder
- Indrivningen hos den sökande är av annan orsak resultatlös
 - Den sökandes dödsbo är medellöst
 - Ett 0-program inom skuldsaneringen har fastställts åt den sökande

Det bidrag som betalats med för stort belopp återkrävs hos den solidariskt ansvariga person, som man enligt de uppgifter som finns att tillgå bedömer att kan betala det belopp som återkrävs. Vid bedömningen beaktar man den solidariskt ansvarigas betalningsförmåga.

Bostadsbidrag som betalats med för stort belopp kan återkrävas av en solidariskt ansvarig om hen vid tidpunkten för utbetalningen varit myndig.

En medlem av hushållet är ansvarig endast för den skuld som uppstått under den tid som hen har hört till hushållet.

Se exemplen (på finska) om solidariskt ansvar: Yhteisvastuulliset.

Meddelande av återkravsbeslut (Indrivningscentret)

När en solidariskt ansvarig person återkrävs på bidrag som betalats ut med för stort belopp meddelas hen ett eget överklagbart beslut om återkrav. Beslutet meddelas av Indrivningscentret, som också handlägger eventuella besvär.

Den som sökt bostadsbidraget företräder hela hushållet i bostadsbidragsärenden. Även om den sökande redan har hörts med anledning av den felaktiga utbetalningen, ska även den solidariskt ansvariga personen höras innan hen meddelas ett beslut om återkrav. Man ska också göra en ny skälighetsprövning, även om man redan har gjort en prövning i samband med den sökandes beslut.

Beslut om återkrav av bostadsbidrag ska meddelas inom fem år från utbetalningsdagen. Preskriptionen har avbrutits den dag som beslutet om återkrav meddelats den som ansökt om bidrag. Därför behöver preskriptionen inte utvärderas på nytt när beslutet om återkrav meddelas den solidariskt ansvariga.

Den återstående skulden eller det belopp som den solidariskt ansvariga ansvarar för drivs in hos hen.

Beslut om återkrav till en solidariskt ansvarig meddelas med kundbrevsformuläret YHP04.

Även om man en gång bestämt att inget beslut meddelas kan man göra det senare, om den solidariskt ansvarigas betalningsförmåga blir bättre och det fortfarande inte går att driva in bidraget hos den sökande.

Frivillig betalning

Medan indrivningen hos den sökande pågår kan FPA ta emot frivilliga betalningar från en solidariskt ansvarig och vice versa. En egentlig betalningsplan görs upp endast med den person som återkravet hänför sig till.

Utlämnande av uppgifter

- Betalningsförbindelseuppgifter (kontonummer och referensnummer) kan ges till en solidariskt ansvarig för frivillig betalning av skulden även om den solidariskt ansvariga inte skulle ha meddelats ett återkravsbeslut.
- På begäran kan man lämna ut de uppgifter som gäller återkravet och den felaktiga utbetalningen till en solidarisk ansvarig, och det återkravsbeslut som meddelats den sökande kan skickas per post. Adressuppgifter för kunder med spärrmarkering får ändå inte utlämnas.
- Betalningen av skulden diskuteras alltid med gäldenären, den som återkravet hänför sig till.
- Var noga med datasekretessen!

1.15 Bidragsfusk

Med bidragsfusk avses att den som söker eller har en förmån medvetet och överlagt försöker få förmånen utan grund eller till ett för stort belopp.

Läs mer (på finska) om bidragsfusk

Läs mer om processen i samband med bidragsfusk ([etuusväärinkäytösprosessi](#)).

1.16 Sökande av ändring

Gemensam anvisning för alla förmåner om sökande av ändring.